

MIHA NAGLIC
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Evropa po Malti

Prebiram orumene liste in naletim na besede, s katerimi je nekoč Victor Hugo označil devetnajsto stoletje kot stoletje razdeljenosti: »Različni jeziki, razumi, kodeksi, države; slovanski Adam se je boril proti germanskemu; drugačen človeški rod v Franciji, drugačen v Ameriki, drugačen v Londonu, drugačen v Rimu; zakon enega naroda je bil drugemu zločin: kralji so bili stolpi, bogovi obzidja; ni bilo možnosti premagati toliko temnih ovor.« Devetnajsto stoletje pa je naslikal kot »polno nebo: »mir, slava! ni več orožja; prenovljeni človek poleti proti nebu in vrže vrečo starega, plazečega se Adama od sebe.« Resničnost svojega stoletja je torej opisal zelo slikovito, v videnju prihodnjega pa se je uštel. Devetnajsto stoletje se je zavleklo daleč v dvajseto; stare delitve in neporavnani računi so povzročili dve veliki vojni in nato še dolgo trajajoč napetost med evropskim vzhodom in zahodom.

Zdaj je končno napočil čas, ko je »logika« včerašnjega sveta omagala in se bo naše stoletje vendarle dopolnilo kot novo in drugačno, kot dostojen sklep drugega tisočletja nove zgodovine človeštva. V mislih imam dogajanja, ki se v zadnjem času odvijajo pred našimi očmi: na eni strani pospešeno nastajanje ES, na drugi spektakularne spremembe na evropskem vzhodu. Evropa po Jalti se je pred tednom sklenila na Malti, kjer sta se sestala »velika dva«, da bi tudi neformalno in v človeško prijaznem ozračju potrdila to dejstvo.

V naših krajeh prenovo Europe doživljamo z grekimi priokusom. Še vedno smo namreč prisiljeni živeti v rezervatu včerašnjega Evrope, kjer je zdaj prav zdaj sila neprijazno. Upamo, da se kmalu izboljša in da se Evropa zaveda, koliko lahko k temu priporomore. RAZJ je namreč območje, po sredi katerega je dve tisočletji potekala temeljna evropska ločnica; med vzhodnim in zahodnim rimskim cesarstvom, med katoličanstvom in pravoslavljem, med krščanstvom in mohamedanstvom, med kapitalizmom in socialistom... in prepričani smo, da so vsa zaostala nesoglasja posledica teh stoletj nastajajočih razlik. Evropa nas je ločila in ona nam lahko pomaga, da se spet sporazumemo ali - če drugače ne gre - vsaj v miru razidemo.

Malte, ki leži prav sredi Sredozemja in je bila sama ena nevralgičnih točk križanja evropskega vzhoda in zahoda, sta prva državnika sveta pohitela »poročat« vsak v svoj tabor, eden v Bruselj, drugi v Moskvo. Temeljni evropski formaciji, vzhodna in zahodna, torej ostaja tudi po Malti, posebno v vojaškem oziru, da bi omogočili miren prehod v »skupni evropski dom«. Ta pa gotovo ne bo nastal čez noč, temveč z dolgotrajnim spletanjem novih vezi na gospodarskem, političnem in kulturnem polju.

Na večerni strani naše celine se z velikimi koraki nadaljuje integracija v ES, katere voditelji so se ob koncu minulega tedna srečali v Strasbourg na »sestanku desetletja«. Ti so že tako daleč, da razpravljajo o evropski monetarni uniji, o vključitvi vseh valut članic v evropski denarni sistem, osredotočen v skupni banki in v zamisli o skupni evrovalu. Na dnevnu redu je tudi socialna listina o delavskih pravicah v Evropi 92. Za njo stoji francoski predsednik F. Mitterand, star socialist, ki je tudi sicer protagonist evropskega povezovanja. Nasprotuje mu M. Thatcher, ki očitno ne bo dopustila, da bi se tradicionalistična VB prehitro vstopila v evropski lonč. In potem je tu še H. Kohl, ki v valutnem oziru ne okleva, saj je DEM že zdaj sidro, na katero so privezane druge valute. Ozira se proti evropskemu vzhodu, v prostor, ki ga zapušča SZ in v katerem se dogaja finlandizacija s perspektivo avstrijske. Še najbolj pa se muči z vprašanjem, kako uskladiti nemško povezovanje v ES z možnostjo ponovne združitve obeh Nemčij - čeprav sta mu velika dva že dala vedeti, naj s tem ne računa.

Velika Nemčija je namreč Evropi ta čas ravno tako nepotrebna in nevarna, kot je Jugoslavija »velika« Srbija. Kar je bilo, je bilo, zdaj gre za to, kako spletati nove vezi med tistim, kar že je.

GORENJSKI GLAS več kot časopis

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržič.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV tromesečje 370.000 din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomski propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je opreščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Z alternativne scene

Gorenjski DEMOS?

Pred kratkim smo ugotovljali, kakšni vse so možni vzroki, da Gorenjska v primerjavi z ostalo Slovenijo tako pozno prihaja do opozicije vladajoči politiki. Danes lahko predvsem na osnovi dogodkov preteklega tedna hipoteziramo naprej. Čeprav nazven zaenkrat še ni vidnih bistvenih rezultatov, znotraj občin poteka strnjevanje opozicijskih vrst oziroma njihovo formalno organiziranje. Pri tem moramo vedeti, da so po naših informacijah po tej plati prišli najdlje v Škofji Loki (demokrati, kmetje, krščanski demokrati in zeleni), v Kranju smo tuk pred uradno ustanovitvijo tako demokrat kot socialistični demokrati, kjer bo začasno delovala tudi regijska koordinacija SDZS, vedno glasnejši pa so tudi krščanski demokrati, ki jim je pred časom spodeljela ustanovitev. V Radovljici se zaenkrat govorja samo o iniciativi krščanskih demokratov, na Jesenicah se poskušajo zbrati Zeleni (tudi koordinacija na regijski ravni, Tržič pa menda še vedno splošno).

Povsod gre praktično, kljub formalnemu statusu, za prve korake, kajti vse preveč je očitno, da so pripadniki opozicije sicer približno enotni v strateških ciljih, da pa jim praviloma zmanjka moči za konkretizacijo posameznih idej. Seveda je potrebno osvetiliti tudi drugo plat, ki ne sodi samo v popolno pomanjkanje in neizkušenost pri nas s političnim pluralizmom, pač pa tudi v neposredno problematiko, ki nastaja ob novih zvezah znotraj občin. Če namreč na ravnih republikah poteka dogovor okrog financiranja, obnašanja javnih medijev...lahko mirno ugotovimo, da so razmere v nižjih družbenopolitičnih skupnostih, kot se temu še vedno uradno reče, še toliko slabše.

Zaenkrat torej po vsej verjetnosti z izjemo pretoka informacij ni pričakovati tesnejših stikov med posameznimi opozicijskimi političnimi grupacijami v domači regiji, res pa je tudi, da bo potrebno še marsikaj narediti, če se bo hotelo parirati sedanji politični oblasti, še toliko bolj, ker ta, tudi na Gorenjskem, očitno dodobra izkoršča privilegirani položaj. Jasno pa je, da bo to, vsaj v tolikšni meri, možno samo dotedaj, ko si opozicija vsaj zasilon uredi lastne vrste in začne tehtnejše nastopati navzven, kajti nerešenih komunalnih vprašanj zanesljivo še nekaj časa ne bo zmanjkalo.

Vine Bešter

Škofjeloška opozicija

Proti komunistom

Pred dobrim tednom dni se je (po nedeljski maši) v Škofji Loki na občinski ravni tudi uradno konstituirala, po vzoru DEMOS-a (Demokratične opozicije Slovenije), alternativa politična koalicija, v katero so pristopili poleg članov Slovenske demokratične zveze, Kmečke zveze tudi krščanski socialisti in Zeleni Slovenije.

Na sestanku, ki ga je pretekli četrtek vodila Alenka P. Lauko pa so se v eni osrednjih točk predvsem dotaknili oblikovanja smernic konkretnega programa delovanja in (ne)možnega sodelovanja z uradno občinsko politično strukturo. Med idejami za nove akcije omenimo predavanja na različne teme iz človekovega vsakdana. V razpravi, ki pa se je dotikal uradne občinske politike, pa je bilo, verjetno zaradi prisotnosti njihovega predstavnika, največ govora o sodelovanju s SZDL.

Po oceni Laukove bo opozicija na spomladanskih volitvah nastopila predvsem proti ZK (katere podaljšana roka je tudi OK ZSMS) in hkrati volilcem kot eno glavnih orozij ponudila spremembo političnega sistema.

V. B.

Odlikovani Tržičani

Tržič, novembra - Ob letošnjem prazniku republike so bili z visokimi državnimi odlikovanji Predsedstva SFRJ odlikovani štirje zaslužni tržički občani: Janez Bergant, Lado Srečnik, Rudi Žagar in Franc Erlah.

Janez Bergant je bil odlikovan z Redom zasluga za narod s srebrno zvezdo; Tržičani so ga za to visoko odlikovanje predlagali zaradi njegovega prizadavanja za ohranjanje čistega okolja, za delo v planinskem društvu, za opravljanje številnih pomembnih funkcij v družbenopolitičnem življenju Tržiča.

Lado Srečnik je bil odlikovan z Redom dela s srebrnim vencem za svoje dolgoletno družbenopolitično delo, posebej v sindikatu ter uspešno delo na področju komunalne dejavnosti v Tržiču.

Rudi Žagar je bil odlikovan z Redom dela s srebrnim vencem za živiljenjsko delo; Tržičani ga poznavajo kot človeka, ki kot dolgoletni poslovodja v

Mercatorjevi blagovnici v Tržiču skrbi za vzgojo mladih prodajalcev, vedno pa najde tudi čas za družbenopolitično delo; posebej se je prizadeval za dobro delo skupnosti socialnega varstva in skrbstva v Tržiču, zbor združenega dela, komiteja za SLO in drugod.

Franc Erlah je Predsedstvo SFRJ odlikovalo z Medailjo dela za njegove zasluge pri delu. Franc Erlah je poslovodja tržičke Preskrbe, kjer dosega lepe uspehe pri delu z mladimi kot instruktur delovne prakse in mentor pripravnikov ob nastopu prve zaposlitve. Vsa leta je tudi aktiven družbenopolitični delavec, zlasti v osnovni organizaciji sindikata in v zboru združenega dela.

D. Dolenc

Pismo CK ZKJ, CK ZK Srbije in Slovenije

Tržič, 7. decembra - Delegati predkongresne seje OK ZKS Tržič so poslali sklepno izjavo CK ZKJ, CK ZK Srbije in CK ZK Slovenije, v kateri ogorčeni in zgroženi nad reakcijami v SR Srbiji v zvezi z neizvedenim »mitingom resnice« ostro protestirajo in zavračajo žaljvice, laži, podtkitanja ter diskvalifikacije, s katerimi oblastni in politični organi v SR Srbiji poskušajo obračunati z vodstvom SR Slovenije, posebej z Zvezo komunistov Slovenije in njenim vodstvom.

Tržički komunisti in občani podpirajo ukrepe, s katerimi je bil preprečen miting v Ljubljani, saj mitingi ničesar ne rešujejo, temveč le poglabljajo mednarodne spore. Slovensko politično vodstvo je s tem dokazalo, da je sposobno in trdnodoločeno zavarovati suverenost republike in demokratične procese v SR Sloveniji.

Tega prepričanja in podpore, poudarjajo tržički komunisti, ne bodo spreminjali tudi ob grožnjah o prekiniti vsakršnega sodelovanja med obema republikama, še manj pa ob neutemeljenih in absurdnih trditvah in zahtevah predsednika predstva SR Srbije, tov. Slobodana Miloševića. Ne dovolijo tudi primitivnih in nizkotnih diskvalifikacij slovenskih politikov, dr. Janeza Drnovška, Milana Kučana in Janeza Kocjančiča. O primernosti kandidature tovariša Kučana bodo presojali edinole komunisti v Sloveniji.

D. Dolenc

Ekološka večirnost

Gibanje ali stranka?

Radovljica, 8. decembra - Svet za varstvo okolja, ki deluje pri občinski konferenci SZDL Radovljica, klub agilne predsedniku ne zaživi in je pogost v robu sklepčnosti, ker je sestavljen po (preživetem) delegatskem načelu, namesto tako, da bi bili v njem tisti, ki jih ekološka problematika najbolj zanima; za nameček pa ga nekateri v občini ne jemljejo resno in mu celo odrekajo pravico, da se »vtika« v velike probleme. Društvo za varstvo okolja Radovljica, ki je nekdaj prejelo celo zvezno priznanje, je že dalj časa nedelavno in tudi poskus, da bi ga oživel, je propadel, ker so (kot piše v poročilu predsednika občinske konference SZDL za minuto enoletno obdobje) eminentne osebe onemogočile delo sklicanega občnega zbora. Blejska komisija za varstvo okolja je po zapečetu zaradi nadstrešnic in še nekaterih drugih prostorskih posegov v razsulu. Občinska konferenca ZSMS Radovljica je novembra sicer ustanovila ekološko skupino, ki želi v sodelovanju s strokovnimi ustanovami vplivati na reševanje ekoloških problemov v občini (Blejsko in Bohinjsko jezero, onesnažene vode Pokljuke in Mežakle, potoka Zgošča in Mišča, kamnolomi...), vendar za zdaj tudi njej ni povsem jasno, kako bi delovala.

Je v občini, ki sodi med ekološko najbolj občutljive v Sloveniji, drobljenje moči in vplivnosti smiseln? Ali ni večirnost, ko razni svetji, komisije, društva in skupine ne vedo za dejavnosti in akcije drug drugega, le voda na mlin strokovnim in upravnim organom, da lažje, brez presojanja kritične in ekološko osveščene javnosti, načrtujejo prostorske posege in teptajo naravovarstvena načela? In nenazadnje - ali ni v razmerah političnega pluralizma najboljje zdravilo zoper neučinkovito večirnost gibanje ali stranka »zelenih«, ki bi se z jasnim programom in strnjennimi močmi prizadevala za čimvečji vpliv v parlamentu, s tem pa tudi za vpliv pri prostorskem načrtovanju in reševanju ekoloških problemov? V radovljški občini, kjer je že precej omajano zaupanje v pravilnost prostorskega urejanja in učinkovitost reševanja ekoloških problemov, takšno gibanje ali stranka zanesljivo ne bi ostala brez vpliva.

C. Zaplotnik

OK ZSMS Radovljica

Volilni program

Nobena noč ni tako dolga, da ne bi dočakali jutra, ilustrativno pravijo člani radovljške ZSMS, ki je prva izmed gorenjskih ZSMS predstavila temeljna načela volilnega programa.

Gre pravzaprav za dve tipkani strani zapisanih misli, ki so razporejene v tri sklope - vsak naj živi in se razvija od svojega dela, gospodarsko razvita in ekološko čista občina ter za demokracijo in pravno državo. Najboljši sistem za vse čase in vse svetove, ki smo ga gradili od osvoboditve sem, je preživet, zapitek bodo plačevalne generacije, ki pri tem niso sodelovali in tiste, ki so sodelovali z golj kot sopotnik, opozarjajo na nevzdržnost enoumaga in brezumnega ravnanja oblastnih mogočnežev, ki še do danes niso spoznali, da je nujno oblastovati drugače, so zapisali v uvodne misli svojega volilnega programa člani radovljške ZSMS.

Sicer pa so navedli tudi nekaj, večinoma splošnih stališč, med drugimi - zapreti finančne pipe za odliv akumulacije v druge dele države; razvoj visokogorskih kmetij; za pravno državo, v kateri se bo državljan lahko pred politiko zatekel na sodišče, ne pa da so sodišča člen v političnih igrah.

Predkongresna seja jeseniških komunistov

Izredni kongres ZKJ ne sme biti žrtev nesoglasij v Jugoslaviji

Jesenice, 7. decembra - Evropa zdaj, programski dokument Zveze komunistov Slovenije, naj bi bila osnovna točka dnevnega reda na četrkovih razširjenih sejih občinskega komiteja ZKS Jesenice. Žal so trenutne razmere v Jugoslaviji presegle namen razprave in je velika večina razpravljalcev v skoraj triurni razpravi vse preveč opozarjala na trenutne razmere v Jugoslaviji, premalo pa je bilo razmišljajnj o dokumentu Evropa zdaj. Stališče enega od razpravljalcev je bilo, da ne bi bilo smotreno, da bi se tudi slovenski kongres Zveze komunistov spustil v analizo trenutnih problemov, ker je namen kongresa bistveno več - začrtati smer razvoja in delovanja organizacije slovenskih komunistov v prihodnje. Ta smer pa je v demokratičnosti, odprtosti v svet in v Evropo, v socializmu po meri človeka. Se slabše in brez smisla pa bi se bilo sezastati na izrednem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, na katerem bi si dopovedovali stvari, ki so bile že povedane.

Še največ razprave o ponujenih rešitvah iz dokumenta Evropa zdaj je bilo okrog družbenega lastninstva, za katero v prehodnem obdobju, ki je pred nami, po mnenju enega od razpravljalcev ni pravih rešitev.

Zato se poraja upravičena bojanja, da bomo družbeno lastnino razprodali in bo prešla v zasebne roke. Ob tem pa ne gre prezreti dejstva, da je bila družbenega lastninstva dolga leta garant za socialno varnost delavcev, te garancije pa po odlivu družbenega lastninstva v privatne roke ne bo več.

Veliko več poudarkov v razpravi pa je bilo naravnih na trenutna jugoslovanska nesoglasja, katerih razrešitev - takšna ali drugačna - bo dolgoročno vsekakor vplivala na programske usmeritev Zveze komunistov Slovenije. Iz razprave je bilo čutiti bojanja, da bodo slovenski delegati z našim videnjem razvoja jugoslovanske družbe na izrednem kongresu ZKJ ostali osamljeni in bo potrebno začeti iskati kompromise. In ravno ob kompromisih se je razprava še bolj izostriila na spore in zaostrene razmere med Slovenijo in Srbijo. Po mnenju Francija Divca, soavtorja programskega dokumenta Evropa zdaj, je čas za kompromise minil. Zato je pričakovanje rešitev v kompromisu iluzija in so tisti, ki želijo spraviti

sprte smeri, iluzionisti. Vemo, kje smo, kaj nas čaka in čas ne bo prinesel več novih dejstev. Zato tudi obstaja velika nevarnost, da bo slovenska delegacija na zveznem kongresu osamljena. V tem primeru bo potrebno še enkrat opozoriti, da bo pomenilo množično zapuščanje Zveze komunistov Slovenije, organizacija brez članov pa vsekakor ne sme in ne more biti v interesu Zveze komunistov.

Spoloh pa je bilo o omenjanju kompromisa več odzivov, da so mene kompromisa začrtane v slovenski ustavi, in da se lahko dogovorjamamo samo do asimetrične federacije in, če tem ne uspemo, o konfederaciji, nikakor pa ne more in ne sme biti kompromisa z usmeritvijo o povozanju z Evropo.

Ob tem je bilo slišati tudi mnenja, da bi moralna v tem primeru Zveza komunistov Slovenije izstopiti iz Zveze komunistov Jugoslavije. Na izrednem republiškem kongresu bi bilo v takem primeru potrebno začrtati nadaljnjo usmeritev delovanja organizacije, ki bi se moral preimenuvati. Program Zveze komunistov Slovenije je eden naših redkih dokumentov in usmeritev, ki ima realne osnove, da potegne Slovenijo iz krize in jo poveže z Evropo, in bo zato potrebno ne glede na jugoslovanske razmere, to idejo

dograjevati in uresničiti s kadri slovenske Zveze komunistov, seveda, če bodo dobili na spomladanskih volitvah potrebno podporo ljudi.

Drug problem, kateremu so na seji posvetili precej časa, so volitve. Eden od zaključkov seje je bil tudi sklep, mora Zveza komunistov Slovenije za volitve pripraviti konkreten, vsakomar razumljiv in življenjski program, kako si zamislja izhod iz krize in organiziranost naše družbe in kaž se bo borila v prihodnje. V volitve bo moralna ZKS vložiti vse materialna sredstva organizacije pa tudi vse najboljše kadre. Razmere v Sloveniji so trenutno takšne, da imamo vrsto zvez in organizacij, ki se bodo pojavit s svojimi kandidati na volitvah. Vendar so te organizacije brez ovrednotenih in trdnih programov. Njihov način dela je oporekanje vsemu in vsakomur, ne dajejo pa svojih rešitev v predlogov. In če Slovenci spomladni ne bomo sprevideli tega načina delovanja v pridobivanju članstva, ki je trenutno še kar uspešen, se lahko zgodi, da bomo imeli po volitvah demokratično izvoljen parlament, katerega poslance pa bodo brez konkretnih in v življenju urešniličivih zamisli o nadalnjem razvoju slovenske družbe.

S. H.

Kot je dejal Janko Stušek, sekretar predsedstva občinskega komiteja, je bila v radovljški občini razprava o slovenskem partizanskem programu dokaj bogata. Ob splošni oceni, da je dokument sprejemljiv in dobra osnova za delo komunistov v naslednjem štirilettem obdobju, so bile tudi pripombe. Omenimo le nekatere! Program je še premalo napreden, saj ga nekatere zadnji dogodki v Jugoslaviji že prehitevajo. V nekaterih delih je protisloven: govori o brezplačnem osnovnem šolstvu in o podaljšanju šolanja na devet let, hkrati pa ne pristaja na dodatno obremenjevanje gospodarstva (kje to je dobiti denar?). Premalo poudarja strokovnost v javnih službah in ne zajema vseh področij (zdravstva, na primer). V gospodarskem delu, ki je najobsežnejši, ni dovolj natančno razjasnjeno razmerje med delom, kapitalom, lastnino in ideologijo. Kakšen bo po novem odnos med ZKJ in ZKS? V Radovljici menijo, da bo ZK Slovenije lahko obstajala le, če bo ZK Jugoslavija zveza (republiških in pokrajinskih) zvez. Načelo demokratičnega centralizma je nesprejemljivo že zato, ker ohranja hierarhične odnose in ne spodbuja ustvarjalnega delovanja članstva. Vprašanje o spremembah imena, simbola in drugih "zunanjih znakov" ZK ni formalno, ampak pomembno vsebinsko vprašanje, ugotavljajo v radovljški organizaciji ZK, v kateri je predvsem mlajši del članstva naklonjen tovrstnim spremembam. O možnosti, da bi se v ZK po novem lahko včlanjevali tudi verni, je bilo med razpravo v radovljški občini precej različnih mnenj, sicer pa je prevladalo stališče, da naj bo ZK odprta za vse, ki sprejemajo program in statut. Ker je Jugoslavija večnarodna skupnost z velikimi gospodarskimi, kulturnimi, zgodovinskimi in drugimi razlikami, so nekatere mnenja, da bi bilo treba ob

Ferdo Bem je dejal, da je ZK Slovenije lahko le enakopraven član ZK Jugoslavije, ne pa manjšina, ki bi bila preglasovana na podlagi demokratičnega centralizma. To načelo je bilo v preteklosti velikokrat zlorabljeno in birokratsko zmaličeno, zlorabljali pa so ga oblastniki za doseganje svojih ciljev. Posameznik je bil postavljen v kot, člani ZK nismo bil nič in smo lahko le hvallili in plačevali članarinu. Kdor se ni strinjal s partijskim "vrhom", je dobil etiket reakcionarja ali frakcionarja; v ZK so bili začeleni le disciplinarni, mirni in pohlevni, vojaki revolucije in verni v ZK. To je bila negativna kadrovska selekcija, ki jo je oblast po Bemovem mnenju opravljala z zunanjimi in notranjimi sovražniki in ki nas je tudi pripeljala v sedanje krizne razmere.

Tržičski komunisti pred kongresom:

Ne smemo biti razdrobljeni

Tržič, 7. decembra 1989 - Predkongresna seja Občinske konference ZKS Tržič je ugotavljala, da sam statut zveze ni toliko revolucionaren, zato pa je toliko bolj njen program. Tudi nanj so imeli vrsto pripombe.

Jože Kocijan je pripomnil, da se ne more strinjati s programom v točki, kjer ta poudarja, da bodo komunisti proti obveznemu upokojevanju, saj vendar moramo misliti na mlade, ki bodo morali dobiti delovna mestna. Program je sicer dober, toda vprašanje je, kako ga bo moč spraviti v življenje in kaj bo, če komunisti na volitvah izgubijo.

Franc Kopač in Jože Romšak, sekretarja OO ZK v Pristavu in Podljubelju sta poudarila, da bi morale osnovne organizacije ZK obstajati le v krajevnih skupnostih, da bi jih ne drobili kot doslej, saj bodo komunisti v prihodnje morali biti še močnejši in enotnejši. Tudi če se bodo z drugimi političnimi strankami morali boriti za oblast, naj se vse začenja v krajevnih skupnostih.

Zora Šemrl, sekretarka OO ZK Bistrica, je bila v dvomih, da bi program tak, kot je predstavljen, lahko tudi uresničili.

H. Jelovčan

Marsik je presplošen, posebej pri spopadu z inflacijo. Več pozornosti bi morali posvetiti mladim znanstvenikom, to je res, vendar, kaj lahko tu storiti partija? Ni tudi treba tako poudarjati sprejem vernih v Zvezo komunistov. Jedro dela novih osnovnih organizacij naj bodo akcijske skupine, osnovne organizacije pa naj se sestajajo le formalno, morda le enkrat na leto, določiti pa je treba, kdo bo vodil evidenco dela članov.

Janez Piškur, predsednik občinskega komiteja ZK Tržič je ugotavljal, da gredo komunisti v nove volitve kompromitirani, vendar čez štiri leta, jih bodo vsi ocenjevali po njihovem delu, po doslednem uresničevanju programa. Tudi on ugotavlja, da je program ponekod preveč načelen, posebej v točkah, kjer zveza komunistov obeta materialno pomoč ogroženim družinam, saj je že danes jasno, da tega ne bo zmočila. Za začelene, zdrave otroke je potrebna zdrava prehrana,

Na predkongresni seji so delegati - tokrat so bili sklepni - izvolili delegata za 14. kongres ZKJ. Največ glasov je dobil delegat iz Škofje Loke, Miro Duić.

D. Dolenc

Majda Puhar-Kovač: »Aktualni dogodki terjajo, da se opredelimo, kako dolgo bomo še v ZKJ. Kot članica ZKJ ne pristajam več na podle in osebne žalitve mojega predstavnika v CK ZKJ. Pozivam konferenco, da naslovimo na CK ZKJ protest in izrazimo popolno podporo Kučanu in Kocjančiču. V novem statutu ZKS pa predlagam člen, ki nam bo omogočil vključitev zgolj v ZKS.«

Za kongresno razpravo so škofjeloški komunisti ponudili

nekaj predlogov že na nedavni programsko-volilni konferenci. Med drugim naj bi se na kongresu opredelili za lastne preteklosti, simbolov zveze komunistov ter umika zveze komunistov iz JLA.

Lado Abina iz osnovne organizacije Godesič je dejal, da v programu manjka usmeritev, kako pridobiti sveže, mlade ljudi za njegovo uresničitev, poudaril, da se bo namesto za člane poslej treba potegovati za volilce. V programu je izpuščena tudi krajevna skupnost, kjer člani največ uresničujejo svoje interese. Napad na Kučana in Kocjančiča je napad na vse člane. V zadnjem času si tudi v Sloveniji nekateri na podoben način gradijo kapital za volilce, pa so komunisti ob tem kar tih.

Stefan Kalamar je citiral del pisma starejšega komunista Lojzeta Hafnerja osnovni organizacijski Kamnitnik, v katerem pravi, da ne more biti več v isti partiji z Miloševičem in Morino. Stefan Kalamar je terjal vgraditev slovenskega programa in statuta v zvezne dokumente, sicer se lahko zgoditi Poljska, množični osip članov. Nekateri komunisti namreč čakajo samo še ta kongres. Zato naj se v slovenski statut vnese možnost članstva v ZKS.

Za večjo težo področju družbeno-ekonomskih odnosov v programu Za evropsko kakovost življenja se je zavzel sindikalist Sandi Bartol, ki je dejal, da se bo z izboljšanjem ekonomskoga položaja in socialne varnosti delavcev rešilo tudi veliko političnih konfliktov. Predlagal je tudi konkretne opredelitev komunistov

Anica Greblo: »Osnutek novega statuta Zveze Komunistov Slovenije po svoji ambicioznosti zaostaja za programom. Treba ga bo spremeni, da bomo lahko uresničevali program.«

Komunisti so za skupnega škofjeloškega in tržičkega delegata za 14. kongres ZKJ izvolili Miha Čeplaka iz Alpine. Strinjali so se tudi z imeni na kandidatnih listah za slovenski in zvezni ceka, menili pa so, da je za slovenskega predlaganega preveč poklicnih komunistov.

Miro Odar se je vprašal, ali je vodstvo slovenske ZK dovolj iskreno, da bo tisto, kar je zapisalo v program, tudi uresničevalo. Zakaj se sprenevedamo, da bo pri nas kmalu Evropa, ko pa vemo, da bo kmalu vojna. Ker izraz asimetrična federacija zamegljuje vsebin, bi bilo po Odarjevem mnenju bolje, če bi partijska v programu zapisala, da želi konfederacijo. Je politični pluralizem kaj drugega kot večstrankarski sistem, se je vprašal Miro Odar in v nadaljevanju razprave poudaril, da je zaupanje najšibkejša točka ZK. Največja tragedija zaupanja je v tem, da so se partijski vojvode v enem desetletju prebolele v partijske demokrate.

vseh spremembah upoštevati "jugoslovanski prag sprejemljivosti". Med pripombami, ki zadevajo obrambo in varnost države, so pomembne tri: komiteji za splošni ljudski odpor in družbeno samozuščito, v katerih ima glavno vlogo ZK, so v razmerah političnega pluralizma postali neživljenjski, o obroženih silah, še zlasti o JLA, naj več odloča skupščina, vojsko, milico in pravosodne organe pa je treba postopno depolitizirati.

Beno Šmid je dejal, da naj bi statut ZKJ izdelali na podlagi statutov republiških partizanskih organizacij in ne obratno. Slovenska ZK naj bi sodelovala le pri tistih akcijah v okviru ZK Jugoslavije, za katere bi se prostovoljno odločila in dogovorila. V program bi bilo treba vključiti samo tiste naloge, ki so uresničljive; sicer pa bi morali spregovoriti tudi o vodenju in povejjanju oboroženih sil. Po sedanjem načinu je mogoče, da se tudi teritorialna obramba obrne proti lastnemu narodu.

C. Zaplotnik

KRATKE Z GORENJSKE



Priznanja za praznik - V dvorani Doma Kokrške čete v Šenčurju je bila v soboto zvečer osrednja proslava ob letošnjem krajevnem praznikom, ki ga v tej krajevni skupnosti v kranjski občini vsako leto praznujejo v začetku decembra v spomin na ustanovitev Kokrške čete decembra 1941. Tudi letos je bilo v krajevni skupnosti ves minuli teden več različnih prireditev, na sobotni pa so pred kulturnim programom, ko je predsednik sveta krajevne skupnosti Stane Verbič v slavnostnem govoru spregovoril o letošnjem delu in nekaterih večjih akcijah, podelili tudi priznanja najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam v krajevni skupnosti. Za častnega krajanina so na proslavi proglašili Pavleta Drakslerja, ki je v krajevni skupnosti opravljal doslej že različne funkcije in dolžnosti. Bil je predsednik krajevne konference SZDL, sveta KS, AMD, sekretar osnovne organizacije ZK, predsednik Lovske družine, zdaj pa je predsednik Društva upokojencev. Zlate plakete so podelili Pavetu Gorencu, Stanetu Verbiču in Filipu Veselu; srebrne Andreju Celjerju in Lovski družini Šenčur; bronaste pa Dragici Ajdovec, Francu Delavcu, Francu Keržanu, Miru Peterelu, Marjanu Podržaju, Alojzu Sitarju in Niku Umniku. Posebni knjižni priznanji pa so podelili tudi Franču Štefetu-Mišku in Pavetu Žerovniku. Avto-moto društvo Šenčur pa je šolam Predoslie, Jezersko in Šenčur podarilo na proslavi komplekte brošur S kolesom v promet. Krajevno praznovanje so v Šenčurju zaključili v nedeljo, ko je bila v dvorani Doma Kokrške čete še prireditev Vrtljak, ki jo je tudi letos pripravilo Društvo priateljev mladine Šenčur. Na sliki: Pavleta Drakslerja so na proslavi proglašili za častnega krajanina Šenčurja. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Prazniki

Dogodki, ki se jih v krajevnih skupnostih na Gorenjskem spominjajo iz NOB in ki so jih kot krajevne praznike določili in zapisali v svoje statute, postajajo že marsikje tudi vedno bolj neke vrste simbolika, ki jo vodstvo in krajanji skušajo združevati z uresničevanjem uspešno končanih del oziroma akcij, sprejetih v tem srednjoročnem ali letnem programu. Tam, kjer akcije do praznika niso končane, se že nerdeko odločajo, da praznik sicer v krajevni skupnosti je, vendar bodo praznovali, ko bodo uresničili tudi program. Kjer pa vseeno praznujejo, so ob prazniku vedno bolj kritični, do sebe in do širše skupnosti.

Tako je bilo na primer pred dnevi tudi v krajevni skupnosti Šenčur, ko so na slavnostni seji izredno kritično ocenili svoj in širši program za to srednjoročno obdobje v krajevni skupnosti in celo z nezadovoljstvom odločno opozorili, da je zgolj obljuhanje v programih "prišlo iz mode" in da se bodo morali takšnemu nepremišljennemu metanju peska v oči, tisti, ki so pred volitvami doslej velikokrat v pogostu tudi veliko obljuhali, raje izogniti. Poslej bodo obljuhe postale najbolj kritično merilo odgovornosti in sposobnosti, dogovarjanje zapisano v program pa obveza, zaradi katere se bodo odgovorni, če je bodo izpolnili, lahko kar za lep čas osmešili in seveda tudi poslovili s svojih političnih par.

Morda se zdi čudno, vendar prav nič nenavadno ne bo, če že zdaj napovemo, da bo krajevni praznik v prihodnje dobil še bolj izrazito sliko druge plati prazničnega trenutka: tudi (mogoče) zamenjavo širokoustniško-politične nesposobnosti z realno odkrito odgovornostjo...

A. Žalar

Razstava in obiski v delovnih organizacijah

Kranj - Ob letošnjem prazniku Jugoslovanske ljudske armade so se že v začetku meseca začeli v kranjski občini v osnovnih in podružničnih šolah obiski vojakov in rezervnih starešin. Ta teden bodo delo in življenje vojakov in rezervnih starešin ter TO predstavili tudi v izložbah kranjskih trgovskih in drugih organizacij, pripadniki JLA oziroma planinske enote komandanta Živka Juroša pa bodo obiskali tudi kranjske delovne organizacije. A. Ž.

Žalna svečanost na Pokljuki

Radovljica - Ob obletnici zmage Mrtvega bataljona na Gorelju na Pokljuki bo v soboto, 16. decembra, ob 11. uri pri spomeniku padlim na Pokljuki žalna spominska svečanost. Kulturni program bo pripravila Zveza kulturno prosvetnih organizacij Radovljica. Za udeležbo na proslavi bodo organizirali tudi prevoz z avtobusi. (cr)

Predavanje s predstavitvijo knjige

Tržič - Tržiška knjižnica Zavoda za kulturo in izobraževanje bo danes (torek) ob 18.30 pripravila v Paviljonu NOB v Tržiču zanimivo predavanje in predstavitev knjige Nakelčana, svetovnega popotnika Toma Križnarja. Tomo Križnar bo ob spremljavi pevke Ljube Jenček iz Cerknice, ki bo zapela nekaj slovenskih ljudskih pesmi, z diapozitivi in besedo skušal pričati vtise s 15-letnih poti po svetu ter povedati, kako in zakaj je napisal knjigo O iskanju ljubezni ali Z biciklom okoli sveta... Prireditelji obljuhujajo lep večer, ogrevano dvorano in možnost nakupa Tomove knjige z njegovim podpisom. (kj)

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Bukovica - Bukovščica

Po programu spet ena cesta

Bukovica-Bukovščica, 11. decembra - Že od združitve s krajevno skupnostjo Bukovščica imajo v današnji krajevni skupnosti Bukovica-Bukovščica v škofjeloški občini v Selški dolini 11. decembra krajevni praznik. Spominjajo se odhoda osmih prvororcev v partizane. Vsako leto so v začetku decembra tudi praznovali in na skupnem srečanju ocenili, kaj so med letom naredili, kako uresničujejo programe in hkrati najbolj zaslужnim podelili priznanja. Letos pa so se odločili, da bodo praznovali malo kasneje; v začetku prihodnjega leta, ko bodo končana dela na prenoviti šole v Bukovici. To bo resnično pravi razlog in trenutek za praznovanje, saj so si prenovljeno šolo že vrsto let. Hkrati pa se bodo na ta način ob pomanjkanju denarja izgonili tudi tovrstnim dvakratnim stroškom.

Vendar pa je krajevni praznik še vedno priložnost za pregled in oceno, kaj se je v krajevni skupnosti pri uresničevanju programa, ki so si ga zastavili na začetku tega srednjoročnega obdobja in za letos naredili. Med pogovorom s predsednikom sveta krajevne skupnosti Nikom Štibljem in predsednikom skupnine krajevne skupnosti Viktorjem Potočnikom smo vsi skupaj ugotovljali, da so sprejeti srednjoročni program in letosnjega tudi tokrat dosledno uresničevali.

"Podobno kot vsako leto imamo tudi letos eno novo" asfaltirano oziroma rekonstruirano cesto," je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Niko Štibelj. "Tokrat je to asfaltirana cesta v vasi Praprotno in sicer od mostu na cesti Škofja Loka - Zeleznični do začetka vzpona proti Temaževem in manjši del proti Tomaževem, kjer je cesta tudi rekonstruirana. Asfalt od

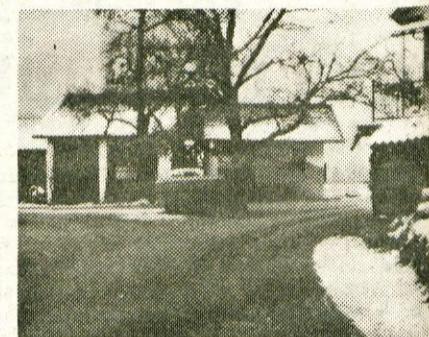
Kazine dom Mlake v Praprotnem so plačali krajanji z denarjem in delom sami. Njihov prispevek je bil kar 1,539 milijarde (novih) dinarjev po današnji vrednosti, od tega pa v denarju kar 1,15 nove milijarde. Vaščani Tomaževci pa so za rekonstrukcijo prav tako zbrali 297 milijonov dinarjev. To ni bil majhen prispevek in opravljeno je bilo veliko dela, za kar vsi krajanji v tem delu krajevne skupnosti zasluzijo priznanje."

Seveda pa so na območju celotne krajevne skupnosti aktivni vaški odbori skupaj z vodstvom krajevne skupnosti uresničevali tudi tako imenovani redni program komunalnega vzdrževanja. V Spodnji Luši so razen tega tudi bogatejši za dve luči javne razsvetljave in v Bukovici še za eno. V vasi Knape so letos dobili tudi nov zabolnik za odpadke in in jih imajo tako zdaj vse nižinske vasi, v prihodnje pa jih bodo postopoma nabavljali tudi v višinskih vasih. Tudi cesta Ševlje-Bukovščica je zdaj lepo urejena, pri čemer so se posebej zadovoljni, da je Cestno podjetje Kranj poskrbelo za signalizacijo in uredilo ograjo na kritičnem odseku in na mostovih. Del takšne ograje bi veljalo postaviti tudi na odseku lokalne ceste Bukovica - Stirpnik.

"Poleg vseh družbenih sredstev oziroma sredstev od komunalno cestne skupnosti so letos krajanji na naši krajevni skupnosti v delu in denarju prispevali kar 230 starih milijard dinarjev," je poudaril predsednik skupnine krajevne skupnosti Viktor Potočnik.

"Največja pridobitev v krajevni skupnosti pa bo težko pričakovana in prenovljena osnovna šola v Bukovici. Dela so se začela oktobra in zdaj ob izrednem zavzemaju

direktorice Zavoda za družbeni razvoj Škofja Loka Mača Veble-Grum, ravnateljice osnovne šole Ivan Grohar v Škofje Loka Bogomile Krvina ter odbora v krajevni



Za ureditev in asfaltiranje ceste v vasi Praprotno so domačini in v delu in denarju prispevali 1,539 milijarde, prebivalci Tomaževca pa za 297 milijonov dinarjev...

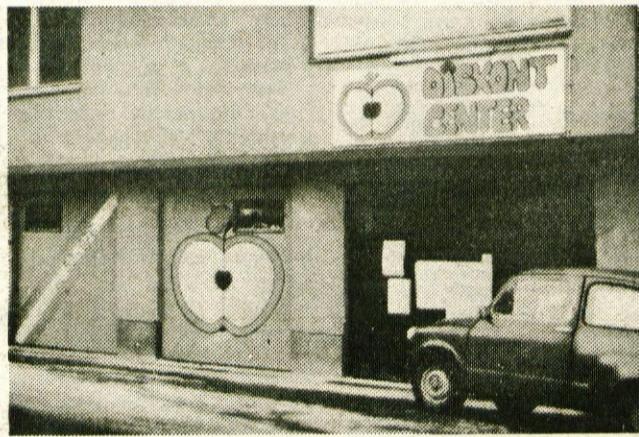
skupnosti potekajo po programu. Končana naj bi bila v začetku prihodnjega leta, trenutno pa imajo otroci pouk v dvorani začetnega doma in v prostorih Gasilskega doma. Ta sedanja "neurejenost" pa nikogar ne moti, saj smo si vsi skupaj z učitelji resnično že lep čas žeželi, da dobimo prenovljeno šolo, ki bo poslej skupaj s pred leti prenovljeno v Bukovščici zaradi zunanje ureditev polepšala kraj v celoti."

Oba predsednika v krajevni skupnosti pa pravita, da dobro delajo tudi nekatera društva; predvsem gasilsko, športno in kulturno. Kar pa zadeva načrte za prihodnje leto in obdobje pa nameravajo v krajevni skupnosti nadaljevati z rekonstrukcijo cest in komunalnih naprav. Čimprej se želijo vključiti tudi v urejanje kanalizacije Ševlje, Bukovica in Praprotno s čistilno napravo, pri čemer predlagajo, da bi bila v spodnjem delu Selške doline skupna čistilna naprava. Čas bi že bil tudi, da bi se začela urejati cesta Bukovščica - Strmica - občinska meja (s Kranjem); saj v kranjski občini dela na tej cesti že potekajo. In nezadnjije bi veljalo, kolikor se le da, pospešiti tudi ureditev ceste v dolini; še posebej na odseku v Bukovici, kjer nova trasa poteka izven naselja in ne posega v kmetijska zemljišča, na sedanjih cesti v Bukovici na odseku Stirpnik - zadružni dom pa so zelo pogoste nesreče...

A. Žalar

Tržič ima prvi zasebni diskont

Na drobno in na debelo



Tržič, decembra - 4. decembra je na Cankarjevi cesti v Tržiču Marija Rupar odprla prvi zasebni diskont "Center" v Tržiču, kjer bo kupci dobili vse potrebščine, kmetje pa tudi krmila.

Malo trgovske žilice je treba, veliko veselja s trgovino in seveda primeren lokal, pa si lahko omislite trgovino. Tako nekako je bilo z Ruparjevo Marijo, ki je bila prej tajnica v BPT, sedaj pa nabavlja, prodaja, vodi administracijo, poprime, kjer je pač treba. Dela ves dan in še več, če hočeš, da se trgovina sproti polni, da so vse cene nalepljene, da je blago v posebnih ponudbi na vidnem mestu, da so zanj napisana opozorila. Podobno kot v kakšni preprostiji trgovini na avstrijskem Koroškem izgleda, prav takšne trgovine imajo svoj mik.

"Če bo obisk tak, kot je bil prve dni, bomo kar zadovoljni," pravi Marija Rupar. "Vsak teden bomo imeli kakšno posebno ugodno prodajo. Trenutno imamo v akcijski prodaji laško pivo, ki je še 10 odstotkov ceneje od diskontne cene, uvožene nogavice dobitje 2 para za 25 starih milijonov, cenejši so Fructalovi jumbo sočovi, kava Loka je samo po 56 starih milijonov, poceni so dobi vino Herceg, buteljke in litrsko, in še bi lahko naštevala. Tudi žrebanja bomo organizirali za kupce, tako da se bo vedno kaj dogajalo. Obljuhujamo tudi, da cen ne bomo takoj popravljali."

V najnovejšem tržiškem diskontu torej dobite skoraj vse; kmetje iz Loma, Jelendola in od drugog bodo tu lahko dobili tudi krmila, pa cele vreče moke, sladkorja in podobno. Sicer pa Marija obljuhujala, da se bodo ravnali po željah kupcev. Narocila si tudi zapisuje, če hočete tudi za dedka Mraza. Odprto ima vsak dan in celo vsoko soboto in nedeljo dopoldne.

D. Dolenc

PRITOŽNO KNJIGO PROSIM

Na drugi strani (ne)reda...

Kranj, decembra - Redko se zgodi, da bi v uredništvo tako rekoč hkrati prišlo toliko pritožb in poudarjenega nezadovoljstva (in še bolj redko, da so tisti, ki se pritožujejo, organizacije oziroma odgovorni za red), kot je bilo to pred dnevi, ko so nas poklicali iz KOGP Kranj in KŽK Kranj...

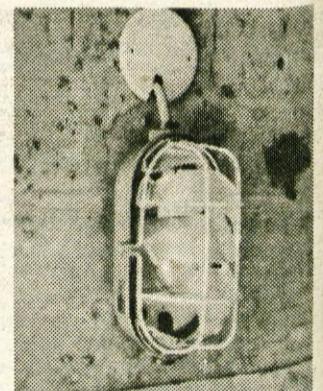
Objestnosti, recimo, da je šlo morda samo za to, so se dogajale pred nedavnim in sicer v novem delu Planine in na vhodu v že precej lepo urejen Kanjon Kokre v Kranju. Na Planini, kjer so odgovorni za javno razsvetljavo v KOGP Kranj pred nedavnim v prehodu in v podzemnih garažah poskrbeli za osvetlitev in varnejšo pot, so čez poletje razbita svelta komaj popravili in nadomestili z novimi, ko so jih, še preden je bil račun poravnal, neznanči že spet razbili. To je bilo pravzaprav med zadnjimi prazniki. Odgovoren za vzdrževanje javne razsvetljave je povedal:

"V petih letih, odkar skrbimo za vzdrževanje javne razsvetljave na območju mestnih in primernih krajevnih skupnosti v občini, tolikne masovne škode še ni bilo. Vrednost razbitih luči na Planini znaša skoraj staro milijardo dinarjev, samo razbita tabla v podzemnih garažah pa je vredna nekaj starih milijard..."

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi v Kanjonu Kokre v Kranju, ki so ga Parkovna služba v KŽK skupaj s člani Hortikulturnega društva in predstavniki KS ter šolarji že precej lepo uredili. Stojala žabe za odpadke so po praznikih "obležala" razbita...

Čeprav odgovoren za to početje ta trenutek še ni znan, pritožba (z druge in skupne strani) tokrat še kako velja!..

A. Žalar



Gorenjska gospodarska zbornica o letošnjih gospodarskih gibanjih in srbski gospodarski blokadi

Odpovedi že prihajajo, predvsem manj škodljive

Kranj, 8. decembra - Obravnava devetmesečnih rezultatov gospodarjenja so na seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko dopolnili z aktualnimi problemi zaostrovanja notranje likvidnosti in srbske gospodarske blokade. Prve odpovedi pogodb in poslovnega sodelovanja že prihajajo, vendar se nanašajo predvsem na posle, ki so za srbsko stran manj pomembni in bodo prekinite povzročile manj gospodarske škode, nanašajo pa se zlasti na širokopotrošne izdelke, medtem ko jih pri investicijski opremi in sestavinah ter kooperacijah, skratki pri dolgoletnih poslih, ki bi povzročili več gospodarske škode, praktično še ni.

Fizični obseg proizvodnje pada, izvoz raste

Fizični obseg industrijske proizvodnje na Gorenjskem še naprej pada, kar se dogaja že skoraj četrteto leto, v letošnjih desetih mesecih je glede na lanskih deset upadel za 3,3 odstotka. Obseg industrijske proizvodnje je tako na ravni začetka osemdesetih let, kar bi bilo zaskrbljujoče, če ne bi mogli sklepati, da gre za kvalitetni napredek, saj se je v primerjavi z letom 1982 izvoz na konvertibilna tržišča podvojil, gorenjska industrija se je v tedanjem deviznem kolapsu prilagodila in intenzivno usmerila v izvoz, saj dejan Bojan Urlep, predsednik gorenjske gospodarske zbornice. Morda bomo konec letošnjega leta, je nadaljeval, dosegli magične pol milijarde dolarjev izvoza, saj je v desetih mesecih znašal že 374 milijonov dolarjev.

V celotnem izvozu se povečuje konvertibilni, saj ima že 82 odstotni delež, klirinski pa ima torej le 18 odstotnega, v to pa seveda niso vsteti dodelavni posli, ki jih tudi na Gorenjskem ni malo, ter storitve. Presežek pri konvertibilni zunanjetrgovinski menjavi je v desetih mesecih znašal skoraj 20 milijonov dolarjev, kar ni največ doslej, saj je znašal že 70 milijonov dolarjev, še vedno pa je dosti večji kot v Sloveniji, kjer je še komaj opazen, na Gorenjskem je bil v desetih mesecih letošnjega leta konvertibilni uvoz z izvozom pokrit 107 odstotno.

Aktualno že postaja vprašanje stečajev

Podatki o finančnih rezultatih gorenjskega gospodarstva, ki jih je pripravila kranjska podružnica Službe družbenega knjigovodstva, imajo tokrat zanimivo novost, zaradi neprimerljivosti namreč pri prikazu devetmesečnih rezultatov niso vzeli enakega lanskega razdobja, temveč letošnje prvo polletje. Nenehne spremembe obračunskega sistema in visoka inflacija onemogočajo dobre primerjave in trenutno res največ pove delež gorenjskega gospodarstva v slovenskem, ki je bil pri celotnem prihodu 10,7 odstoten, prihodu od izvoza 11,5 odstoten, pri odhodkih 10,8 odstoten, pri amortizaciji 9,4 odstoten, pri dobičku 8,9 odstoten, pri izgubi 7,8 odstoten, pri akumulaciji 8,5 odstoten in pri deležu zaposlenih 10,7 odstoten. Pri ekonomičnosti večje razlike ni, saj je bila na Gorenjskem 104,2 odstotna, v Sloveniji pa 104,9 odstotna, dokajšnja pa je pri akumulativnosti, ki je bila na Gorenjskem 1,97 odstotna, v Sloveniji pa 3,1 odstotna. Pri vseh kazalcih gorenjsko gospodarstvo presega slovensko povprečje, je dejan Franc Podjed, direktor SDK Kranj, razen pri osebnih dohodkih, na Gorenjskem je povprečni mesečni osebni dohodek v devetih mesecih znašal 5,15 milijona dinarjev, v slovenskem gospodarstvu pa 5,37 milijona dinarjev.

Največjo izgubo je v devetih mesecih imel kranjski Tekstilindus, kjer je znašala 303 milijarde dinarjev, v gorenjskem delu elektrogospodarstva približno 100 milijard dinarjev, v škofjeloški Gorenjski predilnici 58 milijard dinarjev, v leški Verigi 51 milijard dinarjev, v kranjski Kibernetiki 34 milijard dinarjev in v kranjski Iskri ERO 43 milijard dinarjev. Največje težave imajo Tekstilindus, Veriga in tržski BPT, je dejan Franc Podjed, saj so imeli že toliko dni v letu blokiran žiro račun, da je že aktualno vprašanje stečaja, v zadnjih mesecih pa se jim pri tem vse bolj pridružuje Železarna, Kibernetika in ERO.

Dolžniki pehajo Železarno v izgubo

Po dolgem času je imela jeseniška Železarna v letošnjem prvem polletju dokaj ugodne pogoje gospodarjenja, v drugem

polletju pa se na vseh področjih naglo poslabšujejo, je dejal direktor Železarne Boris Bregant. Če ne bi imeli tako velikih problemov s finančno disciplino, bi morda vse še lahko zdržali, toda od junija naprej se rapidno poslabšuje in dosegla je raven, ki za poslovanje ni več sprejemljiva, saj so pri 50 milijardah vrednosti dnevne proizvodnje lahko že veseli, če priliv znaša 20 milijard dinarjev. Šest tednov traja proizvodni ciklus, 40 do 50 dni mine do plačila, torej kar 13 tednov od nabave do plačila, kar v razmerah visoke inflacije povzroča vse večjo zadolženost. Pri vracanju posojil pa je finančna disciplina povsem drugačna kot pri plačevanju računov, kjer dosledna revalorizacija z obrestmi skoraj praviloma ni uveljavljena, kupci že kar naravnost povedo, naj se razpolovi. Finančna nedisciplina dobiva že tolikšen obseg, saj dejan Bregant, da se zastavlja vprašanja smotrnosti nadaljnje poslovanja, statistično gledano se nam v tem trenutku ne splača več delati, saj so imeli stroški financiranja novembra že 40 odstotni delež in so tako znašali dvakrat več kot plača.

S proizvodnjo v novi jeklarni so že sredi leta presegli pričakovane rezultate, vendar pa tudi to ne pomaga. Pozitivni rezultat iz prvega polletja se je v tretjem tromešecu "stopil", zdaj se borimo, je dejal Bregant, da bi bil negativni rezultat obvladljiv, prihaja do blokade žiro računa, ti dnevi pa se seveda sestejava, če bodo takšne razmere trajale še dva, tri meseca, se bo res zastavilo vprašanje stečaja.

Pomagajo si z zmanjševanjem primarne proizvodnje in zadrževanjem finalne, dobave ustavljajo slabim plačnikom, kajti, če blago ni plačano v 40 dneh, se jim ga splača izvoziti. Decembra bodo izvozili že več kot 40 odstotkov celotne proizvodnje, kar za črno metalurgijo ni normalno.

Jesenisko jeklo kljub blokadi še zaželeno

Dodatne težave povzroča srbska gospodarska blokada, saj zaplet že povzroča zadrževanje blaga, motnje sicer še niso tako velike, da bi bila potrebna drugačna poslovna politika, je dejal Boris Bregant. Jeseniška Železarna je doslej na območje Srbije prodala 18 do 19 odstotkov izdelkov, razvila nekatere posebne izdelke, ki so namenjeni le določenim kupcem. Za zdaj pisne odpovedi niso dobili še nobene, kupci jim skušajo razložiti, da v tem trenutku blaga sicer potrebujejo, vendar želijo poslovno sodelovanje ohraniti, zaznati je moč, da bodo skušali pomagati s posredniki, iz podjetja v Kragujevcu pa so jim že sporočili, da ostajajo njihov kupec.

Dobili pa so pismo beograjskega podjetja Inos, ki je odpovedalo decembrsko dobavo jeklenih odpadkov, zato že iščejo drugega dobavitelja. Dodati pa velja, da po prvem decembri niso dobili nobenega plačila kupcem iz Srbije, ki so že prej slabo plačevali, podatek pa je včerajšnji, je bil natančen Bregant.

Marsikaj je ugasnilo že prej

Poglaviti problem je finančna nedisciplina, izpad plačil je velik in pod takšnimi pogoji dolgo ne bo več moč zdržati, je dejal Viljem Žener, direktor kranjske Save, seveda tudi mi na dobavni strani zadržujemo plačila, toda veliko težje, ker veliko domačih dobaviteljev ni. Tudi slovensko gospodarstvo ni dober plačnik, problem pa je v tem, da najslabše plačujejo veliki sistemi, TAM-u vendar ne morejo kar tako ustaviti dobav.

V sodelovanju s srbskim gospodarstvom je zaradi finančne nezmožnosti marsikaj ugasnilo že prej, navsezadje pa je to že tretja letošnja blokada, le da je bolj ostra. Težko je oceniti, kolikšen delež naše proizvodnje je namenjen srbskemu



trgu, saj Sava polovico proizvodnje izvozi, preostala pa je v glavnem namenjena prvi vgradnji v vozila, deloma tudi tržišču, morda 15 odstotkov, je dejal Žener, kar pa seveda ni zanemarljivo.

V Savi so doslej dobili le eno pisno odpoved, poslal jo je beograjski Centrotekstil, prizadel pa bo predvsem umetno usnje in lepila. Več pa je bilo telefonskih klicev, zlasti od veletrgovcev, tudi od nekaterih tozdov Crvene zastave, kar je v nasprotju z izjavo predsednika poslovodnega odbora Micića. V petih Savinih prodajalnah v Srbiji in Vojvodini prodaja normalno poteka, statistično gledano se nam v tem trenutku ne splača več delati, saj so imeli stroški financiranja novembra že 40 odstotni delež in so tako znašali dvakrat več kot plača.

Iz tovarne v vojvodinski Rumi, ki bo s Savo do konca letošnjega leta še povezana v okviru sozda, pa so dobili pismo, da obsojajo slovensko politiko, vendar nameravajo s Savo še naprej sodelovati. Verjetno pa bo nekoliko odložena naložba v proizvodnji traktorske pnevmatike, ki jo tovarni pripravlja s skupnim poslovnim partnerjem.

Blago bo ubralo posredne poti

Sestavine, ki jih izdelujemo v Iskri, bodo do srbskih tovarn prišle verjetno s posrednikom, tudi naročene investicijske opreme ni moč odpovedati čez noč, zmanjšala pa se bo verjetno prodaja širokopotrošnih izdelkov, v najboljših letih je imelo pri njih srbsko tržišče 30 odstotni delež, zdaj le 20 odstotnega, je dejal Miro Krek, direktor Iskre ERO iz Kranja. Iskra ima v vseh večjih mestih Srbije svoje prodajalne, zanimivo je, da so bili te dni Iskrini izdelki dobesedno razprodani, saj so se ljudje bali, da jih ne bodo dobili več.

V beograjski poslovnici škofjeloškega Alpetoura so že prve dni blokade zaznali zmanjšanje tovora, zdaj pa ga praktično ni, je dejal direktor Alpetoura Roman Teržan, napovedujejo pa tudi ukinitev beograjske poslovalnice. Z dovolilnicami za mednarodni transport pa imajo težave že vse leto, doslej so jih uspeli dobiti le 60 odstotkov lanskih, nenavadni beograjski ključ obstaja celo pri maloobmernih, saj so jih dobili le pet, makedonski prevoznik pa sto.

Kranjskemu KŽK-ju so odpovedali stalen paviljon na sejmu v Novem Sadu in Pečinovcih in zavrnili izdajo lokacijske dovoljenje za izgradnjo poslovnih prostorov, niso pa še prispele že plačane dobave beograjskega IMT Agromehaniki, že prej pa so kasnile tri tedne, je dejal Janez Tavarčar, direktor KŽK-ja.

Pri kranjskem Merkurju ima srbsko tržišče 8 odstotni delež, le širje od štiridesetih poslovnih partnerjev so doslej sporočili, da ne želijo več sodelovati, med njimi je tudi smederevska Železarna, verjetno se bo tako odločila tudi nikšića.

Tudi pri škofjeloškem LTH se je delež srbskega trga že doslej z 20 zmanjšal na 14 odstotkov, vrnjena so dobili dva vagona pošiljke niškima trgovskima podjetjem. Pri nabavah pa imajo srbska podjetja 20 odstotni delež, dobili bo že sporočila iz Sevojna in Majdanpeka o ukinitvi dobave 500 ton bakra.

M. Volčjak

Zaprtta vrata

Brezposelnost se bo prihodnje leto na Gorenjskem podvojila že v primeru, če se gospodarske razmere ne bodo poslabšale.

Kako trdno so zaprtta zaposlitvena vrata, najbolje vedo vsi tisti, ki zmanj trkajo nanja, žal pa je med njimi tudi veliko mladih. Konkurenco pri zaposlovanju namreč še ni, mnogo delovnih mest je zasedenih po "tihem" postopku, potrebo sicer javijo skupnosti za zaposlovanje, vendar z oznamko "zasedeno", kaj šele, da bi se odločili za javni razpis v časopisu, na radiu. Nemara bi bilo res prav, da bi se takšnih primerov lotili inšpektorji dela, saj jih bo z naraščanjem brezposelnosti sicer vse več.

Brezposelnost kmalu utegne postati pereč problem tudi na Gorenjskem, letos je delo zmanj iskalno 2.232 ljudi, ocenjujejo, da jih bo prihodnje leto 4.000, če se gospodarske razmere bistveno ne bodo spremenile. Da pa se ne bi poslabšale, malokdo še upa, notranja dolžniška kriza ne obeta boljših, temveč za zaposlovanje slabše čase, prezaposlenost so zdaj nekako še vzdrževali, s še slabšimi časi pa bodo na dan bruhnili tudi ekonomski in tehnološki presežki, saj zdaj šele ugibamo, koliko ljudi bo morda brez dela, 700 iz Tekstilindusa, 500 iz Verige, kdove koliko iz BPT itd. V postopku preusposabljanja je bilo na Gorenjskem do konca leta 1.416 ljudi, do konca letošnjega septembra pa 2.105 ljudi, skupaj torej 3.521, kar je 21 odstotkov vseh, ki so skozi takšen postopek šli v Sloveniji. Podatki so seveda zbrani na osnovi dodeljevanja sredstev za preusposabljanja, kako so bila kje porabljeni, je seveda že drugo vprašanje.

Še bolj skrivnostno je povečanje 1,7 odstotno povečanje zaposlenosti na Gorenjskem v tretjem letošnjem tromesečju v primerjavi s prvim polletjem, izračunano na osnovi delovnih ur. Nikakor se namreč ne ujema s podatki skupnosti za zaposlovanje, kjer pravijo, da je bilo letos zaposlenih od 900 do 1.000 ljudi manj kot lani. So torej zaposleni opravili več delovnih ur ali pa je nemara zaradi nove omejitvene politike pri plačah spet prišlo do privozovanja "mrtvih duš".

Ob vseh tem pa je zanimiv podatek, da se na Gorenjskem še vedno zaposlujejo delavci od drugod, kar je navsezadnje odraz "zaprtte" zaposlitvene politike. V devetih mesecih se jih je na novo zaposlilo 244, v zadnjih treh mesecih 94, verjetno zlasti v gradbeništvu.

Vse te podatke smo natresli ob črnogledi napovedi gospodarstvenikov, ki pravijo, da ob do skrajnosti zaostreni notranji plačilni krizi lahko zdržijo le še nekaj mesecev, srbska gospodarska blokada pa je še dodaten zaplet, v dokajšnji meri verjetno tudi posledica pomanjkanja denarja. Z dokajšnji zanesljivostjo je torej moč napovedati, da bo brezposlenost prihodnje leto tako boljč problem, kot je letos inflacija. Kaj vse bo prinesla s sabo, pa seveda lahko le slutimo. Danes se srbski delavci, ki so zaposleni v slovenskih predstavništih in prodajalnah, bojijo za delo in dobro plačo (prišli bodo na naše spiske brezposelnih!) nemara se bodo že prihodnje leto mnogi v Sloveniji zaposleni delavci iz drugih republik bali za delo, kajti normalno je, da je vselej najprej odveč prislek, v razmerah zaposlitvene nekonkurenčnosti toliko prej. Obetajo se nam torej še bolj bolče napetosti in konflikti, ki jih bo zlahka moč obarvati nacionalnost in že zdaj bi se bilo pametno narančiti pripraviti in jih, kolikor se pač da, prepričiti.

M. Volčjak

V DELOVNI HALJI

Julka Oblak, pletilj:

Letošnje kape morajo žareti

Orehk pri Kranju - Ko je pred petnajstimi leti Julka Oblak začela s svojo pletilsko obrtjo, je najprej izdelovala otroške pletene komplekte in nogavice, zdaj pa že dobril deset let iz njene delavnice prihajajo smučarske kape in trakovi, kape s senčniki in zadnja leta tudi kape in trakovi za teniške igralce.

Pravi, da je najhujša konica že mimo, pravkar oddajajo še zadnje pošiljke svojim stalnim odjemalcem, Ferromotu, Topru, Mercatorju, Emoni, Lesnini, Tekstilni, zadrugi Pletex v Ljubljani, Slovenijašportu in drugim. Njene kape je dobiti prav v vseh športnih trgovinah in tudi po vseh drugih, kjer je naprodaj takšne vrste blago.

Letošnje kape morajo žareti, kajti tako, kot so fluorescenčni elementi vedeni v smučarske kombinezone, tako se ti morajo pojavljati tudi na kapah. Letos bodo modne kape modre, lila, močne rume in ciklamne barve.

Prodaja je utečena, na sejme ne hodijo, le na smučarskega. Letos se je tam slabo prodajalo, pozna se, da kupna moč upada. Tudi firme vse slabše plačujejo. Zadruža Pletex, na primer, ji še za septembra pošiljko ni nakazala niti dinarja.

"Telefon

PREJELI SMO

ODGOVOR NA JEŽEVO BODICO

Gre za rubriko, v kateri Gorenjski glas opozarja na različne nepravilnosti in težave, na katere naleti človek, ko se srečuje z različnimi institucijami (tudi banka je med njimi). Menimo, da je rubrika kot taka potrebna in koristna, sprašujemo pa se, ali so kritike res vselej upravičene, še posebej, kadar so pospoljene in ker so anonimne.

Tudi z Ježevim bodicom z dne 17. 11. 1989 »Eni smo jedli, drugi čakali« je nekaj takega.

Tako kot v vseh ostalih ekspositureh Gorenjske banke smo tudi na Planini pričakovali gnečo in se zato tudi primerno organizirali. Delali so trije delavci in

ne dva, kot trdi Jež in tudi poslovni čas je za eno uro daljši, kot trdi on. Malica, ki je v tem primeru sporna, je potekala izmenično, pač takrat, ko je bilo v vrsti najmanj ljudi. V situaciji, ki jo opisuje Jež, jih v ekspositure ni bilo deset. Delavki se je zdeli da čas najprimernejši za malico (kupljeno pred začetkom poslovnega časa), in kot trdi sama se ni zadržala več kot deset minut.

Sodelavca pa sta poskrbela, da zaradi tega delo ni potekalo počasneje.

In kaj želimo z našim ponovnim opisom dogodka sploh povedati? Nič drugega kot to, da so eni in na drugi strani bančnega okenca samo ljudje. Najprimernejši kar je z njegove strani moreče razumeti. Vendar bančna delavka je bila na delovnem mestu celo sobotno dopoldne in je lahko objektivneje ocenila, kdaj je pravi čas za malico oz. so bile vrste najkrajše.

V upanju, da bi do podobnih situacij ne prišlo več, vse skupaj opozarjam na korekten, vlijuden, prijazen in pošten odnos ne glede, na kateri strani bančnega okenca se nahajamo.

Tovariški pozdrav!

Sektor poslov. z občini
B. Likar

NOVA HOTELA V KRAJSKI GORI IN GOZD MARTULJKU

Čeprav gre za osnutek programske zasnove, ki bo dan v javno razpravo Krajevnim skupinom in njenim organom, vas prosimo, da objavite tudi mnenje Vaškega odbora Gozd Martuljek.

ZA VAŠKI ODBOR GOZD MARTULJEK
Predsednik:
Bojan Kordić

JE V TRŽIČU POLOŽAJ DIREKTORJA - POLOŽAJ VSEMODOGOČNEGA?

V Tržiču je plačevanje storitev komunalnega podjetja že dalj skoraj vodovodno omrežje, ki v letni sezoni ne zadovoljuje več potreb krajanov, da se razširi telefonsko omrežje, saj že več kot 10 let čaka na telefon nekaj nad 150 krajanov.

- da se uredi in popresti trgovska ponudba, ki je izredno slaba, saj ne zadovoljuje potrebe kraja, kaj šele turistov.

- da se izboljša obstoječa turistična ponudba.

To je drobec problemov v kraju Gozd Martuljek, ki so na rekovali sprejetje takih odločitev, zato vam sporočamo, da ne bomo dovolili izgradnje novega avto kampa, niti hotela, kaj šele apartmajev, ki smo jih iz programom. Uporabili bomo vsa ustavnina in pravna sredstva za dosego našega cilja, to pa je sploštanje dogоворov in pripomb v zvezi programa dolgoročnega razvoja na področju turizma.

Vašo novinarico pa vabimo, da se kdaj oglasti tudi pri Vašem odboru, kjer jo bomo lahko temeljito seznanili z vso krajevno problematiko.

Ker je pogost odvzem vode postal v naselju perek problem in stanovalci na urgence ne dobimo odgovora z izigravanjem zapolenih po telefonu, kar je sila neprimerno, si pristojni privoščijo še posebne »postlastice« s prizadetimi.

Tako se je dne 13. 11. 1989 sestal na enem izmed svojih se-

stankov HS Deteljica 3 in med drugim obravnaval odvzem vode v zadnjem času. V tem HS stanejo tudi direktor Komunalnega podjetja Tržič. Glede na to, da se dotočni tovarisi ne udeležujejo stankov HS, smo stanovalci zaračuni obravnavate teme proslili tovariša direktorja, ki je v času sestanka prišel domov, naj se sestanka udeleži in nam odvzem vode pojasni, saj je pričakovati, da bi podal informacijo iz prve roke. Na prošnjo stanovalcev se ni odzval. Na pobudo vseh udeležencev sestanka, sem osebno odšla do njegovega stanovanja. Do besede sprošnjo za njegovo udeležbo nisem prišla, ker me je v hipu, ko me je zagledal, prijel za rame in me dobesedno vrgel po hodniku v naročje stanovalcev. Izgred je bil sila nemogoc. V tem pismu se sprašujem, ali je sploh mogoče pričakovati takšno vedenje od človeka, ki je ne samo stanovalec, pač pa tudi vodilni delavec v komunalnem podjetju, ki je družbenega pomena. Poleg tega opravlja pomembne funkcije v občini, kot je npr. predsednik Turističnega društva ipd.

Sprašujem se, ali je možno, da človek na vodilnem položaju, ta položaj more opravljati s tako neprimernim vedenjem, kot je njegovo?

O tem izgredu je bil obveščen tudi pravobranilec SO Tržič.

Marina Roblek
Deteljica 3
64290 Tržič

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

MOST ČEZ KOKRO V PLAMENIH

Leseni most čez Kokro, ki ga je po načrtih ing. Fakina tik pred vojno zgradil stavbenik Kavka ni več varen. Posebna komisija strokovnjakov tehnične fakultete iz Ljubljane je po ogledu svetovala, da naj se most poruši. Tak nasvet je komisija dala občini 10. sept. 1946. Odločitev je padla in most so na sredi zaminali, da bi se sesedel. Ker to ni uspelo, so ga začgali.

- Leta 1947 -

USTANOVNI SE "LJUDSKA UNIVERZA"

MLO je na seji 11. februarja 1947 sklenil, da se takoj ustavijo delavska univerza. Predavanja bodo vsak petek. Vse sekretarje OF se obvesti, da v petkih ne sme biti sestankov in drugih predavanj. Tudi kinopredstave ob petkih niso zaželene. Tako bodo predavanja dobro obiskana.

VISEČA BRV ČEZ KOKRO

Denarja za most na Podrtini občina nima. Izseliti bi morali 18 družin, stanovanj pa v Kranju ni. Zato se je MLO 30. aprila 1947 odločil, da se čez Kokro postavi viseča brv na istem kraju, kjer je bil leseni most. Iz Puterhosa so pripeljali jekleno žico od nekdanje žičnice za spuščanje lesa. Tudi ta povezava mesta z novim naseljem na Planini je bila le začasna!

SOCIALIZACIJA FRIZERJEV

Jakšetova brivnica se likvidira. Iz brivskih obratov Franko in Kunstelj pa se organizira mestna brivnica. Tako je treba narediti tudi z gostilnami, plesarskimi obrati ter vrnarijo, so sklenili na seji MLO 14. jan. 1947.

HRANE PRIMANJKUJE

Pri popisu živine je bilo veliko utajje. Zato bo posebna komisija MLO šla po vseh hlevih in ponovno popisala živino. Tak sklep je MLO sprejel 30. decembra 1947, tik pred Novim letom. Mesa in trgovinah pa ni. Primanjkuje tudi krompirja. Mestna trgovina ga ima le nekaj vagonov. Delitev krompirja bodo izvedli krajevni sveti državljanov.

PRED GRADNJO MOSTU ČEZ SAVO

Pred začetkom gradnje bi morali porušiti Gabričeve kovacijske, nekdanji hotel Union, Rozmanovo avtomehanično delavnico ter Majdičeve stanovanjsko hišo pod Škrlovcem. Izseliti bi morali 10 strank. Občina stanovanj ni imela, zato do rušenja ni prišlo. Most pa že gradijo.

ZAČETEK GRADNJE STANOVARJ

MLO je na seji dne 22. aprila 1947 sklenil, da se začne graditi 5 stanovanjskih blokov, vsak z 18 trisobnimi stanovanji. Delo bo prevzelo gradbeno podjetje "Projekt". Kasneje pa je "Projekt" gradnjo odklonil, ker ni niti opeke in apna, cementa pa sploh ni možno dobiti. Predsednik MLO ing. Brilly je bil istočasno direktor podjetja "Projekt", pa tudi to ni nič pomagalo.

PODLISTEK, PISMA

SERVISNO PODJETJE KRANJ

TAVČARJEVA 45

SERVISNO PODJETJE KRANJ

Podjetje za izvajanje zaključnih obrtnih, servisnih in inštalacijskih del v gradbeništvu Kranj, Tavčarjeva ul. 45

Objavlja prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili pod št. 1 in dela in naloge za nedoločen čas pod št. 2

1. VODENJE TEHNIČNE OPERATIVE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- VI. stopnja strokovne izobrazbe gradbene smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- V. stopnja strokovne izobrazbe gradbene smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- strokovni izpit iz gradbeništva
- izpit iz varstva pri delu

Izbreni kandidat bo imenovan za 4 leta.

2. MONTERJA CENTRALNE KURJAVE

Pogoji:

- IV. ali III. stopnja strokovne izobrazbe ustrezone kovinarske smeri
- najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj
- dvomesečno poskusno delo

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati poslujejo v 8 dneh od dneva objave na naslov:

Servisno podjetje Kranj, p.o. Tavčarjeva ul. 45.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 8 dneh po odločitvi delavskega sveta oz. komisije za MDR in DS za OD.



TRGOVINA IN STORITVE
p.o., Kranj, Koroška c. 1

objavljiva
JAVNO DRAŽBO

za prodajo
POSLOVNII PROSTOROV V POSLOVNO STANOVANJSKII ZGRADBI V GORENJI VASI št. 49 v izmeri 156,01 m² koristne površine

Izklicna cena poslovnih prostorov je 5.531.792,740.- din. Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Varščina znaša 10 % izklicne cene, ki jo interesenti lahko položijo eno uro pred pričetkom javne dražbe na blagajni Merkurja, Koroška c. 1, Kranj.

Po končani dražbi bomo varščino vsem kupcem vrnili, razen kupcu nepremičnine, ki mu bomo položeni znesek vsteli v kupnino.

Zastopniki pravnih oseb morajo imeti pooblastilo, kavcijo zavarujejo z bariranim čekom.

Nakup nepremičnine je po načelu "videno-kupljeno", kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Kupec lahko plača kupnino takoj ali najkasneje do 30. 12. 1989. Morebitno plačilo prometnega davka nosi kupec.

Javna dražba bo dne 28. 12. 1989 ob 9. uri na sedežu investitorskega inženiringa Merkur Kranj, Koroška c. 1. Ogled poslovnih prostorov je možen po predhodnem dogovoru s poslovodjem prodajalne v Gorenji vasi, tel. št. 68-218 ali 68-287. Dodatne informacije posredujemo po telefonu 26-290 (dopoldan).

NOVO – NOVO – NOVO – NOVO
v Kranju, v Tomšičevi 30, od DANES,
12. decembra 1989, dalje



TRGOVINA S ŠPORTNIMI REKVIZITI
ZIMSKA IN ŠPORTNA KONFEKCIJA
DARILA OB DRUŽINSKEM NAKUPU

V trgovini tudi:

SALON ARK LESNE INDUSTRIJE IDRIJA

prodaja pohištva po sistemu STARO ZA NOVO
ugodni kreditni pogoji
nasveti strokovnjaka na domu

Delovni čas: 9 - 13, 15 - 19
sobota: 8 - 12

OBIŠČITE NAS!

- Leta 1948 -

PONOVNO GORENJSKI ČASOPIS

Dne 1. oktobra 1948 je izšla 1. številka novega časopisa kot glasila OF za Gorenjsko. Brez Jesenic in Radovljice. Po 7 letnem molku je Gorenjska zopet dobila svoj časopis, ki je dobil naslov GORENJSKI GLAS in ne GORENJEC kot pred obema vojna-

TOVARNA "ISKRA" V ČAST KONGRESA KPJ

Delavci in mojstri tovarne ISKRA so v počastitev II. konгрresa KPJ izdelali dva nova Kinoprojektorja v dneh, ko je konгрès trajal. V Ljubljani so na teh projektorjih že vrteli naš prvumetniški film "Na svoji zemlji". Tako je poročal Glas 25. novembra 1948.

DOM ONEMOGLIH V PREDDVORU

Na predsedstvo vlade LRS se pošlje predlog, da se grad Turn v Preddvoru nameni za dom onemoglih. Vse onemogli iz doma v Škofji Loki se nato preseli v Preddvor.

Graščina na Okroglem pa se nameni kot zavetišče za sirote.

ZAMISEL O NADZIDAVI HIŠ

Ker v mest primanjkuje prostorov, bi jih lahko pridobili nadzidavo prtičnih in enonadstropnih stavb. V Kranju bi lahko nadzidali obe Mayerjevi hiši na Glavnem trgu, Savnikovo hišo poleg hotela Evropa. Andrešičeva hiša poleg trgovine Merkur, stavbo okrajnega sodišča, gorenjsko tiskarno, celo gimnazijo in poslopje okraja. To zamisel iz uradnih virov je objavil Glas že v prvi številki!

Radovljica Linhartova priznanja

RADOVLJICA V ZNAMENJU LINHARTA

Radovljica - Podelitev Linhartovih priznanj za delo na kulturnem področju v radovljiški občini je bila slovesna kot že vsa leta doslej, letos pa je bila seveda v znamenju obletnice - dvestoletnice prve uprizoritve Županove Micke. To je v svojem slavnostnem nagovoru tudi poudaril slavnostni govornik in predsednik častnega odbora za praznovanje Linhartovih jubilejov dr. Matjaž Kmecl.

Če je kdo pričakoval, da ne bo šlo brez Županove Micke ali Matička se je zmotil, toda ne preveč. Miran Kenda si je za uvod v proslavljanje Linhartovih jubilejov zamislil in režisko upodobil Linhartovo dopisovanje z Martinom Kuraltom - seveda v izboru, ki lepo povezuje Linhartovo delo in življene od ubežnega semeščnika iz stiškega samostana do prvega slovenskega dramatika. Linhartovo korespondenco sta zaključila dvogovora med najzanimivejšima protagonistoma iz obeh najznamenitejših Linhartovih del. Kulturni program z naslovom Ostanite mi prijatelj so poleg Mirana Kende izvedli še Nataša in Franci Černe ter flautista Maja Gogala - Dvoršak.

Na osrednji Linhartovi proslavi konec minulega tedna so podelili devet priznanj Kulturne skupnosti Radovljica za de-

lo na kulturnem področju. Linhartove plakete so prejeli:



LUDVIK KNAFELJ - za delovanje na gledališkem področju. Začel je kot igralec že v prvih povojskih letih, kasneje pa se je usposobil tudi kot režiser. Umetniško govorjeni slovenski besedi ostaja še vedno zvest,

zanj je navdušil tudi mnogo mladih, z njimi pripravil številne gledališke igre in oblikoval kulturne programe tudi za druge prireditve. S svojim znanjem in izkušnjami uspešno sodeluje tudi v organih ZKO Radovljica.



CIRIL KRAIGHER opravlja poleg svojega rednega dela v LIP Bled tudi delo kulturnega animatorja: likovne razstave in glasbene prireditve v novih prostorih delovne organizacije rezultati njegove prizadetnosti, kvaliteta priznanega okteta LIP pa je prav tako rezultat njegovega aktivnega in organizacijskega sodelovanja.



ALENKA ŠPENKO je prejela Linhartovo plaketo za svoje delo na glasbenem področju. Kot učiteljica glasbene vzgoje na OŠ prof. dr. Josipa Plemlja na Bledu se je posvetila razvijanju zborovskega petja, saj je na šoli oblikovala kar tri pev-

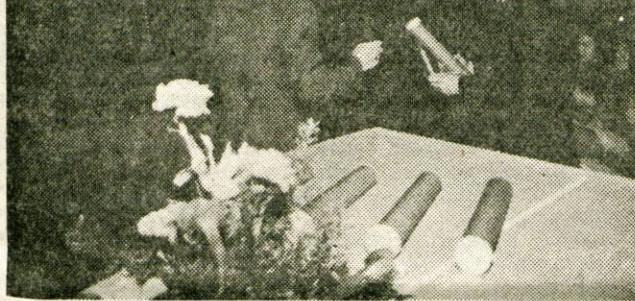
ske zbrane ter s svojim znanjem iz leta v leto stopnjevala kvaliteto zborovskega izraza. To so potrdila vidna priznanja na občinskih in regijskih revijah pevskih zborov, katerih nastopi so tako v programske kot izvajalskem pogledu dosegli zgledno raven tudi za širše območje.

DO ALMIRA je prejela Linhartovo plaketo za preureditev graščine v Grimščah in grajskih garaž na Bledu. S tem je rešila propada dva objekta, ki sicer nista spomeniško zaščitena, sta pa vsekakor del zgodovine Bleida in okolice. Center domače obrti v Grimščah mnogo prispeva k ohranjanju med ljudstvom nastalih pletenih vzorcev, ki so naša kulturna dediščina. Modna hiša Pristava pa ni le ugledna trgovska hiša, temveč tudi kulturno prireditveni center.

DRUŠTVO MALI VOJNI MUZEJ so prejeli plaketo za svoje prizadetvo delo pri načrtovanju Malega vojnega muzeja. Dolga leta so zbirali muzejsko gradivo in ga tudi razstavljali na priložnostnih prostorih, letos pa so s prostovoljnim delom in pomočjo delovnih organizacij uredili in opremili podstrelne prostore Muzeja Tomaž Godec v Boh. Bistrici. Gradbeni podvig so letos maja dopolnili še s postavitvijo zbirke Julijanske Alpe 1915 - 1917, s katero so predstavili društvene eksponate iz prve svetovne vojne.

Linhartova priznanja za prizadetvo delo v radovljiški kulturni pa so prejeli: ANA BLAŽIN - za dolgoletno delo na gledališkem področju na Gorjušah, MLADEN BERGINC - za organizacijsko delo na področju varstva kulturne in naravne dediščine, MINKA KOČJAN - za dolgoletno delo v folklorni in gledališki dejavnosti in JANEŽ PRISTAVEC - za dolgoletno organizacijsko in strokovno delo na področju pionirskega zborovskega petja.

Lea Mencinger
Foto: Gorazd Šnik



Radovljica - Ob Linhartovem dnevnu so podelili tudi priznanje za kulturno delo.

Premiera na Loškem odru

ZGOVORNA SOBNA KRIMINALKA

Zgledno kriminalko, znano zlasti po Hitchcockovem filmu *Kliči M za umor*, so Ločani uprizorili uglašeno z ustrezno govorno kulturo: zasluga režisera Slavka Kurdiča.

Ime avtorja kriminalke *Kliči M za umor* *Fredericka Knotta* bi zmanjšali po enciklopedijah, ugasnilo je v senci filmskega mojstra Alfreda Hitchcocka, ki je leta 1954 posnel »sobni thriller« po njegovem takoj rekoč že kar zgledno napisanem besedilu. Na Slovenskem je bila ta bulvarka uprizorjena doslej le enkrat, in sicer leta 1959 v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju po prevodu Herberta Gruna in v režiji Branka Gombača in je tedaj doživel kar rekordno število ponovitev: 27. Ker pri nas dela lažjega, zabavne žanra že dolgo nič ne veljajo, če niso zaslonjena s politično satiro, je toliko bolj presenetljivo in hkrati zanimivo, da se so loški amaterji odločili za to pozabljeno delo, ki ima poleg dramaturških in zabavnih kvalitet še eno lastnost, da namreč zahteva govorno izurjenje interpreti. Na tej osnovi ima torej dvojni pomen, da učinkuje s svojo dramaturško natančnostjo in da hkrati omogoča sloganove vaje v vedenju in govorjenju izvajalcev.

Delo je zasnovano po klasičnih načelih enotnosti kraja, časa in dejanja; vse skupaj se odigra v dveh dneh in čez noč, dogajanje je osredotočeno na ljubezenski trikotnik, ki ga sestavljajo nekdanji teniški as. njegova bogata žena in njen ljubimec pisatelj kriminalka. V dogajanje sta vključena še dva akterja, najeti morilec in policijski inšpektor. Dogajanje pa se zapletev in razplete okoli načrtovanega umora zaradi dedičine, toda umor se ne izide po predvidenem scenariju, kajti popolnega umora ni, napisana pa je kriminalka tako, da je gledalcu vseskozi vse jasno in da ga vznemirijo zmote tistih, ki so zapleteni v raziskavo vse do »pravičnega«, katarinčnega konca, ko se izkaže resnica.

Režiser in dramaturg predstave (obe nalogi sta pravzaprav enovito delo) *Slavka Kurdiča*, ki je predstavil oprimel tudi z glasbeno ilustrativnimi efekti, je za svojo uprizoritev izbral ustrezne interpreti, ki učinkujejo ansamblsko uglašeno z ustrezno govorno kulturo. Vendar je ta napeta skrb za govorno uglašenost v nekaterih prizorih zavrla izrazitejše pomenske poudarke in nemara tudi nekoliko bolj sproščeno igro, zlasti pa nastavke za nekaj več humorja, ki se skriva v nekaterih replikah razumsko nadzorovanega in distančno obravnavanega primera. Te nikakor ne nepomembne sestavine, bolj sproščeno gibanje, smiseln premoliki v dialogu in humorini poudarki utegnijo še priti do izraza po več ponovitvah. Iz peticie nastopajočih pravzaprav nobenega interpreta ni mogoče izvzeti, bili so enaki med enakimi, kar uprizoriti povsem ustrezna, nekaj poskusov tipizacije pa je bilo opaziti predvsem v igri Iгорja Žužka v vlogi inšpektorja Hubbardja. Nekdanjega teniškega asa igra Jurij Franko, njegovo bogato ženo Tina Teržan, pisatelj kriminalke *Branje Nastran*, najeti in umorjeni morilec pa je Igor Drakulič. Scena in kostumi so po Zasnovi Polone Mesece ustrezali povezavi z dogajanjem, športni in pivski rekviziti so odigrali svojo funkcijo in podprtli morilcev slog življenga.

Skratka: od Hrupa za odrom s situacijsko dinamiko, prek Pygmaliona s karakternimi oznakami do kriminalke *Kliči M za umor* s konverzacijsko komorno igro se kaže drugačen programski in izvedbeni obraz Loškega odra. Začasen odmik od domače literature je bil koristen, kakov utegne prej ali slej koristiti spet poseg po katerem izmed Tavčarjevih del.

France Vurnik

KINO KINO KINO

BATMAN

Gl. vloge: Jack Nicholson, Michael Keaton, Kim Basinger
Režija: Tim Burton

Po ogledu filma Batman se naključni prebivalec domačih podnebjij lahko začudenoma vpraša, kaj je v tem filmu tako posebnega, da je dosegel tak planetarni uspeh. Razen tehnične dovršenosti, Jacka Nicholsona in dveh vrh solne zabave ni videti nič takega, kar bi izstopalo iz kupu podobnih filmov, fantazijsko spektaklskega tipa, namenjenih otrokom in odraslim (npr. Superman).

Vprašanje je zastavljeno narobe. Moralo bi se glasiti: zakaj »tega posebnega« naš gledalec sploh ne opazi, ne registrira? Odgovor se seveda nahaja v stripih. Namesto Supermana, Batmana in ostalih superherojev se je domislil našega mladostnika oplajala ob Julesu Vernu, Tonetu Seliškarju, Francetu Bevknu in kurirku Andrejku. Namesto mentalitev B-žanrovskega stripa v filmu je naš mladenič odrasel ob ideološko osveščenih junakih delovnih akcij. In ko je v osemdesetih prišel čas, ko se otroške fantazme prično reaktivirati in pojavljati v novi preobleki, na veliko zabavo zdaj že odraslih ljudi, ki so kot vsak normalen otrok na veliko prebirali stripe, se našemu konzumentu svet njegovega otroštva podre, novega nima, tujega pa ne razume.

Batman je strip s castiljivo tradicijo v Ameriki. V obdobju do 60. let, ko je zaradi nezanimanja bralcev polagoma ugašal, je Batman nastopal skupaj z mlajšim Robinom, ki je služil kot most med čudno kostumiranim Batmanom in otroškim občinstvom.

V osemdesetih Batman ponovno udari. V stripu, tokrat brez Robina, postane bolj mračnjaški, trd, dvomiti začne v pravčnosti mestnih očetov, za katerih je doslej brez pomislikev opravljaj umazana dela, pretepa se spolicijo in kljubuje celo samemu Supermanu, za katerega zve, da na skrivanju pomaga ameriški vladni s tem, da s svojim laserskim pogledom uničuje ruske tanke in rakete.

V filmu je Batman prikazan brez eksplicitnih psiholoških dilem, ali bolje, psihologija je skrita v strukturi. Batmanov karakter je ogledalo mračnih ulic Gotham city-ja, atmosfere večne noči, odstujenih urbanih konstrukcij in rezke reflektorske osvetlitve. Enako kot Superman skriva svojo identiteto, vendar se pri njem ta dvojnost dojema kot razcepljenost uma med dnevinom in nočjo, med zavest in podzavest. Če je Superman junak svetlobe, je Batman junak teme in kot takemu mu nadnaravnne lastnosti niso potrebne. Zato je tudi bolj primeren za identifikacijo.

Batman je film o otroštvu, ki je postal dovolj zrelo, da svoje sanje, želje in fantazije uresniči.

Zoran Smiljančić

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava *Anton Tomaž Linhart* - ob dvestoletnici uprizoritve Županove Micke. V Stebriščni dvorani Mestne hiše razstavlja fotografije *Boštjan Gunčar*. V galeriji mestne hiše pa je na ogled razstava del *mlade generacije fotografov na Slovenskem*.

Prešernovo gledališče *Kranj* bo danes, v torek, ob 16. uri uprizorilo Molierovega *Tartuffa* za ŠC Iskra Kranj. Ob 19.30 pa bo za red *premierski* (od VIII. do XII. vrste in balkon) uprizorilo S. Mrožka *EMIGRANTA*. Jutri, v sredo, bodo *EMIGRANTA* ponovili za red *sreda* - od I. do VII. vrste. V četrtek, 14. decembra, ob 19.30 bodo *EMIGRANTA* igrali za red *četrtek I.* - od VII. do XII. vrste in balkon.

V knjižnici kranjske Gimnazije bo jutri, v sredo, ob 18. uri večer s pesnikom *Tomažem Šalamunom*. V galeriji *GABI*, Vodopivec 3, razstavlja akad. slikarka *Dora Plestenjak*.

Lutkovni četrtek! Ta četrtek bo (izjemoma ob 17. ur) v gradu Kieselstein nastopila kulturna skupina Bežigrad s Kozličkovo pesmijo.

V čitalnici Osrednje knjižnice Kranj, Tavčarjeva 41 bo včeraj, 14. decembra, ob 19. uri srečanje s pisateljem *Edom Torkarjem*. JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled skupinska razstava likovnih del članov *Relika* iz Trbovelja.

RADOVLJICA - V knjižnici A.T. Linhart bodo danes, v torek, ob 19. uri odprli razstavo knjižnih izdaj in uprizoritev *Županove Micke*.

V Šivčevi hiši razstavlja akad. slikar *Simon Mlakar*, v galeriji Kamen pa je odprtta *novoletna prodajna likovna razstava*.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akad. slikar *Janez Praprotnik*.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled le ob sobotah in nedeljah med 9. in 17. uro, med tednom pa le ob poprejšnjem dogovoru z upravo muzeja.

Oktet Jelovica prireja ob svoji 20-letnici *koncert* v petek, 15. decembra, ob 19.30 v OŠ Ivan Grohar Podlubnik.

ZIVLJENJE JE DARILA

TRŽIČ - Pod tem naslovom bo danes, v torek, ob 18.30 v ogrevani dvorani Paviljona NOB Tržiška knjižnica pripravila literarni večer s svetovnim popotnikom Tomom Kriznarem; ob diapositivih bo govoril o svojih popotovanjih po svetu in obenem predstavil knjigo O iskanju ljubezni ali z biciklom okoli sveta. Ljuba Jenček iz Cerknice pa bo pela stare slovenske pesmi.

STRAŽIŠKI KULTURNI TESEN 89

Kranj - Z otvoritvijo fotografatske razstave Marka Aljančiča Kitajske srečanja danes, v torek, ob 19. uri v galeriji Dom Stražišče se začenja tradicionalni teden kulture v Stražišču.

Jutri, v sredo, ob 17. uri bo v galeriji Dom Vlastja Simončič predstavljal fotografatsko tehniko in materiale otrokom nižjih razredov osnovne šole.

V četrtek, 14. decembra, ob 19. uri v cerkvi sv. Martina v Stražišču Angela Tomančič pripravila adventni orgelski koncert. Nastopili bodo tudi člani skupine Upanje.

V soboto, 16. decembra, ob 19. uri bo v osnovni šoli Lucijana Seljakova v Stražišču Večer slovenskih pesmi in plesov z mešanim pevskim zborom Svoboda Stražišče, folklorno skupino Sava Kranj in tamburaši Bisernica.

V pondeljek, 18. decembra, ob 19. uri bosta v galeriji Dom Stražišča kipar Marko Pogačnik in slikar Matej Metlikovič ob risbah in diazočivih predstavila svoje delo na Šmarjetni gori.

Prireditve se bodo zaključile v soboto, 23. decembra, ob 11. uri v cerkvi na Šmarjetni gori - Marko Pogačnik in župnik Ciril Berglez: Meditacija na Šmarjetni gori.

Brane Povalej razstavlja v Tržiču

UJETI IZGINJAJOČI TRENUTEK

Tržič, decembra - Do 11. decembra bo v paviljonu NOB še odprtta razstava olj tržiškega slikarja Braneta Povaleja, od tod pa se bo preselila v galerijo Kamen v Radovljico.

Braneta Povaleja, likovnega pedagoškega, ki trenutno uči na OŠ Bratstvo in enotnost v Kranju, Slovenija že dobro

Podružnično šolo na Bukovici obnavljajo

Do počitnic pouk v zadružnem in gasilskem domu

Bukovica, 6. decembra - Obnova podružnične šole je padla med zadnje iz tako imenovanega škojeloškega referendumskoga programa in nekaj časa je že vse kazalo tako, da v tej petletki zanjo, za reteško in glasbeno šolo sploh ne bo denarja. Vprašljivo je bilo celo dokončanje prizidka in obnove šole v Železnikih. Potem pa so Ločani negotove in neredne prilive denarja po samoupravnem sporazumu zamenjali s stalnimi pritoki v okviru občinske cestne komunalne skupnosti. Tako je nenadoma lahko prišla na vrsto tudi obnova bukovške podružnice.



Božidar Jurca iz Zavoda za družbeni razvoj v Škofji Loki je povedal, da bo obnova šole na Bukovici stala okroglo 4,6 milijarde dinarjev (po oktobrskih cenah). Ceno so si pri Tehniku zagotovili z 80-odstotnim avansom. Po pogodbi bo Tehnik usposobil notranjost šole za pouk do konca zimskih počitnic, to je do 4. februarja naslednjega leta, medtem ko naj bi bila celotna obnova z zunanjega ureditvijo sklenjena konec šolskega leta.

Pri Tehniku se pogodb običajno držijo. Torej se bo 48 bukovških šolarjev iz treh oddelkov (prvi in drugi razred je kombiniran) s tremi učiteljicami čez dva meseca lahko preselilo v posodobljeno in polepšano šolo. V šoli bosta dve učilnici, telovadnica, ki je zdaj ni bilo in jo bodo po potrebi lahko spremeniли tudi v učilnico, sodobna kuhinja, garderoba, sanitarije, prenovljeno bo tudi učiteljsko stanovanje, doslej mrzla stavba pa bo centralno ogrevana.

»Iz stare šole smo se selili 10. oktobra,« je dejala Štefka Lovrenčič, ki v kombiniranem oddeku poučuje deset učencev prvega razreda in sedem drugega razreda. »Vest o začetku obnove smo sicer že več let nestrpno pričakovali, navsezadnje pa nas je skoraj prese netila. Nerodno je, ker na Bukovici ni dovolj primernega družbenega objekta, ki bi nam za nekaj mesecev lahko nadomestil šolo. Za oddelk prvega in drugega razreda so nam ponudili gostoljubje gasilci v dvorani gasilskega doma, kar prijetna, topla, kljub temu pa težko čakamo, da bi bili spet vsi skupaj v prenovljeni šoli.«



ma, medtem ko tretji in četrti razred gostujeta v zadružnem domu. Tja hodimo tudi na malico. »Učilnica« v gasilskem domu je kar prijetna, topla, kljub temu pa težko čakamo, da bi bili spet vsi skupaj v prenovljeni šoli.«



Drugošolec Tomaž Bradeško je dejal, da ga je v starši šoli najbolj motilo to, ker niso imeli telovadnice. »Telovadili smo kar v razredih. Klopili smo pomaknila na stran. Včasih pa smo šli ven na sprechod. V gasilskem domu je lepše kot v šoli. Vsak dan, ko gremo na malico v zadružni dom, gledamo, kaj se godi z našo šolo. Zdaj so vzdiana že nova okna.«



»Rad bi, da bi bila naša šola čimprej obnovljena. Posebej se veselim telovadnice. Tudi lepo garderobo in stranišča bomo dobili. Šola bo vsa topla,« je z navdušenim pričakovanjem povedal Tomažev sošolec Andrej Oblak.

H. Jelovčan

Dan prosvetnih delavcev v Tržiču

Tržič, 8. decembra - V petek zvečer je bila v Tržiču na osnovni šoli heroja Grajzarja slovesnost ob dnevu prosvetnih delavcev občine Tržič, ki jo je tokrat organizirala Skupnost otroškega varstva Tržič. V kulturnem programu je s svojo monodramo nastopil Dare Valič. Ob tej priložnosti so bile pododeljene tudi nagrade najbolj zaslужnim prosvetnim delavcem občine. Izobraževalna skupnost je nagradila Miro Kramarič s podružnične šole heroja Grajzarja v Lomu, Zinko Srpič z osnovne šole heroja Grajzarja ter Antona Remškarja z osnovne šole Kokrškega odreda Križe, Skupnost otroškega varstva Tržič pa je nagradila Aleksandro Gubič, vodjo enote VVO "Kurirček" v Križah.

D. D.

Mednarodno priznanje za mladega raziskovalca Damijana Miklavčiča

Ideja, ki je ni mogoče hitro uresničiti, je zastarela

Kranj, 11. decembra - Kranjčan Damijan Miklavčič, dipl. inž. elektrotehnike, je zaposlen na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo v Ljubljani kot mladi raziskovalec. Razloga za pričujoči pogovor sta bila dva: od njega smo želeli slišati kaj več o statusu mladega raziskovalca in, drugič, o njegovem strokovnem delu. Damijan Miklavčič je namreč na letošnji evropski konferenci o fizičnih medicini in rehabilitaciji v Madridu prejel mednarodno nagrado skladna MAPFRE za delo z naslovom: Dolgoročni (terapevtski) učinki funkcionalne električne stimulacije pri otrocih s spastično cerebralno paralizo.

Nagrada je laskava. Kakšna je bila pot do nje?

»V drugem letniku fakultete sem začel delati v laboratoriju pri prof. dr. Stanislavu Reberšku in za temo, na kateri sem prvo leto delal, prejel tudi fakultetno Prešernovo nagrado. Kasneje je prof. Reberšek oživel projekt terapevtskih učinkov funkcionalne električne stimulacije na hojo otrok s spastično cerebralno paralizo, ki jo je pred več kot petnajstimi leti začel uvajati v klinično prakso prof. dr. Franjo Gračanin z Univerzitetnega zavoda za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. Prof. Reberšek me je povabil k sodelovanju. Dve leti smo analizirali rezultate raziskav okrog 30 otrok, primerjali stare z novimi, jih obdelovali, nazadnje izsledke strnili v referat, ki sem ga predstavil v Španiji.«

Kakšen pomen ima delo za prakso, za bolne otroke?

»Funkcionalna električna stimulacija pomaga, dokler jo bolniki uporabljajo, torej terapevtski učinki niso taki, da bi vodili k popolni ozdravitvi, tako kot noben dosedaj znani terapevtski pristop. Na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo se že okrog dve desetletji ukvarjajo s funkcionalno električno stimulacijo oziroma načinom, kako restavrirati izgubljeno motoriko pri bolnikih. Na osnovi teh raziskav je nastalo nekaj stimulatorjev (graze dvig stopala s pomočjo električnega impulza). Vendar naprave, ki se dobijo na našem trgu, niso prirejene za otroke. Zlasti poleti so otroci zelo prijazni, ker se žice preveč vidijo. Za otroke bi lahko izdelali poseben stimulator, žal pa je za take stvari običajno zelo težko najti denar oziroma zainteresirano firmo.«

Kdo pa je financiral vaše raziskovalno delo?

»Raziskovalna skupnost Slovenije in Ameriško ministrstvo za zdravstvo.«

Vam je mednarodna nagrada skladna MAPFRE prinesla samo priznanje v znanstvenih krogih ali tudi kaj bolj "materialnega"?

Ko nestrpno čakaš na bolniško nadomestilo

Tudi v zakonitem roku ga nagloda inflacija

Kranj, 8. decembra - Biti bolan je za človeka dvakratno zlo, saj je prikrajšan za zdravje in za denar hrkrati. Če bolniško nadomestilo, ki je praviloma precej skromnejše od plače, vrh vsega še kasni, je zlo še večje.

Ondan nas je v uredništvu obiskal Borut Lužovec, ki ima z izplačevanjem »bolniške« zadnjih nekaj mesecev kaj bridke izkušnje. Pravzaprav jih ima njegova pri zasebniku zaposlena žena Ljubica, ki je pred sedmimi meseci nastopila bolniški stalež.

»Borih devet milijonov bolniške jih je pripadal zadnji mesec, pa socialna služba še to izplačilo neznansko zavlačuje,« je potožil v ženinem imenu. »V sedmih mesecih, kolikor je na bolniški, izplačilo kasni praviloma za deset dni. Zadnji bolniški list je denimo prejel 25. novembra, ko je tudi zaključila stalež, pa jih do 5. decembra še niso izplačali nadomestila. Zaradi tega sva se nenehno obračala na socialno službo, zakaj zavlačujejo izplačilo, vendar od tam ni bilo zadovoljivega odgovora.«

Delovne organizacije zdaj sicer že same izplačujejo nadomestila dohodkov za čas bolniške odstotnosti, zdravstvena skupnost pa jim na podlagi zahteve denar kasneje vrne. Zaposljenim pri zasebnikih pa gredo »bolniške« še vedno prek zdravstvene skupnosti. Tam smo se obrnili na referentko Mariano Veber, ki nam je o našem primeru povedala:

»Nadomestila izplačujemo, ko dobimo iz zdravstvenega doma bolniški list. Tega sicer najprej pošljemo na Zavod za socialno medicino in higieno v analizo, nato pa k nam, kjer enkrat tedensko izplačujemo nadomestila prek nakaznic ali na knjižice. Rok zapadlosti nadomestila je zadnjega v mesecu, mi pa smo ga po črk zakona dolžni plačati 15 dn. po tem roku. Če si ogledamo kronologijo izplačevanja nadomestil za Ljubico Lužovec, je videti takole: 21. aprila je nastopila bolniški stalež, 18. maja smo ji prvič izplačali nadomestilo. Za maj smo ji izplačali 2. junija, za junij 7. julija, za julij 7. avgusta, za avgust 4. septembra. 11. septembra smo izplačali razliko po aneksu o povpraševanju osebnega dohodka. Za september je dobila nadomestilo 4. oktobra, 11. oktobra pa znova razliko, za oktober pa je dobila izplačano 6. novembra. Sodim, da izplačujemo dovolj ažurno in v zakonskih rokih, hitreje pa ob odvisnosti od številnih tekočih podatkov o gibanjih dohodkov pač ne gre.«

Vsa čast sicer korektnosti in zakonitosti, toda inflacija, ki v 15 dneh domala za tretjino zmanjša vrednost nadomestila, se kaj malo zmeni za taka pravila!

D. Z. Žlebir

Kakšne sposobnosti oziroma delo je zaobjeto v raziskovalni nalogi?

»Da lahko delam v skupini, moram znati več kot običajni elektrotehniki, znati je treba oblikovati team usposobljenih ljudi, imeti idejo, nato pa naložiti še izvesti, obdelati rezultate, prezentirati. Vsaj 90 odstotkov je pri tem "balasta", samo pri desetih odstotkih "sveti lučka". Za teh deset odstotkov je vredno delati. Seveda so raziskave povezane tudi z denarjem, ki ga vselej manjka. Dodatne vire finančiranja isčemo v okviru mednarodnih sodelovanj.«

Ste na polovici triletne poti mladega raziskovalca. Kaj pa magisterij, je še daleč, kaj ste izbrali začeti?

»Ne samo zaradi denarja, ampak tudi zaradi mentorstva. Edini kriterij mentorstva je doktorat znanosti. Menim, da vsak doktor znanosti ni sposoben voditi mladih raziskovalcev. Kriterij je preohlapen. Sam imam izjemno srečo. Akademik prof. Vodovnik, ki vodi laboratorij, je eden od pionirjev električne stimulacije, cenej raziskovalec v svetu in pri nas, predaval je tudi že v ZDA, prof. Reberšek, ki je moj mentor in me že od drugega letnika fakultete zelo dobro vodi, je v bistvu njegov učenec, zdaj sodelavec. Tudi drugi sodelavci v skupini, med njimi tudi že afirmirani nekdanji mladi raziskovalci, so izvrstni.«

Status mladega raziskovalca torej prinaša plačo, delovno dobro, možnost strokovne rasti. Kakšne pa so vaše obveznosti?

»V triletni pogodbi je določeno število obveznosti, ki jih moram izpolniti. V tem času moram tudi magistrirati. Mladi raziskovalci večinoma ogromno delajo. Dvanajst ur na dan je premalo. Če vzamem sebe: zjutraj grem na fakulteto, ob štirih, pol petih popoldne pred domov, zvečer študiram. Moja osnovna stroka je elektrotehnika, ki jo moram poznavati, glede na to, da delam na področju zdravstvene rehabilitacije, je treba nekaj vedeti tudi o medicini, fizioterapiji.«

Kaj menite, je pri nas narobe?

»Gospodarstvo je preveč na tleh, nima denarja za raziskovalno delo, za razvoj. Izgleda nezainteresirano, v resnicu pa raziskovalcev ne more plačati toliko, kot so vredni in jim tudi stežka omogoči dobre pogoje za delo (oprema). Včasih pa se tudi bojijo njihovega prestižnega znanja. Vse to nas seveda potiska vedno bolj nazaj. Razvoj zunaj drvi. Če imas dobro idejo, a je ne moreš uresničiti v kratkem času, potem je že za starela.«

H. Jelovčan

Povečanje pokojnin - desetič

Odbor za plan in finance pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je minuli teden sklenil, da se znova povečajo pokojnine, letos že desetič. Tokrat se bodo pokojnine zvišale za 30 odstotkov.

Decembske pokojnine z razliko za enajst mesecev bodo izplačane 27. decembra, upokojencem pa bo skupni znesek tokrat vrgel več kot štiri in pol novembarske pokojnine. Povprečne mesečne pokojnine bodo po povečanju naslednje: starostna 8,100.000 dinarjev, invalidska 6,700.000 in družinska 5,800.000 dinarjev, povprečje vseh pa 7,300.000 dinarjev. Skupna izplačila bodo decembra za povprečno starostno pokojnino 28,200.000, invalidsko 23,300.000 in za povprečno družinsko 20,500.000 dinarjev. Skupno izplačilo za tiste, ki prejemajo najnižjo pokojnino za polno pokojninsko dobo, bo 20,600.000 dinarjev.

Za enak odstotek kot pokojnine se bosta popravila tudi varstvena dodatka: višji bo znašal 3,888.200 dinarjev (skupaj s poračunom bo to pomenilo 13,700.000 dinarjev), nižji dodatek pa bo 1,944.100 dinarjev (s poračunom vred bodo upravičenci prejeli 6,879.000 dinarjev). Enako kot pokojnine se bodo z veljavnostjo od 1. januarja dalje povečale tudi kmečke preživnine. S 1. decembrom pa bodo za 30 odstotkov višja tudi nadomestila za telesno okvaro.

Organ, pristojen za medletna povišanja pokojnin, se bo kmalu sestal še enkrat, ko bo odločal še o eni medletni uskladitvi - opravljena naj bi bila do 15. januarja. Zatem namreč SPIZ preide na nov način usklajevanja, ki ga predvideva v prihodnje spremenjen zvezni pokojninski zakon. Obljubljajo pa, da pri tem upokojenci ne bodo prikrajšani.

Kaj bomo kuhali ta teden



Ponedeljek: krompirjev golaž, motovilec s fižolom.

Torek: govedina v solati, maslena torta

Sreda: pečena ali ocvrta morska riba, slan krompir, špinat z maslom.

Četrtek: kapileti s smetano, zeleni solata.

Petak: pljučka s krompircem, palačinka.

Sobota: zelenjavna juha, duajske zrezek, pečen krompir, zelena solata z jajcem.

Nedelja: gorenjska šara, jabolčna pita.

Takole nam svetuje Jože Zalar, vodja kuhinje v hotelu Creina:

Kapileti s smetano

Za 4 osebe potrebujemo: 40 dag kapiletov (dobimo jih v vsaki živilski trgovini, so nov izdelek Mlinotesta iz Ajdovščine, nadevan z mesom in oblikovani v male klobučke), 2 dl sladke smetane, 6 do 8 dag prešane šunko, narezane na majhne kockice, baziliko in parmezan.

Kapilete skuhamo v veliki količini slanega kropa "na zob".

V posodo zlijemo 2 dl smetane in ji dodamo šunko. Ko smetana zavre, stresemo vanjo testenine in pokuhamo toliko časa, da se jed zgosti. Na koncu dodamo še baziliko in nariban parmezan.

Dober tek!

P.S. Naj tule omenimo še, da bo v hotelu Creina v Kranju od 15. do 24. decembra teden testenin. V tem času bodo kuhalni vse vrste testenin, večinoma seveda po italijanskih receptih. Tako si bomo lahko privočili torteline z morskim sedežem ali s sadjem in smetano, raviole, tagliatele z gobami, lasagne, špagete na štiri načine, kanelone in kapilete; slednji bodo pripravljeni po genovško in celo z lososom. Prvi dan, v petek, 15. in naslednji petek, 22. decembra, vsakič od 15. do 16. ure, bodo pripravljati tudi pokusno testenin. Vabljeni ste vse gorenjske gospodinje, ki boste pri kuhanju Jožetu Zalarju dobile tudi nasvet za pripravo testenin iz prve roke.

Najboljši del človekovega življenja so njegova mala, brezimna, pozabljena dela dobrute in ljubezni.

William Wordsworth

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Misli o narkomaniji in narkomanih

Narkomani iščejo rešitev težav v drogah. Zapusčeni so in osamljeni, zato ne morejo brez mamil. Ker so droge zelo drage, oni pa nimajo denarja, kradejo. Nihče jih potem ne upošteva več, vsem se zdijo le navadni tatovi in narkomani. - Drago Matovič, 7. a

Narkoman me ne motijo, vendar ni prav, kar počnejo. - Boštjan Ogris, 7. a

Biti narkoman ni pogumno dejanje, pač pa le uničevanje življenja. - Anita Bogataj, 7. a

Narkomani počasi razpadajo. Če ne dobijo mamil, norijo in močno trpijo. - Sanja Škofic, 7. a

Narkomani se mi smilijo, saj si ne morejo pomagati. Njihov edini izhod je smrt. - Alenka Rozman, 7. a

Upam, da v mojem kraju ni narkomanov in se z njimi ne bom nikoli srečala. - Vlasta Švab, 8. a

Mislim, da narkomani jemljejo drogo, ker se bojijo sedanosti in bi ji radi ušli. - Petra Branc, 8. a

Droga vodi v smrt mnogo mladih, nedolžnih ljudi. - Nina Trgo, 8. a

Klub prizadovanju, da bi odpravili narkomanijo, je na svetu še veliko ljudi, ki padejo v to nesrečno, kratko življenje. - Franja Gabrovska, 8. a

Droga je način za utopitev žalosti, za prezgodnjo smrt. Nesrečo pa lahko pozabimo na boljši način, ki ne vpliva na naše zdravje. - Mojca Marin, 8. a

Učenci OŠ heroja Bračiča Tržič

Žogica Marogica

(Kritika)

V torek smo si v Prešernovem gledališču v Kranju ogledali predstavo Žogica Marogica.

V igri so nastopali: dedek, babica, Žogica Marogica, zmaj Tolovaj, miličnik, stražnik, črpalkar, strašilo Motovilo, kužek Postružek, ptiček Kraljiček in trije mali zmajčki. Zelo všeč sta mi bila črpalkar in tretji, najmlajši zmajček. Črpalkarja je igral Pavle Rakovec, igralec, ki ga zelo rad gledam. V tej vlogi je bil zelo smešen. Cev za točenje bencina je uporabil kot mikrofon. Njegovo obnašanje me je spominjalo na vodjo kakšne rockovske skupine. Tudi mali zmajček se mi je zdel smešen. Govoril je kot moja mlajša sestrica pred letom in pol. Vse ostale osebe, razen žogice Marogice, so mi bile všeč. Žogica je bila počasna, žoge pa niso take.

Scena je bila nenavadna, lepa in zanimiva. Predstavljena je bila kot vrtljak, ki se je zavrtel ob vsakem novem dogodu.

Odlčni so se mi zdeli kostumi. Bili so pisani in izvirni.

Igra mi je bila tehnično všeč zato, ker je bila smešna. Čeprav zgodbo že od majhnega zelo dobro poznam, sem se ob njej zabaval.

Starši, peljite svoje otroke, da si ogledajo to lepo igrico!

Blaž Suhač, 3. r. OŠ Davorina Jenka Zalog

Nekaj misli o testeninah

Osnovno, kar moramo vedeti pri kuhanju testenin: testene vedno kuhamo v veliki količini vode in ko so kuhané, jih niko ne izpiramo z vodo. Kuhané testenine na cedilu samo odcedimo in jim dodamo maščobo - olje, maslo ali margarino.

Italijani, ki so veliki ljubitelji testenin, le-te, posebno pa špagete, kuhajo "na zob", "al dente", kot pravijo, kar pomeni, da imajo v sredini belo pikico in ko jih ugriznemo, čutimo rahlo trdotno.

Okusne testenine pripravljamo s sladko ali kislo smetano, paradžnikom, vseh vrst omakami, z ribami, mesom in podobno, najbolj pomembna dišavica pa je bazilika, ki testeninam daje prijeten vonj in okus.

Čebulnice cvetojo tudi pozimi

Kdor je kdaj pozimi imel cvetoče čebulnice tulipanov, narcis ali hijacint, se jih bo stežka odpovedal. In res je edinstveno doživetje spremljati razvoj čebulnice od prvih listnih nastavkov do cveta. Za dober uspeh je pomembno dvoje: treba je začeti dovolj zgodaj jeseni, konec septembra, najkasneje v začetku oktobra, in nabaviti primerne čebulice ustreznih sort. Dobra je že vrtna prst ali krtinka, ki jo je dobiti ob krtovih rovih na travnikih, moramo pa ji primešati še peska. Po saditvi v lonec morajo čebulnice na hladno, v klet ali na vrt. V vrtu lonce zakopljemo, da so 30 do 40 cm na debelo začuti s prstjo, ta pa pokrita z listjem, da ne zmrzne. Kdor nima vrta, jih najbolje shrani zasute s prstjo v zaboju. Temperatura naj se tu ne dvigne nad 9 stopinj C. Približno po treh mesecih so se čebulice ukoreninile in že tudi odgnale. Ko je poganc dolg 5 do 6 cm, lahko pridejo na toplo, kjer so sprva še v temi, prekrite s papirnimi tulci; kakor hitro pa je cvet zunaj, zatemnitev ni več potrebna, pač pa jih je treba dati na hladno mesto, da bodo cvetne barve bolj žive. Nizka temperatura tudi zadržuje rast listja, tako pride cvetje bolj do izraza.

Tulipane navadno silijo tako, da je po več čebulic v loncu, vsaj po tri, in so s ploščato stranjo obrnjene navznoter, na sredo lonca. Iz zemlje lahko gleda vrh, konica čebulice. Sorte iz skupine zgodnjih tulipanov so za siljenje najprikladnejše in tudi prve cveto, že okoli novega leta ali celo še prej.

Hijacinte silijo bodisi v lončih ali tudi v kozarcih z vodo. Če je le možno nabaviti preparirane čebulice, bo z njimi boljši uspeh kot z navadnimi. Pri izbirki sort se ravnamo po barvah, zlasti zaželeno so rdeče sorte, med njimi je ena najboljših "Pink Pearl".

Pri siljenju narcis moramo biti posebej pozorni na to, da na topudem prebujno ženejo v listje, ki preveč zdvija in cvetje skoraj zakrije.

Najpreprostejše je siljenje žafranov. Večje število gomoljčkov posadimo v plitvo posodo na gosto drugega ob drugem. Posoda mora biti dolgo na hladnem in sime šele januarja v zmerno topel prostor, kjer je temperatura pod 15 stopinj C. Le tedaj bo nastavek cvetja izdaten, v nasprotju primeru se utegne zgoditi, da bogato olista in sploh ne cvete. Rumene sorte težko silimo, hvaležnejše so modre in bele.

ureja DANICA DOLENC

Rudi

Rudi bil je siromak, zato odšel je v svet za kruhom, vsak delavnik je bil težak, bilo še slabše je lenuhom! V Ameriki, v deželi sanj, v tovarni delo je dobil, prišel do mnogih je spoznanj, se ob delu pridno je učil. Le z delom in z učenjem lahko postane strokovnjak, zato pa, učenec, uči se z veseljem, da tudi ti postal boš tak!

Jernej Peternelj, 5. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Rebus

ANGLEŠKO
MOŽ



Tožba ubogega pesnika

Ne morem pisati pesmi na ukaz! Za to imamo plačane poete!

Če samo na to pomislim, da me čakajo prazni listi - željni rime,

me (kaj pa drugega) stresne mraz!

Lahko napišem pesem!

Vendar ne bo od srca.

Iz nje bo vela hladna sapa, čeprav ne bo v njej niti kančka zla.

Morda bodo rekli: "On pa pesnik? Saj ni resen!"

Mogoče je lažje biti pisatelj.

A jaz ostajam pri pesmih!

Ob večerih si podpiram glavo in še vedno slišim naročilo:

"Nekaj resnih!"

Zdaj pa bodi smešnim verzom prijatelj!

(če moreš).

Betka Vovko, 8. a r. OŠ Franceta Prešerna Kranj

MORDA NISTE VEDELI

Najdaljša in najtežja od vseh kač je anakonda (Eunectes murinus), ki živi v Južni Ameriki. Za anakondijo, ki so jo ubili leta 1944 ob gornjem Orinoku v vzhodni Kolumbiji, so ohrazena zanesljiva poročila, da je bila dolga 11,4 metra. Težka je bila skoraj 450 kilogramov. Neka druga anakonda, ubita ob spodnjem toku reke Guaviare v jugovzhodni Kolumbiji novembra 1956, je merila v dolžino 10 metrov in 25 cm. Najdaljša kača v živalskem vrtu pa je bil verjetno Colossus, samica mrežastega ali kraljevskega pitona (Python reticulatus), ki je umrla za tuberkulozo 1963. leta v živalskem vrtu v Pittsburghu (ZDA). Kača je bila tedaj dolga 8,70 metra.

ureja HELENA JELOVČAN

POENOSTAVIMO NAŠE SODELOVANJE - Z NOVO OBLIKO PIŠMENA zaupanja

/b/ Ijubljanska banka



Temeljna banka Gorenjske

© ARTELJE TRIFUNOVIC - 89.

Konec tedna veliko sankaško tekmovanje nad Jesenicami

Jesenški in srednjevropski pokal

Savske lame, 8. decembra - Sankaški klub Jesenice bo v soboto in nedeljo v Savskih jamah nad Planino pod Golico organiziral tri močne sankaške tekme: v soboto 32. Pokal mesta Jesenice in zaključno tekm lanskega srednjevropskega pokala, v nedeljo pa 33. Pokal mesta Jesenice in prvo tekm letosnjega srednjevropskega pokala.



Za usodo dvodnevnega tekmovanja se ni treba več batiti. Nad 70 sankačev iz Jugoslavije, Italije, Avstrije, Zvezne republike Nemčije, Poljske, Francije, Švice in Češkoslovaške bo dirkalo na izredno dobro pripravljeni naravni proggi v Savskih jamah, čeprav snega ni in bi bilo brez iznajdljivosti organizatorjev progo težko pripraviti. Že skoraj deset dni izdelujejo umetni sneg s pomočjo snežnega topa Franca Stroja iz Dvorske vasi, ki na sankaški proggi preizkuša prvi v Jugoslaviji

izdelani snežni top. Skoraj kilometr dolga proga je bila v petek že prekrita s snegom in deloma tudi ledena. Zasneževati so jo začeli na startu, kamor so spravili sorazmerno lahek top, s pomočjo gasilcev s Planine pod Golico so črpali vodo iz Črnega potoka in jo vlekli na start, za nižje dele proge proti cilju pa so vodo črpali iz potoka z električno črpalko. Na proggi je že dovolj snega in kot so povedali prizadovni jesenški sankači Marjan Meglič in Mirko Klinar, ki sta oba tekmovalci, pa vodja tekmovanja Janez Hrovat ter skrbnik snežnega topa Bojan Kristan, bodo sedaj progo zgladili z unimogom in jekleno mrežo, potem pa jo bodo nalinili z vodo: zvečer dvakrat ali trikrat in zjutraj med 4. in 6. uro prav tolkokrat. Zasnežiti bodo morali še iztek, zaradi zanesljivosti pri snegu pa bodo naredili še snežno rezervo. Umetni sneg je suh in je zato v deponiji obstojnejši od naravnega. Sankačem pomagajo Elektro Žirovnica, gasilci s Planine pod Golico in s stroji Poldi Krašovec, ki je bil dolgo tekmovalec v sankanju. Jesenčani imajo za lažjo pravno proge tudi že svojo rolbo. Sicer pa je v jesenškem klubu 20 aktivnih sankačev, med katerimi je nekaj mlajših, zelo obetavnih. Nad svojim položajem niso pretirano zadovoljni, saj se ubdajo z velikimi gmotnimi težavami, ki se začnejo že pri nakupu sank (izdelovanja se lotevajo kar sami), vendar vztrajajo zaradi ljubezni do tega športa.



Sobota, 16. decembra, bo prvi tekmovalni dan. Na sporednu 32. Pokal Jesenice, ki je zadnjo zimo odpadel, obenem pa zaključna tekm lanskega srednjevropskega pokala, ki je v suhi zimi ni bilo mogoče izvesti. V nedeljo, 17. decembra, pa bo tekmovanje za 33. pokal Jesenice in prva tekm novega srednjevropskega pokala v sankanju na naravnih progah. Od slovenskih klubov bodo razen Jesenčanov tekmovali še Železnikarji, Tržičani, Trboveljčani in sankači iz Idrije.

J. Košnjek, slike F. Perdan

Končan kranjski turnir v malem nogometu

Tekmovalo 78 moštov

Kranj, 5. decembra - Med prazniki se je v dvorani na Planini končal 11. tradicionalni turnir v malem nogometu, na katerem je v A skupini igralo 64 ekip, v B veteranski skupini pa 14 moštov. V obeh finalih so sodelovalo po štiri najboljša moštva. Izidi finala v skupini A: Elektro Lalič : Samba 2 : 3, Picerija Orly : Krokar 4 : 5, Picerija Orly : Lalič 6 : 7, Krokar : Samba 2 : 3. Vrstni red: 1. Samba Medvode, 2. Krokar Trstnik, 3. Elektro Lalič Kranj, 4. Picerija Orly Goriče. V skupini B so v finalu igrali: Elektro Lalič : Icos 2 : 0, Grče : ZTKO 4 : 2, Grče : Elektro Lalič 1 : 2 in ZTKO : Icos 0 : 2. Vrstni red: 1. Elektro Lalič Kranj, 2. Grče Bohinjska Bistrica, 3. Icos Kranj, 4. ZTKO Kranj. Najboljši so razen denarnih nagrad prejeli tudi pokale.

ZTKO Kranj bo tudi letos organiziral zimsko trim ligo za občane, stanujoče v kranjski občini. Žrebanje in določitev razporeda bo 12. decembra ob 17. uri v dvorani na Planini.

M. Čadež

Negotova usoda kranjskega drsališča

Dve plati ledene nadloge

Kranj, 6. decembra - Naslov ni prehud, saj se je kranjsko drsališče v Poslovoprireditvenem središču Gorenjski sejem, na katerega je bil Kranj prva leta ponosen, spremenilo v zoprno nadlogo za sejemske organizacije, uporabnike, predvsem hokejiste, pa kranjske tovarne, ki so pomagale graditi sejemske dvorane z drsališčem. Dogovora, kako urediti sofinanciranje in s tem poceniti uporabo ledu, še ni. Zato ne bo presenečenje, če se bo na vrativ drsališča pojavit napis: zaprt.

Problem se je zaostril konec preteklega tedna, ko kranjski hokejisti zaradi zasedenega termina niso mogli odigrati prvenstvene tekme in ko so dobili račun za uporabo ledu, ki ga ne morejo plačati. Stališča Hokejskega kluba Triglav, ki je eden od uporabnikov ledu, smo objavili že v prejšnji stevilki Gorenjskega glasa. Povedali so nam ga predsednik Hokejskega kluba Triglav Franci Teran, sekretar kluba Rudi Zalokar in predsednik tehnične komisije Primož Strniša. Na pogovoru v ponedeljek zjutraj so povedali: obstanek kranjskega hokeja je vprašljiv, termini za petkovo tekmo in del vadbne so nam bili vzeti brez obvestila, računa 109,7 milijarde starih dinarjev ne moremo in ne bomo plačali, dogovor s sestanka na kranjski SZDL se ne uresničuje (uporabo ledu naj bi plačala ZTKO, kranjsko gospodarstvo pa zelo draga električno energijo), preveri naj se, zakaj je kranjski led najdražji, s sejmom se ne nameravamo več pogovarjati, ampak samo z ZTKO Kranj, nihče hokejistov, klubskih funkcionarjev in staršev ne bo imel za norca, v Kranju naj bo vzdrževanje športnih objektov združeno pod eno streho (ZTKO med zimsko sezono), če pa nas na sejmu ne marajo, naj bi nam to povedali pred sezono, da bi led poiskali na Bledu ali na Jesenicah, kjer je bistveno cenejši.

Odgovore smo iskali tudi pri prizadetih: direktorju Poslovoprireditvenega centra Gorenjski sejem Francu Ekarju in Ferdu Rauterju, predsedniku programsko-razvojnega sveta Gorenjskega sejema.

Franci Ekar je povedal, da so poskušali na vse načine pregovoriti kranjsko združeno delo, da bi sodelovalo pri financiranju obratovanja drsališča, vendar zmanj. Odgovor je bil: pristali smo na višjo prispevno stopnjo za telesno kulturo in iz tega denarja naj se financira tudi drsališče. Sejem denarja nima od kod vzeti. Že deset let

je bilo uradno sprejet in Avstriji, ki sedaj gostujejo na kranjskem ledu, vse plačalo po ceniku. Uvajamo solo drsanja za mlade in stare, družinsko drsanje, diskos na ledu, samo da bi laže vzdrževali led. ZTKO nam je dal za jesenske termine 26 starih milijard, od tega 15,6 milijarde za hokejiste, ostalo pa za rekreacijo. Hokejisti so nam dali vedeti, da nam računa ne bodo plačali. Od nas se zahteva, da vse damo zastonj. Na to sejem ne more pristati.

Če hokejisti računa v zakonskem roku ne bodo plačali, jim bomo led odpovedali. Sicer pa menim, da je dejal Ekar, da je hokej stvar telesne kulture, prav tako pa Kranj ni tako reven, da skupaj s telesnokulturnim denarjem ne bi rešil tega problema. Glede odpovedane tekme pa tole: hokejski klub nam je dal naročilnico za termine, ter

se sami borimo za obratovanje, min za odpadno tekmo pa so SDK je ugotovil, da poslujemo povsem pravilno, na Jesenicah in na Bledu krijejo stroške iz drugih virov, mi pa pod ekonomsko ceno ne moremo biti. V Kranju se bije bitka med športnimi panogami in tu vleče hokej kratko. ZTKO preliva denari tudi v druge, nešportne dejavnosti in mislim, da to ni sprejemljivo. Mi delamo pošteno, racionalno. Bremen nas nedokončana gradnja dvorane. Da bi si opomogli, damo led pačistem, ki nam takoj plača. Denar diktira termine, cene je bil uradno sprejet in Avstriji, ki sedaj gostujejo na kranjskem ledu, vse plačalo po ceniku. Uvajamo solo drsanja za mlade in stare, družinsko drsanje, diskos na ledu, samo da bi laže vzdrževali led. ZTKO nam je dal za jesenske termine 26 starih milijard, od tega 15,6 milijarde za hokejiste, ostalo pa za rekreacijo. Hokejisti so nam dali vedeti, da nam računa ne bodo plačali. Od nas se zahteva, da vse damo zastonj. Na to sejem ne more pristati.

Če hokejisti računa v zakonskem roku ne bodo plačali, jim bomo led odpovedali. Sicer pa menim, da je dejal Ekar, da je hokej stvar telesne kulture, prav tako pa Kranj ni tako reven, da skupaj s telesnokulturnim denarjem ne bi rešil tega problema. Glede odpovedane tekme pa tole: hokejski klub nam je dal naročilnico za termine, ter

J. Košnjek

Spominski turnir Karla Misjaka

Naklo, 12. decembra - Šahovski klub Naklo organizira v nedeljo, 17. decembra, s pričetkom ob pol desetih v Domu družbenopolitičnih organizacij v Naklem I. naklanski spominski šahovski turnir Karla Misjaka. Turnir bo odprtega tipa z 10 minutami igranja za vsakega igralca. Odigran bo po švicarskem sistemu z devetimi kolami. Prijavnina bo 50.000 dinarjev razen za šahiste z ratingom. Prijave bodo sprejemljene pred začetkom turnirja. Za njiboljše so pripravljene denarne in praktične nagrade, prav tako pa tudi pokali. Vsak igralec mora pristeti s seboj šahovsko uro. Pojasnila dajeta predsednik in tajnik Šahovskega kluba Naklo Silvo Fajfar in Živko Kladnik po telefonih 48-647 in 48-153. J. K.

Kegljanje

Trije vodijo

Kranj, 6. decembra - V gorenjski kegljaški ligi so odigrali 3. in 4. kolo. Izid 3. kola: Ljubljelj : Jesenice 4852 : 4869, Simon Jenko : Lubnik 5104 : 5034, Triglav : Elan 4958 : 4953 in Kranjska gora : Sava 4942 : 4879; 4. kolo: Elan : Kranjska gora 4692 : 4923, Lubnik : Triglav 4995 : 3069 (Triglav je igral samo s štirimi igralci). Jesenice : Simon Jenko 5034 : 4934 in Bled : Ljubljelj 4843 : 5130. Po štirih količin vodijo Ljubljelj, Jesenice in Triglav s po 6 točkami, Lubnik, Kranjska gora in Simon Jenko pa imajo po 4 točke. T. Bolka



V soboto je bil v Škofji Loki derbi slovenske ženske košarkarske lige med Odejo Marjorjem in Kranjem. Obe ekipi sta se naprej v vrhu slovenske košarkarske lige. Kranjski Triglav je bil poražen v Trbovljah. Na sliki trenutek s tekme v Škofji Loki. Slika: F. Perdan

Strelci Vodovodnega stolpa, že drugič zmagali

Kranj, 6. decembra — Krajevna skupnost Vodovodni stolp je ob dnevu republike pripravila strelske tekmovanje. Udeležba je bila odlična, saj je nastopilo osemnajst ekip s šestinpetdesetimi strelci in osem posameznikov. Med ekipami je zmagala strelska vrsta ŠD Vodovodni stolp, ki so že drugič zapored osvojili prehodni pokal.

Rezultati — ŠD Vodovodni stolp 491 krogov, 2. ZZB Kokrica 446, 3. mladinska ekipa Vodovodni stolp 437; posamezno — člani — 1. Černe 186, 2. Starika 162, 3. Mikuš 161; članice — 1. Djurič 161, 2. D. Janša 155, 3. Cirk 153; mladinci — 1. Zagorc 144, 2. Škofic 143, 3. Radikovič 136.

40 let Planinskega društva Križe D. H.

Križe, decembra — V petek, 15. decembra, ob 18. uri bo v osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah jubilejni občni zbor Planinskega društva Križe. To gorenjsko planinsko društvo namreč praznuje 40-letnico svojega obstajanja in zasluženo nosi sloves je eno najbolj delavnih društev. Na slovesnosti bodo posameznim najzaslužnejšim članom podeljena odlikovanja Planinske zveze Slovenije.

Prvenstvo škofjeloškega Partizana v namiznem tenisu — V športni dvorani Poden je škofjeloški Partizan organiziral tradicionalno odprto prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike. Med 30 nastopajočimi je zasluženo zmagal Jano Rant (LTH), ki je v finalu premagal Romana Cenčiča (Jelovica). Vrstni red: 1. Jano Rant (LTH), 2. Roman Cenčič (Jelovica), 3. Nada Fojkar (LTH), 4. Janez Starman (Kondor), 5. Boštjan Rant (Partizan) itd. J. Starman

Tržiški upokojenci za šahovnicami — Šahovsko društvo Tržič je organiziralo občinsko prvenstvo upokojencev. Sodelovalo je 10 šahistov, kar je glede na razširjenost šahovske igre v Tržiču skromna udeležba. Med nastopajočimi je treba posebej omeniti 87-letnega Ludvika Štalca, nestorja šahovske igre v Tržiču, ki se je na prvenstvu uspešno kosal z mlajšimi in edini premagal kasnejšega zmagovalca Žnidariča. Tržiški šahisti so Štalcu za prispevek k razvoju šahovske igre v Tržiču podelili posebno kolajno. Vrstni red: 1. Silvo Žnidarič 8, 2. Franc Borštar 7,5, 3. Leon Janšekovc 6,5, 4. Ivan King 6, 5. Ludvik Štalec 4 itd. J. Kikel

Pestra sezona kegljačev na ledu — Na jeseni ledeni ploskvi se nadaljujejo tekmovanja v kegljanju na ledu. Organiziran je bil 34. mednarodni turnir za pokal Jesenice. Tekmovalo je 19 moštov iz Zvezne republike Nemčije in Avstrije in domače ekip iz Rateč, Kranjske gore, Bleda, Žirovnice in Jesenice. Zmagala je ekipa Gorenje v Bledu v postavi Dane in Darko I. čan, Tomaž Čufar in Srečko Železnikar. Drugi so bili Beljača in tretji Kreizberg iz Avstrije, četrti Fakersee iz Avstrije, peti pa trostalna z Jesenic. Začelo se je tudi slovensko prvenstvo posameznikov v zbirjanju in bližanju. V prvem kolu je nastopilo 45 keglec. Vodijo trije Jesenčani: Rudi Šapek, Milan Radonič in Brat Berčič. Tudi med mladinci sta na prvih dveh mestih Jesenčani Rudi Šapek mlajši in Željko Ristič. J. Rabič

Tržiška praznična tekmovanja — Sindikat in športni klub so priredili več prazničnih tekmovanj. Na kegljaškem, strelskem, namiznoteniskem in šahovskem tekmovanju je sodelovalo 69 sindikalnih ekip, v šahu pa 17 posameznikov. V namiznem tenisu je med ženskami zmagal Peko Obutev II, prva ekipa Obutev II pa je zmagala tudi med moškimi. V streljanju je med ženskami zmagalo Društvo upokojencev, med moškimi pa Peko Obutev II, med kegljanji pa je med ženskami zmagala Peko Obutev I, med moškimi pa Zlit. V šahu je zmagal Matej Keršič (SGP) pred Mirkom Megličem (Tokos) in Ivanom Kingom (Društvo upokojencev). J. Kikel

Mladinci na turnirju Alpe Jadran

Kranj, 18. novembra — Letošnji mlađinski šahovski turnir Alpe Jadran je bil med 15. in 17. novembrom v Beljaku. Igrali so mlađi šahisti iz Avstrije, Italije, Madžarske, Zvezne republike Nemčije in Jugoslavije, skupno 77 moštov, sestavljenih iz šahistov, starih do 16 let (prva skupina) in do 19 let (druga skupina). Slovenijo so zastopala tri moštva: ŠK Ledinek iz Hoč pri Mariboru (do 19 let) in osnovna šola Poljčane ter šahovska sekcija Tomo Zupan iz Kranja (do 16 let). Vsi trije so bili v svojih predtekmovnih skupinah drugi. Ledinek je uspel uvrstiti v finale ter osvojiti tretjega mesta, Poljčanam in Kranju pa uvrstitev v finale ni uspela in sta zasedla osmo oziroma deseto mesto med 47 moštvi. Za ekipo, ki se niso uvrstile v finale, je bila organizirana simultanka z velemojstri Brunom Parmo iz Jugoslavije, Gezo Forintošem iz Madžarske ter Karlom Robatschem iz Avstrije. Igor Nonne (Tomo Zupan) je premagal Forintoša, Peter Kovačič (Tomo Zupan) pa je remiziral. Šahovska zveza Koroške je odlično organizirala prireditev.

A. Drinovec

Človek kar ne more in ne more verjeti: komunistične parije v vzhodni Evropi morajo čez noč spustiti vajeti z rok in na mah pustiti opoziciji, da zadih z vsemi pljuči, v Srbslaviji pa »rikverc« in kolikor je le mogoče nazaj v populistični raj. Kdor ima vsaj minimum zdrave pameti, mu pač ne gre v glavo, kaj bi bilo v objemu balkanskega RAJA (R-omunija A-lbanija, J-ugoslavija) tako lepega in fletnega, da bi se v tej poziciji sploh še eno samo samcato uro splačalo vztrajati? Res je, da so v vzhodnoevropskih državah, kakor koli že jih je tlačila in dušila ista stalinistična mora, docela različne in specifične razmere. Predvsem - razen pri Sovjetih - ni takih grozljivih in razdirajočih nacionalnih razprtij.

Madžarski je bilo z njeno enonacionalnostjo neizmerno lažje postati ljubljena zahodna Evropa. Vzhodni Nemci so padli v objem svojih sonarodnjakov. Čehi in Slovaki se nehajo »spikati«, če gre za odločen odpor proti zadužljivemu partijskemu sistemu in proti svoji politici, ki slovi kot ena najbolj krutih na Vzhodu....

Pri nas pa mitingi in partijski kongresi in medijski ček samozvanih oblastnih veljakov, ki za večstranski sistem niso, so pa za pluralizem interesov. Predvsem lastnih.

Medtem ko na Čehoslovaškem spustijo opozicijo v parlament v eni sami noči in so tudi časopisi v eni sami noči zmožni totalno spremeniti svojo vsebino v prid resnicu in samo resnicu, pa so pred potrežljivimi Jugoslovani spet samo in le noči dolgi jezikov. Sem in tja bomo spet pristigli z ušesi, ko bo kakšen delegat na kakšnem kongresu korajzno »zavijal« malo stran od linije, spet in spet ugotavljal, da se oblikujeta dve opciji iz krize, kaj drugega pa se na večini kongresov ne bo zgodilo. Maske so padle: z mitingom, ki ga ni bilo in s panično trgovinsko blokado, ki je svet ni doživel niti v času pravih vojn.

V tej zamrznitvi gospodarskih stikov in drugih dotikov s slovenskim sovragom se dogajajo strašne stvari. Na vehementne beografske železničarje, ki so od slovenskih zahtevali odškodnino zaradi izpada mitingaškega prevoza, je genialec, ki si

Nagradna igra

Fužinar nagrajuje

V Kovinotehni - blagovnici Fužinar na Jesenicah imajo bogato izbiro najrazličnejših izdelkov, tudi Gorenja. Kupcem nudijo male gospodinjske aparate in vse izdelke bele tehnike Gorenja, pripravljajo pa tudi zanimive demonstracije izdelkov, ki so na prodajnih policah.

Taka demonstracija malih gospodinjskih aparatov in izdelkov Gorenja bo v petek, 15. decembra, od 15. do 17. ure, v blagovnici Fužinar na Jesenicah. Kupcem bodo prikazali uporabo strojev, tisti, ki se bodo tega dne odločili za nakup pralnega ali pomivalnega stroja Gorenje, pa bodo dobili še posebno darilo.

Mi se v demonstracijo malih gospodinjskih strojev in izdelkov bele tehnike vključujemo z nagradnim vprašanjem. Vsi tisti, ki bo ste izpolnili kupon in napisali pravilni odgovor ter ga poslali Fužinarju na Jesenicu, bosta sodelovali v žrebjanju na demonstraciji. Odgovoriti je treba na vprašanje: koliko izdelkov Gorenja prodaja jo v blagovnici Fužinar?

Odgovore na kupono in na dopisnici pošljite na naslov: blagovnica Fužinar Jesenice, 64270 Jesenice. Upoštevali bodo vse kupon, ki bodo v blagovnico prispeli do petka, 15. decembra, trije srečni izžrebanci pa bodo dobili lepo kuhinjsko tehniko.

Kupon
Ime in priimek
Naslov
Odgovor

ANEKDOTA

Vrtnarjeva smrt

Avstrijski general in pisatelj belgijskega rodu knez Charles Joseph de Ligne je obiskal gospo, ki je bila strašno ponosna na svojo vilo. Misliła je, da je ribnik v njenem parku kot tisti v Versailles. Gostu je pripovedovala, da je v ribniku ravno prejšnjega dne utenil vrtnar.

»Kakšen lizun!« je pripomnil knez de Ligne.

Male gorenjske vasi Ravnica

Piše: D. Dolenc



Mežnarčeva mama Katarina Mrak pri devetdesetih letih še brez očal šiva in veselo vrti svojo staro singerico. - Foto: D. Dolenc

TEMA TEDNA

BLOKADA RAZUMA IN PAMETI

je izmislišl blokado, lahko silno ponosen. Še bolj pa na narodno zavest in brezpogojno lojalnost črnogorskih taksistov, ki so obznanili, da ne bodo prevažali tistih pacientov, ki bodo v trgovinah kupovali slovensko robo!

Najbrž ni treba dvakrat ugibati: gre za tiste taksiste, ki so bili voljni prevažati mitinga. Kamorkoli, tudi v Ljubljano. Če pa so že od nekje dobili brezplačni bon za bencin, pa tako ali tako ni važno, ko vendarle ne gre za prozaične posvetne zadeve, ampak za ideale, ki so jim na življenje in kruto smrt predani vsi taksisti. Profesionalni in amaterski. V njihovih obmorskih krajih je taksiranje kar priljubljen konjiček, ljubiteljev taksiranja pa zato kolikor hočeš.

Tudi na tako majhnih, a ne nepomembnih stvareh bo blokada. Blokada razuma in pameti. Deblokirala pa se bodo najbolj iracionalna mednacionalna sovraštva in hudobije. Saj je vsa Jugoslavija kot eno nogometno igrišče, s tribunami, na katerih divijoči navijači našega tipa. Ali tisti beografski, ki so izzivali hrvaško tribuno tako, da so v živo izoblikovali veliki H (Hrvatska), takoj nato pa se veliki U (ustaši). Ali tisti priščinski, ki sicer nad dobrim, miroljubnim in poštenim igralcem Prištine, ki se čisto po naključju piše Morina, tulijo: Morina van!

Kam le smo padli! Česa vsega sta zmožna evforija in hujšaštvo malih diktatorjev! Ko bi sploh znali poškiliti naokrog, bi zaznali, kako gorka opozicija se jim snuje. In gorje, ko bo počilo. Taki prepotentni in aragonanti voditelji še nikdar niso slišali za Solonov izrek: »NAJPREJ SE NAUČI POSLUŠATI, ŠELE NATO UKAZOVATI!«

Če smo že pri izrekih. Porogljivi Thomas Hobbes bi jih takole označil:

»V naravi takih ljudi je - naj bodo še tako pripravljeni priznati drugim, da so domislni, bolj elokventni ali bolj učeni od njih - da vendarle nikoli ne bodo verjeli, da je veliko drugih, ki so vsaj tako modri, kot so sami...«

D. Sedej

ČVEK

V New Yorku je težko živeti

New York je kot magnet - tako zelo privlači turiste z vsega sveta, vendar je obenem tudi mesto, v katerem je zelo težko živeti. Zrak je tako zelo onesnažen, da je na meji vzdržljivega in to zadovoljstvo, da živite v mestu, kjer mostovi vedno bolj propadajo, plačate z najvišjimi davki v ZDA. Prav zaradi tako visokih davkov in predragih najemnin morajo trgovci zapuščati mesto, ki še vedno velja za gospodarsko prestolnico države. Vsak mesec 800 majhnih firm zapušča New York, ker ne morejo plačati na jemnino, ki raste po letni stopnji od 400 do 500 odstotkov. Celo to je v New Yorku mogoče, da najemnina za lokal poskoči od 4.000 dolarjev na 12.000 dolarjev mesečno.

Ameriška vojska v ZRN

V blagajne zahodnonemškega gospodarstva je lani priteklo 10,5 milijarde mark iz žepov 250.000 ameriških vojakov, ki so stacionirani v Zvezni republiki Nemčiji. Stacioniranje ameriških vojnih sil v okviru NATO pakta je stalo zahodnonemško blagajno 2,3 milijarde dinarjev. Raziskava nacional-

nega inštituta za ekonomska vprašanja je tudi pokazala, da so Američani potrošili okoli 28 odstotkov svojih prejemkov v zahodnonemških trgovinah, razen tega pa so zaposlili tudi okoli 70.000 zahodnonemških delavcev in jim plačali približno tri milijarde mark kot honorar. Tako naj bi ameriška prisotnost predstavljala kar pomemben »gospodarski faktor...«

Filmski poljubi

Ljubitelji filma dobro vedo za najbolj znane filmske poljube v najbolj znanih filmih, kot je Casablanca in drugih. Toda ob teh so tudi drugi poljubi, ki bi zaslužili, da so zapisani v humorističnih antologijah.

Igralci tako pripovedujejo, kako so na snemanju neke romantične scene v Dinastiji pokali od smeha, ko je igralec svoji partnerki, ko jo je poljubil, potisnil v usta gumijastega pajka. Clark Gable je bil za partnerke vedno največje preklestvo, saj mu je neznosno smrdelo iz ust. Errol Flynn pa se je najbolj od vsega zabaval, ko je partnerki ob snemanju romantičnih scen potisnil v roke umetno stekleno oko. Da bi bila stvar še hujša, je v tem trenutku zamišljal na eno oko, tako, da je res izgledalo tako, kot da mu je eno oko pravkar izpadlo...

NARODNOZABAVNA LESTVICA RADIA ŽIRI

Jutri, v sredo, 13. decembra, med 18. in 19. uro bo na valovih Radia Žiri mesečna oddaja o narodnozabavni glasbi z narodnozabavno lestvico Radia Žiri, s prvimi petimi uvrsttvimi najbolj prijeljubljeni domačih viž iz minulega meseca in novimi predlogi samo svezih skladb v ritmu valčka in polke. Pred decembrskim razvrsttvijo naj vas še opozorimo na oddajo Iz narodnozabavnih logov, ki bo na sprednu to nedeljo, 17. decembra, dopoldne, v njej pa predstavljamo izključno izide novih kaset in plošč, s svezimi novicami iz sveta domače muzike.

Uvrstite Naj 5 viž:

1. Vem za dejelo - Ansambel Gorenjci
2. Premlada za ljubezen - Ansambel Nagelj
3. Dom je zavjetje sreče - Ansambel Lipa
4. Kje je sreča - Ansambel bratov Avsenik
5. Očetu - Alpsi kvintet

Predlog novih viž

6. Zakladi Slovenije - Ansambel Franca Miheliča
7. Za materin praznik - Bratje iz Oplotnice
8. Po Sloveniji - Ansambel Nika Zajca
9. Muzikant imej me rad - Ansambel ptujskih 5
10. Podaril si mi - Ansambel Mitje Kapša

Izmed poslanih kuponov smo izžreballi: Nadi Tolar, Martinj vrh 37, Železniki in Katjo Kavčič 1. Besnica, ki bosta prejeli glasbeni kaseti. Objavljeni kupon nalepite na dopisnico ali razglednico in do 31. decembra pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditev 1, Žiri.

Sodelujte!

Kupon

Ime in priimek
Naslov
Glasujem za
Mnenje o oddaji
Zelje

Za ohcit je bilo vse pripravljeno že tu, na Ravnici.

V hiši je bila miza, vsega je bilo za jesti, za ples pa je bilo pripravljeno nasproti, v čumnati. "Zdaj pa pojdiva plesat," je dejal svak. Sla sva... Pa se je udrl pod v klet! Saj ni bila revščina, le dolgo že ni bilo pravih lastnikov pri hiši pa ni nihče povrnil. Streha je že dalj puščala, notri je teklo, hlev je bil slab. Tako je bilo, pod se je udrl pod nami. To je bila ohcit! Se pred nekaj leti, ko sem tamle dolil grabilna, sta prišla dva mimo in je eden drugemu kazal, kje se je, ko je bila ohcit, v "čevdr" udrl... Ja, takole redljude dolgo pomnijo."

V'čevdr" se je udrl

No, prišel je dan poroke. Z bodočim možem še vedno nisva spregovorila besede. Prvo besedico, vsak svoj "ja" sva spregovorila pred župnikom. Tudi, ko smo šli z cerkev, je le brat njegov govoril. Tisto kratko resnico je rekel mimogrede med cerkvenimi vratimi: "Mož je glava, žena je omara, v omari je pa vse. Če ne bo za vse, boš ti lačna..."

V'čevdr" se je udrl

Cemu se ima zahvaliti za takto visoka leta, jo povprašam. Pa mi je povedala tako, kot največ njenih letnikov: veliko delati pa slabo jesti. Zjutraj so bili žganci, zaroščan krompir, ješprejn.

"Mesa nisem nikoli nobene kile kupila, razen, če je bil kd'o "nesrečen", da je moral živino res.

Male gorenjske vasi

Do poroke niti besede

Mežnarčeva stara mama, Katarina Mrak, ki je zdaj že v enaindevetdesetem, je ravno iskala škarje, ko sem prišla. Še vedno sede za svojo staro singerico, ki jo je pri štirinajstih letih dobila od svoje mame. Drobnega telesa je, to je res in križ jo rad boli, ampak zaradi nog bi pa lažko plesala. Malo je plesala v življenju. Pa je imela dovolj priložnosti, saj je služila pri Alenču na Spodnji Lipnici. Tudi ona je bila doma z Lipnico, pa ne iz revne hiše.

V gostilni je pomagala in v trgovini, oboje so imeli včasih pri Alenču. Brhka je bila in snubcev se zagotovo ni manjkalo. Njej je bilo najbolj všeč, da je bilo polno dela, kajti nerodno se ji je zdelo s fanti se pogovarjati. Saj veste kakšni so, ko popijejo kozarček, so na korajži, dekletu pa nerodno...

VELIKA NAGRADNA IGRA SAMO ZA BRALCE GORENJSKEGA GLASA

1 HIFI TITZ 3 SCHUHHAUS SILVANA

2 PRAG MODEN 4 JUWELIER HABENICHT

1 - OB GLAVNI CESTI V CELOVEC - PRED ŽELEZNIŠKIM PODVOZOM;
2, 3, 4 - PRED ŽEL. PODVOZOM LEVO - 900 METROV

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE:

IZPOLNITE IN PRINESITE NA ENEGA NAŠIH NASLOVOV - TAKO
DOBITE TUDI DARILCI! (LAHKO POŠLJETE TUDI PO POŠTI)CENTER
4 3 2
900 m YU

ODLIČEN PANASONIC STEREO RADIO - KASETOFON

- 3 X BON ZA 1000.- ŠILINGOV

- 8 X BON ZA 500.- ŠILINGOV

3 X URA V VREDNOSTI 500.-

NAGRADNO VPRAŠANJE: NISMO NAJVEČJI, SMO PA NAJBO...

REZULTATI ŽREBANJA BODO OBJAVLJENI V GLASU, IZVESTI PA JIH TUDI PO POŠTI

ZADNJI SPREJEMNI ROK 19. DECEMBER 1989, ŽREBANJE: 22. DECEMBRA 1989

KAKO NAJ JI POVEM?
ČISTO ENOSTAVNO!

Dragi prijatelj!
Zlatnina, biseri in dragocene ure so darila, ki veliko let, ja, celo celo življenje nudijo veselje. Rad bi ti osebno svetoval pri izbiro novotetnega darila. Wolfgang Habenicht Schmuck und Uhren Celovec, Hauptmann - Platz 4

CELOVEC
ROSENTALERSTR. 57
Tel.: 9943-463-262646
HIFI - TV - VIDEO
IZREDNE PONUDBE!

● OTVORITVENA PONUDBA:
VIDOREKORDERJI
"MADE IN JAPAN" OD S
4.160.- NETO

VEDNO IMAMO DOVOLJ
PARKIRNIH PROSTOROV
ZA NAŠE GOSTE.

VAŠA TRGOVINA S

ČEVLI

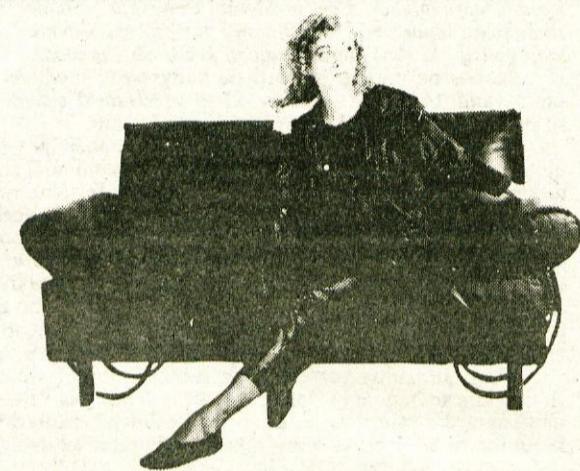
SCHUHHAUS
SILVANASIEBENHÜGELSTR. 28 CELOVEC,
Kjer vas čaka veliko
PRESENEČENJ.

POZOR!

LEPE ŽENSKE BODO
ŠE LEPŠE,
PRIVLAČNI MOŠKI
ŠE PRIVLAČNEJŠI
VAŠA MODNA HIŠAPRAG
modenCELOVEC HAUPTMANN -
HERMANN - PL 4 Tel.
9943-463-22616
VSAK OBISKOVALEC
DOBI S TEM "KOTOM"
LEPO
PRESENEČENJE

PRI POHIŠTVU SE ZAČNE

Tudi hotenie — ponuditi vam več.

Na preurejenem,
na večjem prostoru.

Vstopili boste, se sprehodili,
si ogledali, premerili, izbrali.
Z našo pomočjo ali kakor vam bo
ljubše.

Saj ne, da se ne bi poznali.
Pa vas vseeno spomnimo.

V Kranju nas lahko obiščete
v Prodajnem salonu Mirka Vadnova 7
— Primskovo — ali v trgovini
na Titojem trgu 5.

večji in preurejeni pa smo na
Jesenicah — Skladiščna 5.

ZA UDOBJE VSEH VAŠIH LJUBEZNI

Moderni interieri

ALPETOUR

OBVESTILO O NOVIH CENAH

Potnike obveščamo, da od 15. 12. 1989 dalje veljajo nove cene prevoza v mestnem prometu KRAJN in ŠKOFJA LOKA, in sicer:

- priložnostna vozovnica, plačljiva z gotovino v vozilu	50.000 din
- žeton	40.000 din
- priložnostna vozovnica s popustom (otroci od 4 do 10 let, prtljaga, živali)	25.000 din
- mesečna vozovnica za eno progo	1.250.000 din
- mesečna vozovnica s prestopom	1.300.000 din
- mesečna vozovnica za vse proge	1.350.000 din
- mesečna vozovnica za starejše občane in delovne invalide	650.000 din
- dijaška mesečna vozovnica	650.000 din
- letna vozovnica za vse proge	11.000.000 din

OBRTNO PODJETJE ZA POPRAVIL
IN IZDELAVO TEHTNIC
POPRAVILA KAVNIH MLINČKOV IN
MESOREZNIC

Obrtno podjetje »TEHTNICA« Kranj, Benedikova 1, po sklepu zborna delavcev razpisuje

JAVNO DRAŽBO

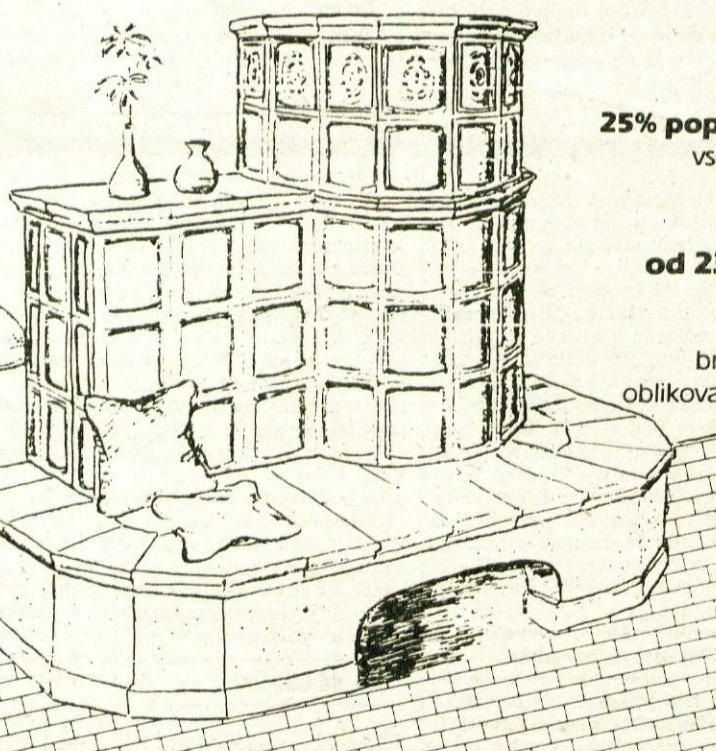
za prodajo osebnega avtomobila Zastava 850, leto izdelave 1984, izklicna cena 80.000.000.-

Javna dražba bo 13. 12. 1989 ob 10. uri v prostorih podjetja. Ogled vozila je možen od 9. do 10. ure na dan javne dražbe. Predpisani prometni davek plača kupec. Kupec mora plačati kupnino do 15. 12. 1989.

Informacije po telefonu 21-534 od 6. do 14. ure.

VSE
NA ENEM
MESTU

keramika

PIONIR
NOVO MESTO25% popusta za izdelke keramike v
vseh industrijskih prodajalnah

od 23. 11. do 28. 12. 1989

brezplačna izdelava načrta za
oblikovanje in dimenzioniranje peči,
kaminov in kmečkih pečidobava vsega materiala
in montaža pečiINDUSTRIJSKE
PRODAJALNE PIONIR:

Keramika, Slakova 5, Novo mesto
tel.: 068/21-201, 24-298, 26-016
Vošnjakova 7, Ljubljana, tel.: 061/317-984
Kurivoprodaja, Letališka 1, Ljubljana,
tel.: 061/441-582
Marko Miklošič, Maribor, Lesjakova 52,
62341 Pekre — Limbuš, tel.: 062/631-375
telefax: 068/23-213

ALPETOUR
POTOVALNA AGENCIJA KRAJN

Koroška c. 5 , 64000 KRAJN

tel: 064/21-081 NC , 21-082 NC

telex: 34556 YU HOCRE , 34670 YU ALPKR

telefax: 064 25-481

Vabimo vas na enodnevni izlet v glavno mesto Bavarske — München. V mesecu decembru je München mesto velikih popustov in ugodnih nakupov, zato ne zamudite lepe priložnosti. Poleg tega pa lahko čas izkoristite za ogled mesta v spremstvu našega vodiča in za obisk katerega od številnih muzejev.

PROGRAM POTOVANJA

Odhod: 15. decembra 1989

iz Ljubljane (Trg osvoboditve)

ob 23.00 uri

Škofje Loke (hotel Transturist)

ob 23.30 uri

Kranj (hotel Creina)

ob 23.45 uri

Tržič (Detelička)

ob 24.00 uri

Radovljice (avtobusna postaja)

ob 00.20 uri

Trgovine so vsako soboto v decembru odprte od 9.00 do 18.00 ure.

Ne pozabite potnih listov in potrdil za prenos deviz!

CENA: 2.000.000 din (najmanj 45 oseb)

V ceno aranžmaja je vključen: prevoz z udobnim turističnim avtobusom, cestnine, tunelnine in takse na omenjeni relaciji.

Prijave, rezervacije in dodatne informacije:

ALPETOUR TOZD POTNIŠKI PROMET:

KRAJN — komerciala

tel.: 064/21-083, 21-043

poslovalnica Tržič

tel.: 064/52-370

poslovalnica Radovljica

tel.: 064 74-621

Sanitarna inšpekcija pregledala planinske koče in domove

Društva so premalo pozorna pri izbiri oskrbnikov

Kranj, 7. decembra - Sanitarna inšpekcija Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko je letos poleti pregledala večino planinskih domov na območju Triglavskega naravnega parka ter v gorenjskem delu Karavank in Kamniških Alp. Pri kontroli je ugotavljala predvsem način odstranjevanja odpadkov, vzdrževanje higiene v prostorih, higieno živil, uporabo čistil in pralnih praškov pa tudi to, ali so zaposleni v kočah opravili predpisani živilsko-zdravstveni pregled. Justin Zorko, vodja sanitarnega inšpektorata, ocenjuje, da je spomladanski sestanek s predstavniki planinskih društev, ki imajo koče na območju Triglavskega naravnega parka, vplival na ravnanje društev in oskrbnikov, da pa je še vedno precej društev, ki ne spoštujejo dogovorjenih meril za varstvo okolja.

Odpadke v grapo

Čeprav so se predstavniki planinskih društev na sestanku aprila letos dogovorili, da bodo oskrbniki njihovih koč poskrbeli za redno odvajanje odpadkov dolino, so tako ravnali le v nekaterih planinskih postojankah (Planika, Dolič). V večini domov je najpogosteje praksa zasipavanje, še vedno pa so takki, ki odpadke odmetavajo kar na nabrežine grap (Roblek). Na aprilskem sestanku je bilo tudi sklenjeno, da bodo v kočah namestili table, s katerimi bodo opozarjali planince, naj vse smeti pospravijo za sabo in odnesejo v dolino, vendar pa inšpektorji takšnih tabel v opozoril niso opazili.

Da bodo iz vseh planinskih postajank odnašali odpadke v dolino, bo, kot kaže, treba še veliko aktivnosti in prizadevanj. Sestanek sanitarno inšpekcije in predstavnikov gorenjskih planinskih društev, kakršen je bil v petek v Kranju, lahko veliko prispeva k izboljšanju razmer, še težja naloga pa je pred planinsko organizacijo, ki je doslej veliko storila za razmah planinstva, premalo pa za ekološko osveščanje članstva. Znano je, da imajo planinska društva problematiko varstva planinskega sveta le redko na občnih zborih in sejah upravnih odborov.

V gorenjskih hotelih

Slabo seznanjeni z vzroki legionarske bolezni

Radovljica, 8. decembra - Republiški sanitarni inšpektorat je dal območnim inšpekcijam naloge, da letos v hotelih pregledajo, kako pripravljajo toplo vodo in do koliko stopinj jo segregajo. Za akcijo se je odločilo zato, da bi preprečili razvoj bakterij (legionelle pneumophile), ki povzroča že tudi pri nas dokaj znano legionarsko bolezen. Gorenjska sanitarna inšpekcija je pregledala 32 hotelov in drugih gostinsko-turističnih objektov in ugotovila, da v dvanajstih pripravljajo toplo vodo na neustrezen način. V nobenem hotelu niso bili seznanjeni s tem, da lahko nepravilna priprava tople vode in neustrezno toplovodno omrežje povzročita legionarsko bolezen.

Bakterije se najpogosteje naselijo in razmnožujejo v cevih za toplo vodo, ki je na segrevamo na več kot 40 stopinj Celzija, ter v "klima sistemu" z vlaženjem, včasih pa jih najdemo tudi v kopalnih

Pripravljanje tople vode in toplovodno omrežje ni ustrezno urejeno v kranjskogorskih hotelih Prisank, Kompas, Slavc in Alpina, v hotelu Špič v Gozd Martuljku, v blejskih hotelih Krim in Lovec, v Kompassovih hotelih v Ribnem in na Ljubljenu, v Grajskem dvoru v Radovljici in hotelu Grad Podvin ter v stavbi letališča Brnik.

Republiški sanitarni inšpektorat priporoča, da naj bi v nove hotele in druge stavbe vgrajevali toplovodne sisteme, ki bi omogočali segrevanje vode do temperature 70 stopinj Celzija oz. pri izteku iz pape temperaturo 55 do 60 stopinj.

benzinih, ki so napoljeni s toplo vodo iz toplovodnega omrežja. Najbolj jih "ugaja" v cevih za toplo vodo, ki se slepo končajo, na razdelilnih mestih cevi, na zarjavljenih mestih in drugod, najhitreje pa se razmnožujejo pri temperaturi vode okrog 35 stopinj Celzija.

Za legionarsko bolezni najpogosteje obolevajo starejši moški, kadenci, alkoholiki in nekateri bolniki. Bolesni prizadene skoraj več organskih sistemov, skoraj vedno pa se pojavi pljučnica. Inkubacija traja dva do deset dni, povprečno pet do šest. Pojavila se posamično ali v epidemijah. V svetu je doslej znanih devet epidemij, med katerimi je najbolj znana v Philadelphiji 1976. leta, ko je zbolelo 182 ljudi, 29 pa jih je umrlo. V Jugoslaviji se legionarska bolezen privajla od 1984. leta dalje. Do tega leta je znanih šest primerov obolenja, v letih 1985 in 1986 niti en, predlani pa je epidemija v hotelu Epidaurus v Cavtatu zajala 19 gostov (od skupno 1999).

Gorenjska sanitarna inšpekcija je ob (prvem) pregledu ugotovila, da so v vseh hotelih vgrajeni krožni toplovodni sistemi in da grele v izjemnih primerih za dele slepega toplovoda, ki pa jih bodo povsod (na predlog inšpekcije) odpravili do naslednje sezone. V novejših hotelih je ogrevanje dobro urejeno, izmenjevalci za pripravo tople vode so vgrajeni ločeno od sistemov centralnih kurjav. V starejših stavbah, kjer sistema nista ločena niti ni vgrajenih mešalnih ventilov, pa je temperatura tople vode enaka kot v radiatori. Gorenjska inšpekcija predlaga, da bi bilo treba po letosnjem vzoru pregledati tudi druge stavbe - domove za stare ljudi, samske domove, bolnišnice, stanovanjske stolpnice...

C. Z.

Saj smo samo sahirali

Malo po deveti zvečer je hišnik Hidromontaže z Jesenic klical milico, češ da stanovalcii razgrajajo po samskih sobah. Ko sta se na vratih pojavila moža v strogih uniformah, so samci disciplinirano sedeli pri mizah in vneto sahirali. To harmonijo je motil le Zvonimir, zato je bil deležen graje.

Primer za zdravnika in policijo

Natančne okoliščine sicer niso znane, pač pa posledice, ki jih je Ciril iz Kranja občutil na svoji koži. Neki znane Zvone je bil namreč krv Cirolove izpahnjene rame. Slednji je zato primer najprej pokazal zdravniku, zatem pa Zvoneta prijavil še milici.

Kazali so mu pot

V samskem domu Sopotnica pri Škofji Loki je bila pred časom sindikalna zabava. Eden od protagonistov je zamudil. Verjetno se je čutil krivega, zato je omizje »počastil s pijačo, nato pa odšel spat. Trojica že močno okajenih ga je spremila, da bi mu pokazala pot v sobo. Izteklo se je s pretepotom, v katerem je eden od trojke razbil še ogledalo v kopalnici in tam obležal. Naslednjega dne je zamudnik svojemu nočnemu napadalcu vrnil milo za drago. Zdaj sta si »kvit!«

Ovirali promet

Popoldne so trije možakarji popivali na neki kmetiji, kjer točijo na črno, ponoc pa so se pijani vračali v Selca. Eden se je zgrudil prav sredi ceste, dva pa sta se motovili okoli njega. Tako so ustavili avto, ki je pripeljal mimo. Šofer je trojico prijavil škofjeloškim milicijicom. Ko so se le-ti pripeljali, so dedci še vedno zganjali cirkus sred ceste. Nagnali so jih domov.

Od lubenic do whiskyja

Škofja Loka, novembra - Konec novembra so slednji odkrili skupino mladoletnikov, ki ima na vesti vrsto vlomov. Šest mladoletnikov, med njimi tudi dve dekleti, naj bi namreč od avgusta do novembra zagrešila več vlomov v zelenjadarski kiosk sredi Škofje Loke, dva od njih pa naj bi imela na vesti tudi vlova v solo in klet v stanovanjskem bloku.

Mladci, starci od 12 do 17 let, naj bi skladišče s sadjem in zelenjavjo, last zasebnika Limanija v Solski ulici, obiskovali avgusta. Nad vhodom v kiosk je namreč okno, ki je bilo odprt za zračenje. Tega naj bi sneli in se skozenj odplazili v notranjost, kjer so jih zamikale lubenice. Teh so menda avgusta znosili iz skladišča kar 50, se pravi okoli 250 kilogramov.

Mladoletnikom pa niso disale le lubenice. 17-letni M.T. in 16-letni M.B. naj bi oktobra vlomlila tudi v klet bližnje stolpnice, kjer so imeli stanovaci shranjene alkoholne pijače. Segla sta menda le po vrhunskih, saj je iz kleti izginil whisky Balantines, odnesla pa naj bi tudi več buteljk kakovostnega vina in konserv komposta. Vse to so potem v druščini popili.

Ker jim je šlo v soseščini vse tako gladko od rok, so trije fantje novembra skrivaj obiskali tudi osnovno šolo Petra Kavčiča. Vanjo so prišli skozi stranično okno, nato pa brskali zlasti po predalih v kuhinji. Tam so našli nekaj denarja in si ga prisvojili. Drugi novembri vlova v solo, ki naj bi ga izvedla M.T. in M.B., pa je bil za storilca neuspešen. Spet sta fanta brskala po kuhinjskih predalih, vendar sta se tokrat usteila in odšla praznih rok.

Dan človekovih pravic

Deseti december, dan, ko so Združeni narodi 1948. leta razglasili Splošno deklaracijo o človekovih pravicah kot "ideal, ki naj ga dosežejo vsa ljudstva in vsi narodi", je v svetu znani kot dan človekovih pravic. V Jugoslaviji smo se ga letos spomnili z grenkim priokusom. Ne zato, ker se je naša država (po vzoru Sovjetske zveze) pri glasovanju o deklaraciji vzdržala, češ da so pravice, ki jih določa, nezadostne, ampak predvsem zato, ker je njena vsakodnevna praksa tudi štiri desetletja po sprejetju deklaracije v nasprotju z mednarodnimi sporazumi. To, da je Jugoslavija - vsaj kar zadeva varstvo človekovih pravic - med najprizadevnjšimi državami v mednarodni skupnosti in da je podpisala skoraj vse (osemnajst od dvajsetih) mednarodne konvencije in protokole v konvencijam, ki pod okriljem Združenih narodov urejajo človekove pravice, ne pove veliko, prav ničesar pa o grobih kršitvah človekovih pravic, zlasti na Kosovu, kjer je bilo 300 ljudi izoliranih (ne da bi imeli možnost pritožbe), veliko od njih preteheni ali drugače mučenih, kjer je šel skozi policijske roke vsak četrti Albanc in kjer so politični procesi (za utisnje političnih nasprotnikov ali drugače mislečih) del vsakdanjega oblastnega scenarija. Čeprav pravica do proste izbire zagovornika ne predstavlja kakšnega posebnega dosežka na področju človekovih pravic in čeprav je Komite za človekove pravice (organ Združenih narodov) opozoril, da "vojaška in izredna sodišča, ki sodijo civilnim osebam, predstavljajo resno oviro za neodvisno in nepristransko sojenje", se pri nas, leta 1989, dogaja, da civilistom (četverici in drugim) sodijo tudi vojaška sodišča in da imajo obtoženi v takšnih primerih možnost izbirati le med vojaškimi zagovorniki. Pa ne le to: verjetno je samo v državah, kjer gre za veliko nasprotje med načelnostjo in prakso ter za teptanje človekovih pravic, mogoče, da javni tožilec na sodnem procesu (v Titovi Mitrovici) reče obtoženemu (Azemu Vllasiu) - vaša dolžnost je dokazati, da ste nedolžni... C. Zaplotnik

NESREČE

Zbil pešakinijo

Kranj, 8. decembra - Na Koroški cesti je voznik osebnega avtomobila Drago Hočevar, star 36 let, povozil pešakinijo. Ker se je preveč približal robu ceste, je 17-letno Darjo Černe iz Kranja, ki je hodila po bankini, zadel. Padla je na pokrov motorja in z glavo udarila ob vetrobransko steklo, nato pa na cesto, kjer je obležala hudo ranjena. Avtomobilist se je zatem zaletel še v spomenik pri avtobusni postaji.

Prehiteval v

»škarje«

Podljubelj, 7. decembra - Voznik osebnega avtomobila z nemško registracijo Muhamrem Fazlić, doma v Bosanskem novem, sicer pa na zasnovnem delu v ZRN, je povzročil prometno nesrečo, v kateri sta bila dva udeleženca huje ranjena, gmotna škoda pa presegla milijardo. Ko je vozil od mejnega prehoda na Ljubljeno proti Tržiču, je Fazlić prehiteval tovornjak, tedaj pa je nasproti pripeljal drug osebni avto z Andjelom Viškovićem iz Labina za volanom. Fazlić je silovito zavrl, pri tem mu je blokiralo prednja kolesa in avto je zaneslo na travo, kjer je trčil z Viškovićem vozilom. Voz-

D. Ž.

nik Višković in njegov sopotnik Orestino Višković sta bila v nesreči hudo ranjena.

Saje in smrad

Poljane, 8. decembra - Iz Poljan so oandan sporočili, da se prebivalci Hotavlj v Vinharjev pritožujejo nad nezanosnim smradom in zadimljjenjem z Bukovega vrha. Tam je namreč Maks Božnar sežigal krpe, prepoplene z nehalogiziranimi organskimi topili, ki so jih odvrgli po čiščenju tiskarskih strojev. Odpadke, primerne le za sežig v industrijskih pečeh, je dobil od ljubljanske komunale, uporabiti pa jih je nameraval pri kuhanju apna. 7. decembra je napravil preizkus gorljivosti, pri tem pa sajasto zadimil in zasmradil ozračje.



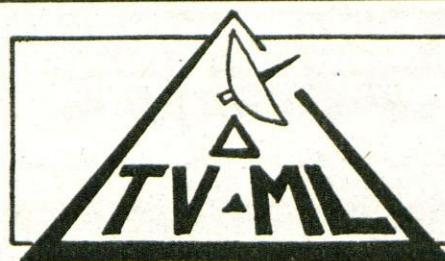
Učna ura

Kranj, 11. decembra - Okrog dvesto učencev tretjih razredov osnovne šole Simon Jenko si je ob koncu minulega in v začetku tega tedna skupaj s predstavniki Avtomoto društva Kranj in PM Kranj popeljalo v Alpetourovih avtobusih na učno uro iz prometne varnosti. Na Primskovem so se ustavili ob semaforiziranem prehodu za pešce ter v semaforiziranih križiščih pri zavarovalnici in v bližini železniške postaje, kjer so se seznanili s tem, kako varno čez prehod za pešce in kako varno s kolesom skozi križišče. Kot so povedali predstavniki avtomoto društva in postaje milice, se redna vzgoja na šolah odraža tudi tako, da učenci že najavijo prehod čez prehod za pešce z dvigom roke. C. Z.

Kviz za srednješolce

Kranj, 11. decembra - V okviru prometne akcije "minus deset odstotkov" in v počastitev 22. decembra - dneva JLA bo v sredo, 20. decembra, ob 17. uri v domu JLA v Kranju kviz, na katerem bodo srednješolske ekipe odgovarjale na vprašanja iz poznавanja cestnopravilnih predpisov in narodnoosvobodilnega boja. Organizatorja, AMD Kranj in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Kranj, pričakujeta, da se bo kviza udeležilo šestnajst do osemnajst ekip. C. Z.

ureja CVETO ZAPLOTNIK



ANTENKE NAPRAVE
PRODAJA MONTAŽA
SERVIS SVETOVANJE

Cenjene stranke obveščamo, da razširjamo svojo dejavnost tudi na prodajo

- NUDIMO:**
- antenske ojačevalnike in kretnice
 - sprememne antene za TV in radio
 - kable in ostali ant. pribor

- UGODNO:**
- komplet za sprejem SAT TV in RA programov že od protivrednosti 1.800 DEM dalje
 - na izdelke lastne proizvodnje za gotovinsko plačilo 30 % popust

Trgovina bo odprta od 11. decembra 1989 dalje, pon. - pet. od 8. - 18. ure,
sob. od 8. - 12. ure

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK

MARJAN LUKEŽ
Titov trg 22, Kranj
tel. 064/22-107

PIZZERIJA



Tedeniše
odprt vsak dan
od 17 - 24h
nedelja prazniki
od 13 - 23h



HOTEL CREINA KRAJN
prireja v sodelovanju z
MLINOTESTOM iz
Ajdovščine od 15. do 24.
12. TEDEN JEDI IZ
TESTENIN.
Predstavitev in
degustacija 15. in 22. 12.
od 15. do 16. ure v
Vinoteki hotela.
Ugodna prodaja
testenin.
Vljudno vabljeni!

»Žlahtni gospodje! Jest sim le en
kmet – ampak za norca se ne pustim
deržati! De bi vi še taki gospodje bili,
obluba more še dones dokončana
biti!«

Tako odločni kot oče Jaka
v Linhartovi ŽUPANOVI MICKI smo
bili pred dvesto leti Slovenci. Kako
smo pravzaprav živelji v letu
francoske revolucije?

Oglejte si razstavo Narodnega
muzeja v Ljubljani



in odkrili boste
korenine slovenskega
samozavedanja in kremenitosti.

Razstava bo na ogled
do 15. januarja 1990.

SVOBODA, BRATSTVO,
ENAKOST
1789
1989
GESLO ZA DANAŠNJO
RABO!

PALMERS

Wit Boy

PERILO JEANS BOROVLJE

Pri cerkvi
(govorimo slovensko)



KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Komisija za delovna razmerja TOZD Kompas hoteli Bled
objavlja prosta dela in naloge:

KUHAR

1 delavec za določen čas

1 delavec za nedoločen čas

Pogoji: končana V. in IV. stopnja gostinske smeri - kuhar, 2
leti delovnih izkušenj, opravljen izpit iz higienika minima-

TOČAJ

1 delavec za nedoločen čas

Pogoji: končana Gostinska šola, smer natakar, 6 mescev delovnih
izkušenj, opravljen izpit iz higienika minimuma ter pasi-
vno znanje dveh tujih jezikov.

Prošnje sprejema služba TOZD Kompas hoteli Bled, 64260
Bled, Cankarjeva 2, v roku 8 dni od objave.



Cvetka Kalan
C. Staneta Zagorja 16
64000 Kranj
tel.: 064/22-510

Trgovina Cvetka vam po izredno ugodni cenil nuditi
Kopalniške komplete (4 kosil) od 690.000.- din dalje;
moške bele bombaže nogavice po 89.000.- in 99.000.- din;
brisače od 269.000.- din dalje.

V decembri čaka kupce ob nakupu nad 5.000.000.- din praktično darilo.
Se priporočamo!
Del. čas: od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure
sobota od 9. do 12. ure

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA LESCE

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri Osnovni šoli
F. S. Finžgarja Lesce razpisuje prosta dela

KUHINJSKE POMOČNICE

s polnim delovnim časom in poskusnim delom treh mese-
cev.

Razpisni pogoji:

- zaključena osemletka
- opravljen tečaj higienika minimuma

Zaželeno je, da je kandidat že opravljal taka ali podobna de-
la.

Prijave naj kandidati pošljajo do 23. decembra 1989 na na-
slov šole.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI PODRUŽNICA 51500 KRANJ

Služba družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, podružni-
ca 51500 Kranj, objavlja dela in naloge

v podružnici Kranj

1. PRIPRAVKI S SREDNJO IZOBRAZBO

Pogoji:
V. stopnja izobrazbe - ekonomski tehnik
aktivno znanje slovenskega jezika

2. VPISOVANJE PODATKOV NA MAGNETNE NOSILCE

za določen čas (nadomeščanje delavke v času porodni-
škega dopusta)

Pogoji:
III. stopnja izobrazbe - ekonomski ali družboslovne smeri
9 mesecov delovnih izkušenj
poskusno delo 1 mesec

3. PRIPRAVA, VPISOVANJE IN KONTROLIRANJE OB- DELANIH PODATKOV PLAČILNEGA PROMETA

3 delavci za določen čas s polnim delovnim časom, zaradi
povečanega obsega dela

Pogoji:
V. stopnja izobrazbe - ekonomski tehnik
2 leti delovnih izkušenj
poskusno delo 2 meseca

v eksponituri Tržič

1. KOORDINIRANJE, ORGANIZIRANJE IN NADZOR DELA V LBT TER OPRAVLJANJE NALOG S TRE- ZORSKIM VREDNOSTMI

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:
V. stopnja izobrazbe - ekonomski tehnik
2 leti delovnih izkušenj
poskusno delo 3 meseci
aktivno znanje slovenskega jezika
nekaznovanost za k. d. zoper družbeno in zasebno pre-
moženje

2. KOMISIJSKO ŠTETJE GOTOVINE

za določen čas 1 leta

Pogoji:
III. stopnja izobrazbe - ekonomski ali družboslovne smeri

1 let delovnih izkušenj
poskusno delo 1 mesec
nekaznovanost za k. d. zoper družbeno in zasebno pre-
moženje
starost najmanj 18 let

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom doseda-
njih delovnih izkušenj sprevema v 8 dneh od objave kadrov-
ske službe v SDK v SRS, podružnica 51500 Kranj, Trg revolu-
cije 2.

Kandidate, ki se bodo prijavili, bomo o izbiri pismeno obve-
stili v 15 dneh po sprejetju sklepa.

LTH

LTH
LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV, p. o.
Kidričeva 66
64220 Škofja Loka

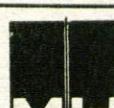
DP LTH Orodjarna - Livarna Škofja Loka objavlja na osno-
vi sklepa DS odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

2 POČITNIŠKI PRIKOLICI ADRIA 500 E, leto proizvodnje 1978.

Izklicna cena za 1 prikolico je 68.000.000 din.

Licitacija bo v četrtek, 14. 12. 1989, ob 12. uri v LTH obrat
Trata, Kidričeva 66, Škofja Loka.

Interesenti si osnovna sredstva lahko ogledajo istega dne od
10. do 12. ure, v času ogleda pa morajo plačati tudi varščino
v višini 10 % od izklincne cene. Kupec plača na zlicitirano ce-
no še prometni davek v višini 33,5 %. Licitacija bo ustna.



Industrija naravnega kamna
MARMOR HOTAVLJE

DO "MARMOR HOTAVLJE" na podlagi sklepa DELAV-
SKEGA SVETA razpisuje prosta dela in naloge:

a) VODENJE GOSPODARSKO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA (ponovni razpis)

b) VODENJE KOMERICALNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

a)

1. da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomski smeri in naj-
manj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
ali višješolsko izobrazbo zgoraj navedene smeri in najmanj 5
let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah;

2. da so gospodarsko razgledani;

3. da izpolnjujejo pogoje, določene z družbenim dogovorom
o uresničevanju kadrovskih politik v občini Škofja Loka;

4. da izpolnjujejo splošne in posebne pogoje, določene z za-
konom za ta dela.

b)

1. da imajo visokošolsko izobrazbo komercialno-ekonomski
smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih
in nalogah ali višješolsko izobrazbo zgoraj navedene smeri in najmanj 5
let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah;

2. da so gospodarsko razgledani;

3. da izpolnjujejo pogoje, določene z družbenim dogovorom
o uresničevanju kadrovskih politik v občini Škofja Loka;

4. da izpolnjujejo splošne in posebne pogoje, določene z za-
konom za ta dela.

Dela in naloge razpisujemo za 4 leta.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev
pošljajo v 8 dneh od objave tega razpisa na naslov:

MARMOR HOTAVLJE, Industrija naravnega kamna

64224 Gorenja vas

Komisiji za delovna razmerja.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po opravljeni
izbiri.

LTH

LTH ŠKOFJA LOKA

Popravek razpisa za

VODJO SPLOŠNEGA SEKTORJA,

objavljenega v Gorenjskem glasu, dne 8. 12. 1989

Pogoji za razpisano delovno mesto se pravilno glasijo:

- visoka izobrazba pravne, sociološke ali organizacijske
smeri
- 4 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, delavec
pa bo imenovan za 4 leta.

Se opravičujemo!

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam črno-bel TV gorenje.
18050
26-297

Prodam dobro ohranjeno SAMO-
NAKLADALNO PRIKOLICO, 17
kub. m. Muhevec, Zabreznica 24,
Žirovnica, 80-484 18081

Prodam nov TELEFON iskra, 40 od-
stotkov ceneje. 633-218 18084

Prodam nov rjav ŠTEDILNIK kiper-
busch. 633-172 18093

Prodam TRAKTOR universal 550
DT, dvojni pogon, nov. Cena
12.500 DEM. Ali prodam TRAKTOR
445 DT. Cena 11.600 DEM.
063/784-124 18097

Prodam enoredni pasapov PLETIL-
NI STROJ in bagatov ŠIVALNI
STROJ. 28-142 18098

Po nizki ceni prodamo nov ZRA-
ČNIK. Hišni svet, Kropa 3/d 18099

Prodam RADIJOJAČEVALEC ma-
rantz B 2252, z vočniki in GRA-
MOPON thorens TD 115, vse kot
nov. 78-032 18114

Prodam nov barvni TV gorenje,
ekran 71 cm, 20 odstotkov ceneje.
42-373 18115

Prodam barvni TV grundig z daljin-
skim upravljanjem, ELEKTROMO-
TOR 2 kW in novo kmečko PEČ.
Lokar, Šuceva 3, Kranj - Primsko-
vo 18118

Prodam 220-litrsko SKRINJO lth,
starca 2 leti. Cena ugodna.
66-031 18138

380-litrsko zamrzovalno SKRINJO,
nova, prodam 25 odstotkov ceneje.
70-262 18139

Prodam malo rabljen kombiniran
MIZARSKI STROJ mio standard
(debelinka). 39-697 18142

Prodam TRAKTOR ajher za rezer-
vne dele. Glinje 11, Cerkle 18144

Ugodno prodam dobro ohranjen
črno-bel TV gorenje. 58-104
18149

Prodam barvni TV. 21-079

GRADBENI MATERIAL

Prodam 220 kosov cementne strel-
šne OPEKE "folc". Galjot, Lahovče
6, Cerkle 18070

50 odstotkov ceneje prodam TLA-
KOLIN - izravnalno maso in ek-
spanzijsko POSODO. Kličite zju-
traj na 37-949 18072

Prodam CISTERNO za kurišno olje,
1.500 litrov, z atestom. 70-301
18109

Prodam kovinsko CISTERNO,
1.900 litrov, nova. 34-501 18128

Poceni prodam titancink in rostfrei
ŽLEBOVE. 27-200 18130

KUPIM

Kupim TELETA simentalca, stare-
ga od 10 do 20. dni. Marija Lah, C.
talcev 13, Jesenice, 84-480
18106

LOKALI

V najem vzamem PROSTOR za
mirno obrt, v Dupljah ali Strahinju.
Šifra: NAJEMNINA 18091

OBVESTILA

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE
ZAVESE v vseh barvah in izved-
bah, naročite pri: ROLETARSTVO
NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Šen-
čur, 061/50-720 16471

ROLETE: žaluzije, lamelne zaveze,
parket, zasteklitev balkonov, naro-
čite na 75-610 17293

POPRAVLJAMO TV sprejemnike.
Informacije na 39-886, od 9. do
16. ure. Se priporočamo! 17409

ELEKTRO SERVIS - Andrej Čape-
lja, Huje 19, Kranj POPRAVLJAM
gospodinjske aparatne, pralne stroje-
ve, sesalce, mikserje, ročna orodja.
Za aparate Elma in Rowenta upo-
števam tudi garancijo. Informacije
na 37-427, zvečer 17674

TV MEHANIKA PORENTA vam v
najkrajšem času popravi vaš TV
aparat. 40-347 18108

OSTALO

Prodam ORGLE PSR 90 in ZVO-
ČNIKE OHM, 2 x 200 W. 22-610
18074

Prodam otroški športni VOZICEK
peg. 39-252, popoldne 18101

INŠTRUIRAM kemijo in biologijo
za 6., 7. in 8. razred. 45-584, po-
poldne 18105

Ugodno prodam zimski PLASČ, št.
42. 75-062 18107

VAŠ TURISTIČNI SERVIS
POSLOVALNICA KRAJN
TELEFON: 28-472, 28-473

ZIMSKE POČITNICE V
AVSTRRIJI

z odhodi 13. 1., 20. 1., 27. 1.,
3. 2.

7 - dnevni paket:

7 prenočišč z zajtrkom

6 - dnevna smučarska karta
kopanje v pokritem bazenu

uporaba savne

Cena na osebo: 1980 ATS,
lastni prevoz

organizirani tudi avtobusni
prevoz

Informacije in prijave:
KOMPAS KRAJN, tel.

28-472, 28-473

Ugodno prodam rabljene SMUČI
Elan (2 m), z vezmi Marker in 2 pa-
PANCERJEV. 28-974 18125

POSESTI

Prodam GARAŽO na Jesenicah -
Plavž. Lozar, Rožna dolina 19, Les-
ce 18126

GARAŽO oddam v najem pri Pre-
šernovem gaju. 21-259 18119

ZAPOSLITVE

Za prodajo dobrega artikla, takojš-
nje izplačilo, se javite na 25-024
17968

iščem DELO na domu - sestavljanje,
montaža. 33-189 18092

Si želite izboljšati živiljenjski stand-
ard, imate proste vikende, ste kom-
unikativni, nudimo vam honorarno
ZAPOLSLITEV z ekskluzivnim
otroškim programom. Z malo truda,
veliki uspehi. Šifra: BOLJŠI
JUTRI 18102

Taverna v Kranju zaposli s 1. 1.
1990 NATAKARJA, za delo v po-
poldanskem času. Informacije na
25-266 18120

Na Jesenicah iščem žensko za PO-
MOČ v gospodinjstvu starejši ose-
bi. Šifra: STANOVANJE BREZ-
PLAČNO 18143

ŽIVALI

JARKICE, rjave, prodam. Stano-
nik, Log 9, Škofja Loka 17970

Prodam od 20 do 180 kg teže
PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja
Loka 17971

ITALO SCHUHMODE

ČEVLJARSKI CENTER ITALIJANSKE
MODE CELOVEC
PISCHELDORFERSTR. 7
(CENTER - SEVER) RAZPRODAJA STOLETJA:
10.000 PAROV OTROŠKIH,
ŽENSKIH IN MOŠKIH

ČEVLJEV ZNIŽANO DO 50 %

Prodam KRAVO v 9. mesecu bre-
josti. 73-841 18075

Prodam dva BIKCA, stara 14 dni.
Janez Šumi, Stružev 20, Kranj
18080

Prodam KOBILO haflinger, z ro-
donikom. 89-182 18085

Prodam SVINJO za zakol.
45-353 18094

Prodam breje OVCE in OVCE z
mladiči. 80-613 18103

Oddam čistokrvne mladiče NEM-
ŠKEGA OVČARJA. 48-200
18110

Prodam visoko brejo TELICO po
izbiri, A kontrola. Jerala, Podbre-
je 218, Duplje 18116

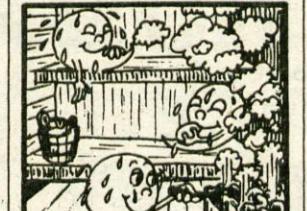
Prodam 7 tednov stare PUJSKE in
gozdarski 5-tonski VITEL. Pod-
breze 59, Duplje, 70-749 18117

Prodam 1 teden starega BIKCA si-
mentalca in krmilni KROMPIR
igor. Sp. Duplje 71 18122

Prodam čistokrvne NEMŠKE OV-
ČARJE, brez rodovnika, stare 2
mesece. Bife "Zalokar Tinca", Bl.
Dobrava 18121

ALI ŽE IMATE SAVNO!

CAVU SAVNA



Kompletne CAVU savne izde-
ljujemo za privatni in družbeni
sektor. Tel. 061/791-936

Prodam PRAŠIČA za zakol. Hlebce
26, Lesce 18136
Prodam TELETA. 77-587 18147

PRIREDITVE

PLESNI TEČAJI za otroke in odra-
sle v Gimnaziji na Jesenicah, vsa-
ko sredo zvečer. Informacije na
37-949 18073

RAZNO PRODAM

Prodam 2.000 kosov novega
STREŠNIKA eternit, 400 kosov
ekraninskih IZREZKOV ter rabljeno
enoafazno KROŽNO ŽAGO stan-
dard Osijek. Vrba 17/b, Žirovnica,
80-796 18079

Prodam MOSKVIČ karavan, star
10 let, neregistriran, v voznom stan-
ju, s prikolico ter poljsko KOVA-
ČNICO s primožem in nakovalom.
48-269, zvečer 18088

Prodam trda in mehka DRVA, BU-
TARE, COLARICE, PLOHE, vse su-
ho ter FIŽOL prepeličar. 46-691
18112

Nov JEDILNI KOT, ŠTEDILNIK ki-
perbusch s pečico ter PRALNI
STROJ, ugodno prodam.
69-091 18119

Prodam termoakumulacijsko PEC,
5 kW in PLINSKO NAPRAVO za
avto, z atestom ter rabljena bal-
konška VRATA in OKNA.
57-038 18133

Prodam semenski KROMPIR desi-
re in PISALNI STROJ. Mavčice 54
18134

Izredno ugodno prodam ohranjen
globok otroški zložljiv VOZIČEK.
Cena 30 DEM. Prodam tudi APN 6,
letnik 1985, za 900 DEM, poleg je-
še peta prestava. Mihelič, C. v
Vintgar 8, Bled 18148

STAN. OPREMA

Ugodno prodam novo TUŠ KABI-
NO kolpasen. 66-578 18121

Ugodno prodam POSTELJI z jogi-
ji. 33-013 18150

STANOVANJA

2-sobno družbeno STANOVANJE
zamenjam za večje. 28-212, po-
poldne 18096

Zamenjam konfortno STANOVA-
NJE, 52 kvad. m., centralna kurja-
va, plin, topla voda, v Celju, za po-
dobno ali starejše v Kranju.
35-217 18129

VOZILA

V Kranju, na Planini, oddam na
jistem 1-sobno, novo STANOVANJE.
0608/79-572, v večernih urah
18146

Prodam dva BIKCA, stara 14 dni.
Janez Šumi, Stružev 20, Kranj
18080

Prodam KOBilo haflinger, z ro-
donikom. 89-182 18085

Prodam breje OVCE in OVCE z
mladiči. 80-613 18103

Oddam čistokrvne mladiče NEM-
ŠKEGA OVČARJA. 48-200
18110

Prodam visoko brejo TELICO po
izbiri, A kontrola. Jerala, Podbre-
je 218, Duplje 18116

Prodam 7 tednov stare PUJSKE in
gozdarski 5-tonski VITEL. Pod-
breze 59, Duplje, 70-749 18117

Prodam 1 teden starega BIKCA si-
mentalca in krmilni KROMPIR
igor. Sp. Duplje 71 18122

Prodam čistokrvne NEMŠKE OV-<br

Začetek gradnje viadukta in avtoceste

Ob predoru bo tudi avtocesta

Jesenice, 11. decembra - Evropska investicijska banka je namenila polovico predvidenih sredstev za izgradnjo odseka avtoceste od predora na Hrušici do Vrbe. Gradbeno dovoljenje do konca leta 1990, zdaj pa so v teku postopki za odkup zemljišč.

Delavci ljubljanske Gradske so že začeli s pripravljalnimi deli za izgradnjo viadukta v Mostah, ki je eden izmed najbolj zahtevnih in največjih projektov na odseku avtoceste Bratstva in enotnosti od predora na Hrušici do Vrbe.

Avtocesta, jeseniška obvoznica, za katero jeseniška občina zahteva, da mora biti zgrajena obenem s predorom - junija 1991 - pa se bo prav zdaj začela graditi. Delavci Slovenija - ceste tehnika iz Ljubljane so te dni že začeli s pripravljalnimi deli za gradnjo triajst kilometrov dolgega odseka na zahtevnem pobočju Mežakli. Rok izgradnje je

dve leti, celotna investicija pa naj bi po sedanjih ocenah stala približno 1999 milijard dinarjev. Polovico tega denarja je zagotovila Evropska investicijska banka.

Skupaj z jeseniško občinsko skupščino si je republiški izvršni svet prizadeval, da ob tem, ko bo stekel promet skozi predor, ne bi bilo na Jesenici zastojev in da bi obenem moral biti zgrajena avtocesta. Jeseniške ozke prometnice prometa ne bi prenesle, načini bili zastoji, ki si jih ne želi tudi sosednja, avstrijska stran. Zato so tudi tako zelo pohitili z izgradnjo obvoznice po Mežakli.

D. Sedej

Graditelji bodo imeli težko delo, saj je pobočje plazovito. Na vsem odseku bodo morali vgraditi 11.000 metrov armiranih betonskih opornih pilotov in 8.000 kubičnih metrov podpornih zidov. V obe smeri bo sta le dva vozna pasova, ločena z ograjo in tudi ne bo odstavnih pasov, ampak odstavne niše. Na vsej trasi bo poleg viadukta v Mostah še šest podvozov in sedem nadvozov, prestavili pa bodo tudi del struge Save.

Prav zdaj potekajo postopki za odkup zemljišč na pobočju Mežakle in v Podmežakli, kjer bodo morali podpreti nekaj hiš. Do konca leta 1990, da se bosta zlahka oblikovali dve stotinji učencev na osnovni šoli v Žetalah, ki so jim bila namenjena.

D. Sedej

Da bo le prišlo v prave roke

Kranj, decembra - Stiska ljudi, ki so jih prizadele poletne vodne ujme, je segla v srce tudi otrokom. Na osnovni šoli Bratstvo in enotnost v Kranju so otroci prek radia slišali za solidarnostno akcijo in se odločili pomagati svojim vrstnikom v Halozah. Najprej so zbirali star papir, vendar pri tem početju niso bili ravno uspešni, zato so sledili napotkom Pionirskega tednika na radio, naj za otroke zborejo oblačila, obutve, šolske potrebščine, igrače... Člani pionirskega odreda Janko Pucelj - Ciril pa so temu pridali še obilo sladkarji, ki so jih nabrali po kranjskih trgovinah.



Lučka Lučovnik, drugošolka: »Za otroke v Halozah sem darovala dve punčki, lanski Cici-ban in knjige, ki jih imam podvajene. Starši so mi z veseljem pripravili vrečko s stvarmi, ki jih več ne potrebujem.«



Na osnovni šoli Bratstvo in enotnost so bili tudi sami presenečeni nad uspehom solidarnostne akcije, ki so jo izpeljali sredi novembra. Zbrali so tolikšen kup oblačil, da se bosta zlahka oblikovali dve stotinji učencev na osnovni šoli v Žetalah, ki so jim bila namenjena.



Irena Modrijan, mentorica pionirskega odreda Janko Pucelj - Ciril:

»Sredi novembra so naši otroci izpeljali zbiralno akcijo, v kateri so nabrali obilo še zelo lepih in uporabnih oblačil in obutve, veliko rabljenih učbenikov, nekaj šolskih torbic, več zvezkov... Zbrano blago bomo pa teden odpeljali šolarjem v Žetalah, brezplačni prevoz so nam ob posredovanju občinske organizacije Rdečega križa priskrbeli na kranjski teritorialni obrambi.«



Marko Žitnik, predsednik pionirskega odreda:

»Na novembarsko akcijo zbiranja oblačil, obutve, igrač in šolskih potrebščin, ki jo je med nami spodbudila tovarišica Modrijanova, so se otroci in starši zelo dobro odzvali. Svojim vrstnikom v Žetalah pa smo hoteli z zbranimi oblačili podariti tudi nekaj sladkarji, saj se tako kot mi tudi oni radi posladkajo. Obiskali smo Živiline in Mercatorjevo trgovino na Planini, pa še 43 malih prodajal po Kranju, kjer so nam za akcijo ponekod darovali sladkarje, druge denar. Nikjer nam niso odrekli. Samo da bo prišlo v prave roke, so nam dejali.«

Šolski potrebščini tokrat nisem darovala, sicer pa bo še kakšna priložnost. Tudi tokrat mi ni bilo težko dati, ker sem slišala za stisko ljudi v Halozah in vem, da so zelo potrebeni pomoči.«



Emina Veselič, pomočnica mentorice pionirskega odreda: »Vsi smo prijetno presenečeni nad odzivom solidarnostne akcije in nad kako vstopno prinesenih oblačil. Otroci so akcijo s sladkarjami naredili še prisrčnejšo, v žepe pa so potaknili tudi pisemca, da bi z otroki iz Žetal navezali prijateljske stike. Upamo, da si bodo otroci iz Haloz z našo pomočjo vsaj malo opomogli.«

D. Z. Žlebir Foto: F. Perdan

Prvi domači snežni top



Jesenice, 8. decembra - Na sankaški progi v Savskih jamah nad Jesenicami že skoraj deset dni bruha umetni sneg snežni top, ki ga je izdelal zasebnik Franc Stroj iz Dvorske vasi pri Begunjah, sicer bolj znani po svojih sončnih ogrevalnih napravah. Strojev top je prvi top, izdelan v Jugoslaviji. Test v Savskih jamah se je obnesel. Strojev top dela sneg pri stopnji višji temperaturi kot uvoženi (v petek je normalno obratoval pri minus dveh stopinjah), je bistveno lažji od tujih, razen tega pa trikrat cenejši. Stane 15.000 zahodnonemških mark, uvoženi pa stanejo okrog 45.000 zahodnonemških mark. Strojeva naprava ima že vgrajena hladilnik in črpalko, naslednja dva, ki bosta izdelana v štirinajstih dneh, pa bosta brez vgrajenega hladilnika, ki pa ga bo mogoče pošebej priklopiti. Franc Stroj bo svoj novi izdelek kmalu ponudil trgu.

J. Košnjek

Deseto Sedlarjevo srečanje

Urejanje prostora v novih razmerah

Bled, 7. decembra - Zveza društev urbanistov Slovenije in gorenjsko društvo urbanistov organizirata v sodelovanju z republiškim komitejem za varstvo okolja in urejanje prostora v četrtek in petek na Festivalni dvorani na Bledu deseto Sedlarjevo srečanje na temo Urejanje prostora v novih družbenih razmerah. Prvi dan bodo razpravljali o značilnostih evropskih integracijskih procesov in posledicah za Slovenijo (Emil - Milan Pintar), o vlogi trga in državne regulative pri usmerjanju prostorskega razvoja (Jože Dekleva), o socialnih posledicah urejanja prostora (Pavle Gantar), o varstvu in načrtovanju prostora, ki pri prostorskih posegih v tržnih razmerah zahteva celovito presojo vplivov (Vladimir - Braco Mušič) ter o možnostih stroke v tržnih razmerah in možnih vplivih trga na strokovna dela (Dare Poženel). Prvi dan bo tudi okrogle miza o urejanju prostora v spremenjenih družbenih razmerah, na kateri bodo sodelovali Viktor Žakelj, Tomaž Vuga, Milivoj Samar ter drugi strokovni, upravni in javni delavci.

Drugi dan bodo obravnavali problematiko stavbnih zemljišč in možnosti zmanjševanja poseganja na kakovostna kmetijska zemljišča, predstavili nekaj raziskovalnih nalog (o mestu po meri ljudi) in proslavili 30-letnico Urbanističnega inštituta Slovenije in Ljubljanskega urbanističnega zavoda.

C. Z.

Hvala krvodajalcem

Kranj, 8. decembra - Občinska organizacija Rdečega križa je za svoje krvodajalce pripravila tradicionalni sprejem, na katerem so odlikovali 46 krvodajalcev za rekordno darovanje krvi.



Med njimi so rekorderji s 25, 30, 35, 40, 45 in 50-kratnim darovanjem krvi, ki so se jim ob tej priložnosti zahvalili za požrtvovalnost. Tudi nekaj krajevnih organizacij RK je tokrat dobilo priznanja za vzorno delo, in sicer Primskovo, Trstenik, Besnica, Podblica in Preddvor, za uspeli solidarnostni akciji za Halozhe pa tudi Trboje in Orodjarna Iskre Kibernetike. Za dolgoletno delo v organizaciji so se zahvalili Francu Uršiču in Francku Dolencu. Prireditve, ki jo je poživil kulturni program Obrtniškega pevskega zborja, citrarja Aleksandra Primca in povezovalca Janeza Dolinarja (nastopajoči so se odrekli honorarju), je s prispevki omogočilo 19 kranjskih delovnih organizacij in ustanov ter zasebnika.

D. Ž. Foto: G. Šinik

NOVINARSKI VEČER

Z OTVORITVIJO DVORANE

v kulturnem domu

K o r o t a n
na Jezerskem
sobota, 23. decembra, ob 17.
uri

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Jezersko.

Pokrovitelj: LB TBG Kranj

VELIKA NOVOLETNA PRODAJA

KOVINOTEHNA KOVINOTEHNA

od 15 do 40 % POPUSTA

od 11. do 23. decembra 1989

KOVINOTEHNA

nemogoče je mogoče